VERGADERING VAN 22 JUNI 2011

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel
mevrouw A. Postma (agendapunt 2, van 17.40 – 18.20 uur)

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A. Postma (GroenLinks), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), H. Rademaker (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), G.E.J. van der Meulen (D66), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), R.J.A.M. Krüders (Student en Stad) en de heren A. de Rooij (PvdA), B. Baldew (PvdA), R.O. Martens (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), W. Moes (PvdA), A. Rutte (VVD), D. Jager (VVD), J. Evenhuis (VVD) ,J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), G.J.D. Offerman (Stadspartij) *vanaf 20.00 uur*, J. Bolhuis (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66) *afwezig van 20.00 -21.45 uur,* H.J.M. Akkermans (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie) en G.J.Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer L.A.M. Aarden

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames E.M. Pastoor-Meulman (PvdA), J.A. Visscher (SP) en C.T. Dekker (GroenLinks) en de heren F. de Vries (PvdA) en T. Schroor (D66)

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

DE VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 22 juni 2011.
Afwezig vandaag zullen zijn de heer Spakman, de heer Prummel en voor een deel van de vergadering de heer Offerman.
Wij kunnen, ook wat u betreft, de agenda van de vergadering vaststellen? En dan moet ik, begrijp ik, mevrouw Koebrugge eerst even het woord geven.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, afgelopen zaterdag is een delegatie van de raad afgereisd naar Venlo om daar mee te doen aan het raadsvoetbaltoernooi. En ondanks dat de linkervleugel afwezig was, of misschien zelfs wel dankzij, zijn wij negende geworden en hebben wij een raadscup meegenomen. De echte, grote raadscup hebben wij geprobeerd ook mee te nemen, maar omdat de handtas van de heer De Rook te klein was hebben we die helaas in Venlo moeten laten. Dus deze is voor u (overhandigt een mini-raadscup).

De VOORZITTER: Ik geloof dat mevrouw Dekker zich als coach voor het volgend jaar opwerpt. Is de negende plaats iets waarmee ik u kan feliciteren, of…? Bij dezen. En wij zijn trots op dit resultaat.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): En sowieso nummer één van het Noorden.

De VOORZITTER: Oh, kijk. Ik zou bijna zeggen: dat zijn we altijd, maar ik moet heel voorzichtig zijn, weet u.

Goed, wij gaan naar agendapunt 1.a van de vergadering.

1.a: Vaststelling verslag van 27 april 2011

De VOORZITTER: Kunnen we de tekst vaststellen? Dan gaan we naar de vaststelling van het verslag van het vragenuur.

1.b: Vaststelling van het verslag van het vragenuur betreffende het Forum van 23 mei 2011

De VOORZITTER: De wijziging is u bekend. Kunt u daarmee akkoord gaan? Dat is het geval. Dan is dat verslag op verzoek van mevrouw Krüders op die manier gewijzigd.

1.c: Besluit tot oplegging geheimhouding van collegebrief d.d. 16 juni 2011

De VOORZITTER: De tekst is op uw tafels gelegd, zoals ook de tekst van de wachtlijst Iederz; die is ook uitgedeeld. Ik neem aan dat u dit besluit op deze manier wilt nemen. Dan is zo besloten. Dan gaan wij naar agendapunt 2: de Gemeenterekening 2010.

2. Gemeenterekening 2010

De VOORZITTER: U gaat in volgorde van grootte van fracties het woord voeren. En daarvoor geef ik als eerste het woord aan de heer Baldew, van de fractie van de PvdA.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, complimenten aan het college voor het behalen van de goedkeurende vertrouwensverklaring en de goedkeurende rechtmatigheidsverklaring. Maar ik wil met het uitdelen van deze complimenten tegelijk onze zorg uitspreken over het toenemende aantal fouten en onzekerheden in deze jaarrekening ten opzichte van die van vorige jaren.
Mijnheer de voorzitter, vorig jaar vroeg ik aandacht voor de verzakelijking van de subsidierelaties. Het doet mij goed dat dit nu plaatsvindt. Jammer dat het zeven jaren moest duren. Ook vroeg ik vorig jaar om een in control-verklaring, waarin het college de mate verklaart waarin de gemeentelijke organisatie in control is. Geen overbodige luxe in een periode waarin het risicoprofiel van de gemeente Groningen toeneemt en een goede zaak dat wij vanaf 2011 een in control-statement krijgen van het college.
Mijnheer de voorzitter, voordat de raad overgaat tot het verlenen van decharge aan het college wil ik stilstaan bij vier punten: het rekeningresultaat 2010, de stad Groningen in 2010 en de risico's, de ambtelijke organisatie en ik wil afsluiten met de bestemmingsvoorstellen.

Mijn eerste punt, mijnheer de voorzitter, het rekeningresultaat. Het gaat goed met de voorspelbaarheid van het rekeningresultaat. Hier heeft de PvdA zich sterk voor gemaakt. Jammer dat er zich in 2010 wederom veel vertragingen hebben voorgedaan en jammer dat we er in 2010 wederom niet in slaagden de kosten van extern personeel flink omlaag te krijgen, ondanks de moties die de PvdA vorig jaar heeft ingediend om dit te beteugelen.
We hebben vorig jaar 32 miljoen euro uitgegeven aan extern personeel en nog eens 62 miljoen euro aan specialisten. Dat is opgeteld bij elkaar 94 miljoen euro aan externen; de helft van het bedrag dat we kwijt zijn aan onze eigen ambtenaren. Wat vindt het college hiervan? En hoe wordt op deze kosten gestuurd? Graag een antwoord. Het lijkt erop dat één op elke twee ambtenaren een externe als buddy heeft. En hoe komt het, als we zo veel expertise en mankracht inhuren, dat we nog steeds rekenfouten maken en vertraging hebben in de projecten en de investeringen?
Mijnheer de voorzitter, we maken ons zorgen over de lastenstijging in deze stad. We moeten oppassen dat Groningen niet afglijdt van een zeer kostbare stad naar een zeer dure stad.

De heer VAN KEULEN (VVD): De PvdA maakt zich zorgen over het stijgen van de lasten, hoor ik dat goed? Ik moet nog even wakker worden, maar gaan we er iets aan doen dan naar de komende begroting toe?

De heer BALDEW (PvdA): Mijnheer Van Keulen, als u even geduld heeft dan kom ik u misschien een beetje tegemoet.
Mijnheer de voorzitter, we moeten 10 miljoen euro bezuinigen. Bezuinigen is prima, maar lastenverhoging zien wij niet zitten. Graag willen we van het college horen hoe onze lokale lasten verder omlaag kunnen. En om het college een beetje tegemoet te komen dien ik een bescheiden motie in.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, misschien kan de heer Baldew al vast vertellen waar die motie over gaat?

De VOORZITTER: Dat mag hij nu gaan doen als hij hem …

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, ik zou zeggen: lees de motie straks. Het kost mij tijd. Het gaat om het verminderen van de woonlasten.

De VOORZITTER: Ja, maar ik denk dat ik nu toch aan u moet vragen om heel even heel kort, ook voor het debat, de motie weer te geven.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, het gaat om het verlagen van de woonlasten, met name de afvalstoffenheffing, mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, als in die motie staat wat ik denk, namelijk wat u in de commissie al hebt aangegeven, dan heeft het college daar een toezegging op gedaan.
En ik vraag me af of wij hier alle toezeggingen in moties moeten vervatten, want dan zijn we nog wel even bezig.

De heer BALDEW (PvdA): Voor zover mijn motie hetzelfde is als wat het college heeft toegezegd zou ik overwegen dat in te trekken. Maar ik denk het zelf niet, dus vandaar dat ik de motie indien. Ik wacht de reactie van het college straks af.

Voorzitter, ik ben beland bij mijn tweede punt: de stad in 2010 en de risico's. In 2010 hebben wij een aantal successen geboekt op het gebied van vroegtijdig schoolverlaten, maar ook op het gebied van de leefbaarheid. Maar daar waar ik vorig jaar nog constateerde dat wij een van de meest crisisbestendige gemeenten waren moet ik nu toch helaas concluderen dat de recessie langzamerhand onze sterke sociaaleconomische dijken penetreert. Het aantal banen daalt en in de aandachtsectoren zien we een zichtbare daling ten opzichte van vorig jaar. Het aantal startende ondernemers loopt terug; er is de klad gekomen in de uitgifte van nieuwe terreinen en ondanks dat we een attractieve stad zijn en in trek zijn bij toeristen zien we dat de verblijfsduur in Groningen afneemt.
Ook zien we het aantal bijstandscliënten toenemen en evenzo de druk op de sociale voorzieningen. Er dreigen zelfs tekorten te ontstaan. De neveneffecten van deze recessie worden versterkt door de mogelijke Rijksbezuinigingen op het sociale vlak en zullen zeker doorwerken naar de leefbaarheid, de sociale cohesie en de economie van de stad. De zorg van de Stadjers over hun banen en hun inkomen wordt er niet minder op. Groningen is een sociaal sterke stad. Dat moeten we behouden en koesteren en daarom komen we hier in het voorjaarsdebat uitvoerig op terug.
Mijnheer de voorzitter, door de effecten van de recessie en de mogelijke Rijksbezuinigingen neemt ons risicoprofiel toe. We maken ons hier zorgen over, want dit kan de uitvoering van de publieke taak in de weg staan. Hoewel we erg voor het in control zijn van de gemeente zijn, zijn we meer nog voor het in business zijn van de gemeente. College, deelt u onze zorgen en wat gaat u doen om de uitvoering van de publieke taak te borgen?

Mijnheer de voorzitter, ik ben beland bij mijn derde punt: de ambtelijke organisatie. De risico's in onze bedrijfsvoering en interne beheersing nemen toe en evenzo de zorgen en onzekerheden in de ambtelijke organisatie. We zien dat interne projecten forse vertraging oplopen en het project DaFinci op een financieel drama is uitgelopen. Het lukt het college niet het Parkeerbedrijf financieel in het gareel te krijgen en de tekorten lopen op. Het duurt zeven jaar voor we een aanvang maken met de subsidierelatie en de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is financieel nog niet afgewikkeld. En dit ondanks de inzet van onze topambtenaren en ondanks de vele externen en specialisten die we voor miljoenen euro's inhuren. In een periode waarin het risicoprofiel verder oploopt en forse projecten en complexe investeringen op stapel staan is onze vraag of de kwaliteit van onze ambtelijke organisatie toereikend is om de problemen van de komende tijd het hoofd te bieden. Onze vraag is: hoe schat het college dit in? Erg gerust zijn we hier niet op, voorzitter, als we kijken naar het aantal functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken. Vorig jaar wees ik het college al op het belang van het houden van functioneringsgesprekken met betrekking tot cultuurverandering en ontwikkelingsgericht personeelsbeleid. Cultuur, houding en gedrag veranderen niet en medewerkers ontwikkelen zich niet optimaal wanneer dit niet wordt gefaciliteerd door functionerings- en beoordelingsgesprekken. Daarom willen we een toezegging dat met ingang van 2012 iedere medewerker in beginsel jaarlijks een functionerings- of beoordelingsgesprek krijgt. Erg gerust zijn we ook niet als we kijken naar de kwaliteit van integraal management in de organisatie.

De heer SETON (CDA): Ik hoorde de heer Baldew zeggen: 'we willen dat in beginsel iedereen een beoordelings- of functioneringsgesprek krijgt' en dat delen wij ook. Maar waarom zegt u nou 'in beginsel'. Want net als u ben ik kritisch op het feit dat het ons steeds niet lukt om dat voor elkaar te krijgen. Nu is dat toch nog een soort escape. Waar zit dat dan nog op vast?

De heer BALDEW (PvdA): Dat zit hem hierin, mijnheer Seton, dat ik me ook kan voorstellen dat maatwerk hier en daar aan de orde is. Waar het mij om gaat is dat er gesprekken worden gevoerd met medewerkers, zodat we de cultuurverandering bewerkstelligen. En zodat we het omgevingsgericht personeelsmanagement voor elkaar krijgen.

De heer SETON (CDA): Ik kan me maatwerk naar boven toe wel voorstellen. Soms is een extra functioneringsgesprek nodig en dat moet je dan ook doen. Maar als je nu al een soort open deur maakt waarin je zegt van 'het moet eigenlijk wel, maar als het niet kan dan gaan we maatwerk toepassen', dan lukt het niet met die cultuurverandering. Dus moet je volgens mij iets strenger zijn om dit er door te krijgen.

De heer BALDEW (PvdA): Mijnheer Seton, ik denk dat hier en daar maatwerk nodig is, waardoor je in een jaar best een functioneringsgesprek kunt overslaan.

Voorzitter, ik ben beland bij mijn punt van het risicomanagement. Daar dienen wij, samen met het CDA, een motie over in. Ik heb geteld hoeveel moties ik al heb ingediend over risicomanagement en dat is een fors aantal. Ik hoop dat het college hierin enige aanmoediging vindt.
Voorzitter, erg gerust zijn we ook niet als we kijken naar de belofte van het college over de informatievoorziening van de Sociale Dienst. Het college belooft beterschap, maar desondanks zien we dat we nog steeds geconfronteerd worden met foute informatie die we krijgen vanuit de dienst. En als we het college hiermee confronteren is het antwoord: 'Als we onze getrouwheidsnorm en onze rechtmatigheidsnorm halen dan is het goed.' Dan denk ik: tsja…wil het college niet maximaal lering trekken uit DaFinci? En lokt het college met deze houding en dit gedrag geen nieuwe DaFinci uit?

De VOORZITTER: Voor ik het woord geef aan mevrouw van Gijlswijk wijs ik de heer Baldew er op dat hij door zijn spreektijd heen is. Deze interruptie moet heel kort zijn. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Het punt waar de heer Baldew op wijst gaat volgens mij over de berekening van de Wet BUIG, dat is een verzameling van allemaal uitkeringen waar de Sociale Dienst mee te maken heeft. De vraag die hij stelt heb ik ook gesteld in de commissie. En volgens mij was het antwoord toch wat genuanceerder. Het was niet zo dat de wethouder van Financiën zei: 'Wat maakt het allemaal uit, want we hebben toch een getrouwheidsverklaring van de accountant.' Sterker nog, de aanbevelingen van de accountant zijn overgenomen. Daar zouden wij als raad toch blij mee moeten zijn.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, mijn verwijt gaat breder dan de constatering die mevrouw Van Gijlswijk nu maakt. Ik verwijs u naar de dekking van de nieuwbouw SOZAWE: 5,3 miljoen euro, dat zo maar gerekend is. Ik verwijs u ook naar het resultaat: 4,5 miljoen euro die de dienst niet heeft zien aankomen bij de derde voortgangsrapportage. En ik verwijs u ook naar het participatiebudget. Daar heb ik het over. Dat gaat breder dan uw constatering.

De VOORZITTER: Nu hebt u dus nog maar een paar zinnen meer.

De heer BALDEW (PvdA): Heel kort: we kunnen ons vinden in de bestemmingsvoorstellen. We vinden het een goede zaak dat vooralsnog 7,4 miljoen euro naar de AER gaat. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Van Keulen van de fractie van de VVD. Een ogenblik nog, mijnheer Van Keulen. Als er moties zijn, dan moeten die nog even worden ingediend.

Motie 1: Verdere verlaging woonlasten in 2012 en verder (PvdA):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de Gemeenterekening 2010,

Constaterende dat:
- er in de berekening van het tarief voor de afvalstoffenheffing bij de begrotingen steeds van onjuiste (lage) aantallen aansluitingen is uitgegaan;

- mede hierdoor er op rekening basis positieve resultaten zijn behaald met betrekking tot de afvalstoffenheffingen;
- achteraf door de lage aantallen huishoudens meer aan afvalstoffenheffingen is betaald;
- in 2010 Stadjers door in de Begroting 2010 uit te gaan van lage aantallen aansluiting achteraf 1,25 miljoen euro te veel hebben betaald;
- de reserve afvalstoffenheffing zich ruim boven het maximaal toegestane niveau bevindt;
- van het overschot op de reserve boven het toegestane maximum de kwijtschelding verruimd is voor zowel de niet-werkende als de werkende 'armen' en voor ondernemers die op bijstandsniveau leven;
- na deze verruiming van de kwijtschelding er nog een klein overschot is op de reserve afvalstoffenheffing van ruim 140.000 euro, maar doordat in de Begroting 2011 wederom van een laag aantal aansluitingen is uitgegaan er op grond van het eerste kwartaal 2011 een resultaat op afvalstoffen is. Het totale resultaat op afvalstoffen op grond van het eerste kwartaal bedraagt 600.000 euro;
- in de toekomst resultaten op afvalstoffenheffingen niet uit te sluiten zijn, terwijl de maximaal toegestane reserve al bereikt is;
- de gemeente in vergelijking met referentiegemeenten fors stijgt als het gaat om de lokale woonlasten en nu op de derde plaats van dure gemeenten staat.

Overwegende dat:

- de afvalstoffenheffing een retributie is;
- dit betekent dat de heffing, gemiddeld over een aantal jaren, ten hoogste kostendekkend moet zijn;
- in de afgelopen periode er forse resultaten zijn geboekt op afvalstoffenheffing, waardoor de maximaal toegestane reserve is overschreden;
- hoewel met deze overschrijding de kwijtschelding is verruimd het de vraag is of de huidige wijze van heffing gerechtvaardigd is.

Verzoekt het college:

- te onderzoeken of de huidige maximale hoogte van de reserve afvalstoffenheffing in het licht van onder andere de resultaten van de afgelopen periode verlaagd kan worden;
- met ingang van het begrotingsjaar 2012 de baten en lasten met betrekking tot de afvalstoffenheffing beter te ramen en de raad bij de aanbiedingsbrief van de Begroting 2012 de onderbouwing afzonderlijk voor te leggen tezamen met het onderzoek naar de maximale hoogte van de afvalstoffenheffing;
- de afvalstoffenheffing in 2012 en verder te verlagen met de overschotten op de reserve afvalstoffenheffing, voor zover die boven het maximum liggen en niet geblokkeerd zijn door de verruiming van de kwijtschelding.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslaging. Dan is nu het woord aan de heer Van Keulen, VVD-fractie.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij verrast door wat toch wel een ommezwaai genoemd mag worden bij de PvdA-fractie, die nu plotseling tegen lastenverhoging is en pleit voor lastenverlaging. Complimenten, wij vinden elkaar op dat thema. Ik hoop dat we dat het komende jaar kunnen blijven doen. Ik moet er nog wel even aan wennen, maar goed …
Ik begin met een paar complimenten. Met wat kunst- en vliegwerk is het weer gelukt om een goedkeurende verklaring van de accountant te krijgen, hartstikke goed. En de rekening is weer een stukje beter te lezen en is weer een stukje begrijpelijker. En ook dat verdient een compliment.
U kent ons, wij liberalen zijn positief ingestelde mensen. Optimisten, althans: vaak. Maar met deze gemeenterekening is het lastig om optimistisch te blijven. Wij maken ons ernstig zorgen, niet alleen over de financiën van de gemeente, maar ook over de bedrijfsvoering bij de verschillende diensten. En laten we eerlijk zijn, dat zijn geen thema's waarvoor wij hier allemaal raadsleden zijn geworden.
Als je geen risico's neemt dan bereik je ook niets. Dat is duidelijk. Maar in een tijd waarin het risicoprofiel van de gemeente toeneemt moeten we diensten hebben die de bedrijfsvoering op orde hebben. De heer Baldew zei daar ook al iets over. Het aantal fouten en onzekerheden neemt toe. De bedrijfsvoering is niet op orde. Aan de ene kant nemen de risico's toe en aan de andere kant is de

bedrijfsvoering niet op orde. Neem bijvoorbeeld de Sociale Dienst, SOZAWE. Al jaren volgen wij die hier kritisch vanuit de raad. Keer op keer leveren zij cijfers aan die niet blijken te kloppen. Natuurlijk is het lastig om in te schatten hoeveel uitkeringen we ieder jaar moeten gaan verstrekken, hoeveel inburgeringstrajecten er zijn, maar jaar in jaar uit zitten ze er miljoenen naast. Ook dit jaar weer. En tel daarbij op het rekenfoutje van 8 miljoen en het beeld is compleet.
Voorzitter, we zijn er ons terdege van bewust dat wethouder Pastoor hard probeert om de rotzooi van haar voorganger op te ruimen. Maar blijkbaar lukt dat nog niet voldoende. De wittebroodsweken zijn voorbij, er moeten nu stevige maatregelen genomen worden. Duidelijk is in ieder geval dat de huidige reorganisatie geen soelaas biedt en wij zijn erg benieuwd naar wat de wethouder gaat doen om orde op zaken te stellen bij die dienst. Dat zou een goede zaak zijn.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): De heer Van Keulen zegt dat de reorganisatie geen soelaas biedt. Maar die reorganisatie is net op 1 april afgerond. Dat is trouwens geen grapje. Is het niet zo dat die effecten wat langer duren dan die paar weken tussen 1 april en vandaag?

De heer VAN KEULEN (VVD): Dat denk ik niet, want ik zie gewoon geen verbetering, mevrouw Van Gijlswijk. Ik zie het niet. Vooralsnog heb ik ook geen enkele reden om aan te nemen dat het wel beter gaat. Dus ik vind echt dat er stevig motet worden ingegrepen.

Voorzitter, ik kijk even naar een aantal opvallende risico's.
Het Parkeerbedrijf. Waar andere gemeenten in Nederland dikke winsten maken op hun parkeerbedrijven, leveren wij er 2,7 miljoen euro op in. Het wordt nog erger als we de Diepenring gaan aanpakken, want iedereen weet dat dat juist de meest opbrengende parkeerplaatsen zijn. Daarom zeggen we het nu nog maar eens: die Diepenring moeten we voorlopig in ieder geval niet aanpakken. We spreken hopelijk snel over hoe we de tekorten bij het Parkeerbedrijf gaan oplossen en welke gevolgen het verlies van het Parkeerbedrijf heeft voor andere projecten.
Dan Meerstad. Ook een megaplan, door tegenvallende marktontwikkelingen in zwaar weer, wat heel zwaar drukt op het rekeningresultaat. Een voorziening van 35 miljoen euro, waarvan het de vraag is of dat wel voldoende is, zorgde vorig jaar voor een negatief resultaat. Wij vermoeden overigens dat die 35 miljoen bij lange na nog niet genoeg is. Dat gaat ons nog veel meer geld kosten.
De Zuidelijke Ringweg. Ook een groot risico.
Het Damsterdiep. Dat kan ons zomaar 3,4 miljoen euro gaan kosten. Wij vermoeden dat ook dit risico zich gaat voordoen. Ook een bijzonder dossier trouwens: wie zat er nu eigenlijk fout? Was dat het gemeentelijk ingenieursbureau? Of de aannemer? Inmiddels kennen we de uitspraak van de arbitrageraad. Heeft dit nog gevolgen voor het ingenieursbureau? U weet dat wij al jaren pleiten voor afstoting daarvan. Maar dergelijke grote fouten, als die zijn gemaakt, kunnen wat ons betreft niet zomaar zonder gevolgen blijven.
We hebben nog een bezwaarprocedure over de bouwleges van 3,4 miljoen, een groot risico.
De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Ook een risico van 18 miljoen. Nou ja, ik ben optimist, dus ik zeg 18 miljoen, maar als het tegenvalt kan het ook zomaar het dubbele worden.

Voorzitter, het gaat te ver om alle 34 risico's uit de Rekening hier te benoemen. Ik heb hier de opvallendste genoemd. Ik had nog een tijdje door kunnen gaan.
We lopen veel risico. Het weerstandsvermogen is niet op orde en bij verschillende diensten is de bedrijfsvoering niet op orde. We hebben bij het DaFinci-dossier gezien dat de wethouder niet in control is en we hebben geconstateerd dat als er zaken fout gaan het college het blijkbaar niet hoort. De wethouder kan dan ook nooit met droge ogen beweren dat zij wél in control is. DaFinci wordt onderzocht, net als alle grote projecten en wij zijn erg benieuwd naar de resultaten van die onderzoeken.
Wij constateren dat het niet de vraag is óf we nog meer financiële tegenvallers krijgen, maar wanneer. En daar zou een wethouder van Financiën toch slecht onder moeten slapen.
Tot slot, voorzitter. Al jaren is de buitensporig hoge inhuur van extern personeel mijn fractie een doorn in het oog. Alles bij elkaar gaat bijna een derde van het totale personeelsbudget op aan externen. Toegegeven, het is goed voor de lokale economie, maar weinig efficiënt en het leidt ook niet tot betere resultaten. Hoe denkt de wethouder hier in de toekomst mee om te gaan? Gaan we hier nou eindelijk paal en perk aan stellen? Ook dit heeft de heer Baldew al aangestipt. En is dit ook niet een hele goede bezuinigingsmogelijkheid, om maar iets te noemen?

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, vindt de heer Van Keulen het belangrijk dat de wethouder slecht slaapt onder mogelijke nieuwe financiële missers of zou hij vinden dat we er iets aan moeten doen en wat is dan zijn suggestie hoe we dit gaan beheren?

De heer VAN KEULEN (VVD): Dit sluit fantastisch aan bij mijn slotzin, mijnheer Akkermans. Volgende week spreken wij over de voorjaarsbrief en dan zullen wij aangeven hoe het verder moet met deze stad. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Leemhuis van de fractie van GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, in de afgelopen maanden is er veel gesproken over de oplossingen die we zoeken om de gevolgen van de crisis op te vangen. Daardoor bestaat er misschien wel meer dan anders de neiging om bij het doornemen van de gemeenterekening de vraag te stellen hoe het er nu voorstaat en welke maatregelen er zullen moeten worden genomen. Die neiging om zo'n vooruitblik te geven naar de begroting van 2012 wil mijn fractie onderdrukken. Waar het nu om gaat is om te beoordelen of de gemeente in 2010 dat heeft gedaan wat in het najaar van 2009 was afgesproken.
Voorzitter, ik wil beginnen met een compliment aan de gemeentelijke organisatie en het college voor het opstellen van een leesbare en begrijpelijke gemeenterekening. In die rekening worden steeds duidelijke indicatoren toegevoegd en ook tijdens de bespreking in de commissies zijn er voor de volgende begroting indicatoren toegezegd. Maar belangrijker dan de leesbaarheid van de rekening is dat voor het tweede jaar achtereen de voorspelbaarheid van het resultaat in de rekening ten opzichte van de laatste voortgangsrapportage beter is dan daarvoor. Ook daarvoor complimenten.
Het jaar 2010 was het jaar van contrasten. Aan de ene kant werd doorgewerkt aan de ambitieuze toekomstplannen die ervoor moeten zorgen dat de stad duurzaam, bereikbaar en aantrekkelijk blijft voor de Stadjers, omwonenden en bezoekers. Aan de andere kant werden de gevolgen van de kredietcrisis en de daarmee samenhangende economische crisis in 2010 in de volle breedte merkbaar. En het resultaat op de gemeenterekening kent dit jaar voor het eerst een negatief saldo. Daarover straks meer. En toch kan ik nu, ondanks de crisis en het rekeningresultaat, vrijwel hetzelfde zeggen als wat mijn fractie vorig jaar zei bij de bespreking van de Jaarrekening 2009, namelijk: 'als we nu terugkijken kunnen we op zijn zachts gezegd constateren dat het slechter uit had kunnen vallen. In de stad Groningen bleef het aantal arbeidsplaatsen boven het streefcijfer en het aantal bijstandsgerechtigden kwam lager uit dan werd verwacht. Ook het aantal mensen dat kon uitstromen naar regulier werk bleek hoger dan voorspeld. Verheugd zijn we ook dat er sprake is van lagere werkloosheid onder allochtonen en jongeren.'
De GroenLinks-fractie heeft altijd veel aandacht gevraagd voor een individuele benadering van uitkeringsgerechtigden; persoonlijke aandacht en begeleiding naar meer participatie en uiteindelijk regulier werk. We hebben de indruk dat dit meer en meer door de dienst wordt omarmd. De invoering van klantmanagement kan deze benadering versterken. Bijzonder vermeldenswaardig is ook het resultaat dat Iederz boekte. Niet alleen wist Iederz zijn doelstellingen te halen, er werkten zelfs meer mensen met een SW-indicatie op een externe werkplek. Iederz verdient complimenten omdat het tekorten heeft weten te verkleinen en zich sneller heeft weten om te vormen van een sociale werkplaats naar een bemiddelaar, naar mensen met een SW-indicatie.

Wat GroenLinks betreft is het van groot belang dat eind 2010 het masterplan Energieneutraal is vastgesteld. Er wordt op het gebied van energie en duurzaamheid in de stad al veel bereikt, maar onze ambitie blijft onverminderd hoog. Verduurzaming en verantwoord energiegebruik zijn geen luxe, maar noodzaak. En daarom is het een flinke tegenvaller nu blijkt dat er bij nieuwbouwplannen door ontwikkelaars wordt bezuinigd op duurzame maatregelen, waardoor energieprestaties lager worden dan gewenst. Dit zijn namelijk eenmalige en kortzichtige bezuinigingen ten opzichte van bezuinigingen op langere termijn.
Ook in Meerstad, waar de gemeente het voorbeeld stelt door het realiseren van energieneutrale woningen, blijkt de aandacht van energiezuinige bouwers te zijn verslapt. Het college moet er alles aan doen om de energieprestatiecijfers in Meerstad, maar ook elders, flink te verbeteren. Want als mijn fractie leest dat 'duurzame stedenbouw nog geen structureel onderdeel van de gemeentelijke werkwijze is', dan verwachten wij van het college op korte termijn voorstellen om die werkwijze te verbeteren. Al helemaal omdat er gesteld wordt dat er kansen blijven liggen en dat daardoor doelen niet worden gehaald. Ook wil mijn fractie dat er nu eindelijk vaart wordt gemaakt met een actieve benadering van de particuliere huiseigenaren om ook daar te komen tot grootscheepse energiebesparing. Graag een reactie van het college.

Van het Duurzaamheidscentrum had mijn fractie veel meer verwacht. Het Energieloket laat dan nog wel aardige cijfers zien wat bezoekers en adviezen betreft, maar voor het overige zijn de activiteiten veel te onzichtbaar geweest. Met het college zijn wij van mening dat de positionering en het bereik aanzienlijk moet verbeteren. Van het college verwachten wij ook hierover voorstellen.
Een mooi succes is dat Noorderzon afgelopen jaar de *Green Key* heeft ontvangen voor de verduurzaming van het festival. Een succes dat vooral op het conto van Noorderzon zelf geschreven kan worden. Wij zien mogelijkheden om ook bij andere evenementen aan te sluiten bij de verduurzamingsslag en wij horen graag van het college hoe evenementen daarin kunnen worden gestimuleerd.

Voorzitter, het jaar 2010 was ook het eerste volle jaar waarin afspraken over groencompensatie uit het groenstructuurplan *Groene Pepers* golden. Het uitganspunt is dat bij bouwprojecten bomen, struiken en overige groeistructuur een op een worden gecompenseerd binnen het plan. Mijn fractie heeft de indruk dat deze regel over het algemeen vrij goed wordt uitgevoerd, hoewel hierbij ook nog wel knelpunten worden gezien, met name als de compensatie toch buiten het plan moet worden gezocht. Wij vragen het college daarom te komen met een evaluatie van de afspraken op het gebied van groencompensatie.
Voorzitter, ik begon zojuist mijn woordvoering met de opmerking dat deze rekening soms erg lijkt op die van vorig jaar. Maar toch is deze gemeenterekening anders dan andere. Daar waar de gevolgen van de crisis op het gebied van bijvoorbeeld sociale zaken minder groot waren dan we van tevoren vreesden, zijn de gevolgen op ruimtelijk gebied des te harder. De crisis in de bouw heeft ertoe geleid dat er afwaarderingen hebben plaatsgevonden van 24,5 miljoen euro bij de niet in exploitatie genomen gronden, er een afboeking van 4,5 miljoen bij de grondexploitatie Zernike Sciencepark is gedaan en dat er een voorziening van 35 miljoen euro gecreëerd is om de onzekerheden bij de ontwikkelingen in Meerstad te kunnen opvangen. Grote onzekerheden, ook voor de toekomst, zijn er ook voor bedrijventerreinen zoals Westpoort en kantorenlocaties als Europapark. Naast de sombere cijfers voor de grondexploitaties is er ook een tekort op het Parkeerbedrijf. Het Parkeerbedrijf heeft er, net als elders in het land, last van dat de mobiliteit in tijden van crisis afneemt. Maar het is nog niet makkelijk te bepalen waardoor de tekorten komen en hoe de tekorten bij het Parkeerbedrijf zullen moeten worden teruggedrongen. Wij zien de analyse van het college hierover tegemoet.
Als gevolg van de afwaardering en de voorzieningen voor Meerstad sluit de stad de boeken in 2010 met een negatief resultaat. Daar komt bij dat de stand van de egalisatiereserve en het beschikbare weerstandsvermogen flink zijn afgenomen. Dit is nu niet het moment om in paniek te raken hierover en snelle en ondoordachte maatregelen te treffen. Maar het is duidelijk dat in de komende maanden, niet jaren, robuuste voorstellen moeten komen die leiden tot toekomstbestendige grondexploitaties van met name sleutelprojecten zoals Meerstad, Westpoort en Europapark. Ook zien wij graag binnen afzienbare termijn plannen om het weerstandsvermogen weer aan te vullen tot een acceptabel niveau.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wat is dan volgens GroenLinks het acceptabele niveau?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Wij hebben in de raadscommissie Financiën & Veiligheid hier eerder over gesproken. Op korte termijn gaat het om die dekking van 0,8. Dat lijkt mij op korte termijn iets waar we naar moeten streven.

De VOORZITTER: Gaat u afronden?

De heer LEEMHUIS (VVD): Ja, ik heb mijn laatste …

De heer VAN KEULEN (VVD): Het viel me in de woordvoering van de heer Leemhuis op dat hij allerlei grondexploitaties noemde die we aan zouden moeten passen en die toekomstbestendig moeten worden gemaakt. Maar geldt dat niet voor veel meer projecten die wij hier in de stad hebben? Dit zijn alleen dingen uit de portefeuille van wethouder De Vries, maar we hebben ook zoiets als de tram.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij staat er op dit moment in de Rekening die we hier bespreken niet zo heel veel over dat onderwerp. En dat is dus ook het onderwerp voor volgende week: het voorjaarsdebat, waar we naar de Begroting 2012 kijken.

De heer VAN KEULEN (VVD): Dat is een prachtige manier om een vraag te ontwijken.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nee, dat is een antwoord. U wilt dat niet horen misschien, maar dat is het antwoord.
Voorzitter, ik sluit af. Met de Rekening verantwoordt het stadsbestuur zich voor de gedane uitgaven en voor het uitgevoerde beleid. Mijn fractie is van mening dat er in deze stad ondanks de crisis nog veel goeds is bereikt. Volgende week spreken we verder over de wijze waarop we zo veel mogelijk kunnen blijven waarmaken voor een aantrekkelijke stad waarin mensen graag wonen, werken en ondernemen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Sijbolts van de Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Ik begin met een compliment aan het college. Een goedgekeurde jaarrekening; opnieuw iets voor deze wethouder om trots op te zijn. De controle van de accountant heeft geresulteerd in een goedgekeurde controleverklaring. Dat wil echter niet zeggen dat alles koek en ei is. De Stadspartij maakt zich zorgen over een aantal zaken die spelen in deze stad. Er vertrekken veel meer gezinnen dan verwacht uit onze mooie stad Groningen. Ook de nieuw te bouwen jongerenwoningen komen onder druk nu bekend is geworden dat 800 woningen niet gebouwd kunnen worden vanwege verkeerd aangekochte grond door een van de ontwikkelaars. En wat te denken van een zin in de gemeenterekening: ‘De doelstelling om 42 eenheden te realiseren in 2010 is met 4600 eenheden ruim bereikt.’ Voorzitter, de Stadspartij is erg benieuwd waar deze woningen nu eigenlijk staan.
Er is een grote terugloop in het gebruik van het openbaar vervoer. De Stadspartij vindt dat het vizier te veel gericht is op de tram en te weinig op bestaande OV-verbindingen. Uit het vroegtijdig afschieten door het college van het busidee van de Stadspartij voor de Ulgersmaborg, waar de haltes van weleer nog staan, blijkt weer eens dat de tram voorrang krijgt ten koste van de bus en een goede bereikbaarheid van buitenwijken. Het realiseren van nieuwe fietspaden en het onderhoud van bestaande fietspaden lijkt ook achter te blijven, zoals de Trompbrug en het fietspad op de Noordzeebrug.
Ruim een kwart van de begroting gaat naar personeelskosten. Wat de Stadspartij betreft kan het personeelsbeleid veel flexibeler. We betalen ruim 5 miljoen euro aan wachtgeld, terwijl we tegelijkertijd veel externen inhuren. Nu moet je natuurlijk niet appels met peren vergelijken, maar we denken toch dat daar winst te behalen valt.
Wat betreft het programma Werk en Inkomen maken we ons zorgen over de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Er zijn te veel jonge mensen zonder startkwalificatie en er is onduidelijkheid over of werkgevers, waaronder de gemeente zelf, echt van plan zijn om zich als maatschappelijk ondernemer op te stellen en mensen zonder baan een kans te geven. Het is ronduit teleurstellend dat het persoonlijk re-integratiebudget voor hoger opgeleide mensen zonder werk niet voortvarend door het college als instrument is opgepakt, alle mooie woorden over maatwerk ten spijt.
Wat betreft de armoedebestrijding wil mijn fractie de toezegging van het college dat er niet getornd gaat worden aan de langdurigheidstoeslag zoals die nu bestaat. Het is niet meer dan rechtvaardig dat ook mensen met een aanvullende bijstandsuitkering op hun inkomen uit werk daar recht op hebben.

Voorzitter, de Stadspartij is zeer positief over de manier waarop dit college, en met name wethouder Visscher en de betreffende ambtenaren omgaan met het zoeken naar oplossingen voor rechthebbenden op de Wmo-voorzieningen. Nu deze door Rijksbezuinigingen gekort worden is er reden om ons zorgen te maken. We maken ons ook zorgen over de ontwikkelingen van het pgb. Er zijn signalen uit de stad dat mensen zich er ook zorgen over maken. Deelt het college deze zorgen en heeft het misschien al ideeën hoe we dit gaan ondervangen?
Voorzitter, de ambities van dit college ten aanzien van cultuur zijn bijzonder te noemen. Koste wat het kost moet de bouw van het Groninger Forum doorgaan; een gebouw dat wat ons betreft aan invulling niets nieuws onder de zon brengt. Er gaat jaarlijks 2,5 miljoen euro naar de Forum-organisatie die in onze ogen beter in bestaande instellingen kan worden gestoken, voor bijvoorbeeld het steken in achterstallig onderhoud van de panden. Dit college en een groot gedeelte van de gemeenteraad wijst waar het om bezuinigingen gaat vaak naar het kabinet maar kijkt te weinig naar zichzelf.
Voorzitter, nu ik toch bij het Forum ben aanbeland en zoals u verwacht van de Stadspartij, moeten wij het nog over een paar puntjes hebben. Laat ik het hoofdpijnpunten noemen. De risico’s en het derven in de bedrijfsvoering nemen de komende jaren weer toe. Het weerstandsvermogen staat onder druk, het rekeningresultaat is negatief, het Parkeerbedrijf lijdt een verlies van 7,5 miljoen euro en er zijn risico’s bij projecten als Meerstad, Europapark en Westpoort. DaFinci loopt nu eindelijk, maar dit was wel een hoofdpijndossier. En over hoofdpijn gesproken, misschien kan ik het college een paar paracetamolletjes aanbieden.

Dan ga ik verder. De financiële situatie bij O2G2. De twijfels over de interne beheersing, de Damsterdiepgarage, de parkeergarage Boterdiep loopt niet, de aanleg van de regiotram, de bouw van het Groninger Forum, de Rijksbezuinigingen en de korting op het veiligheidsbudget. We staan er nog redelijk ontspannen bij en wethouder De Vries heeft geen hoofdpijn meer gelukkig (*de wethouder heeft zojuist paracetamol ingenomen*) , maar hoe zit het volgend jaar?

De VOORZITTER: De heer De Vries eet alles. Dat moet u er wel bij bedenken.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat belooft wat voor volgende week. Maar wat de Stadspartij betreft wordt het hoog tijd om te gaan schrappen in de ambities van het college. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, dank u wel. Bij de bespreking van de jaarrekening gaat het erom of er uitgevoerd is wat we hebben afgesproken en of de doelstellingen gehaald zijn. En, voorzitter, dat laatste is toch soms wel lastig te beoordelen. Want op een aantal beleidsterreinen ontbreekt het aan doelstellingen en als er geen doelstellingen zijn kun je ook niet kijken of de doelen gehaald zijn, of is er sprake van een wel heel summiere verantwoording, zoals bijvoorbeeld bij Iederz. Daar wordt niets vermeld over de sociale doelstelling van de sociale werkvoorziening; er wordt geen inzicht gegeven in bijvoorbeeld het aantal mensen dat op de wachtlijst staat. Dat kregen we net te elfder ure. Ik had dat graag van tevoren willen lezen, zodat we ons als raad daar een beter beeld over hadden kunnen vormen.
Voorzitter, als het gaat om die doelstellingen heeft het college eerder al beterschap beloofd, maar helaas hebben wij er tot nu toe weinig van gezien. Desondanks kunnen we constateren dat het op veel terreinen wel goed gaat met de stad. Met minder middelen is het onderhoud op peil gebleven. Dat is belangrijk, want mensen hechten terecht aan een schone, hele en veilige omgeving. En ondanks het hoge tempo is de gemeente erin geslaagd om de wet voor jongeren in de bijstand in te voeren en de jongeren die aanklopten voor een werk-leeraanbod binnen acht weken te helpen en daarmee voorkomen we langdurige afhankelijkheid van de bijstand. En de schuldhulpverlening is de afgelopen jaren geïntensiveerd. Ondanks het gestegen aantal aanmeldingen is er geen wachtlijst. Ook dat is heel erg belangrijk; mensen met schulden moeten zo snel mogelijk geholpen worden om te voorkomen dat het erger wordt. In het afgelopen jaar is de werkgelegenheid iets afgenomen. Maar toch zijn er opnieuw meer mensen aan het werk geholpen en zijn er goede resultaten geboekt als het gaat om activeren van mensen die niet op eigen kracht werk kunnen vinden.
Het aantal startende ondernemers is iets toegenomen, met 4 procent. Dit in tegenstelling tot de inbreng van een van de vorige sprekers. Met de binnenstad gaat het goed en het toeristisch imago van onze stad is buitengewoon goed. En al ligt de bouwwereld zo'n beetje op zijn gat, in Groningen slagen we erin meer dan duizend nieuwe woningen op te leveren. We vinden dat we trots mogen zijn op wat er het afgelopen jaar is bereikt. Het college verdient daar complimenten voor. Maar dat betekent niet dat we achterover moeten gaan leunen, want niet alles gaat goed in de stad.

Voorzitter, het aantal kinderen uit kansarme gezinnen dat bereikt wordt met deelname aan kinderactiviteiten is de helft van wat vooraf beoogd was. En wij willen graag van het college weten wat het gaat doen om ervoor te zorgen dat die deelname verhoogd wordt, want kinderactiviteiten bieden wij niet voor niets. Een fors minder aantal gezinnen dan verwacht heeft gebruikgemaakt van de PC-regeling. Het college zei: 'Wellicht komt het omdat het in het bezit hebben van een computer wat gebruikelijker is geworden.' Wij kunnen ermee instemmen dat we bij de komende begroting goed kijken of we die middelen niet beter of effectiever kunnen inzetten. Maar we willen die middelen wel graag beschikbaar houden voor de doelgroep, namelijk kinderen uit minima-gezinnen.
Voorzitter, de verhouding tussen sloop en nieuwbouw van sociale huurwoningen is niet geheel in evenwicht. Maar dat hoeft op korte termijn geen probleem te zijn als over een periode van een aantal jaren, laten we zeggen een collegeperiode, dat evenwicht er maar wel is. Graag aandacht van het college hiervoor.
Voorzitter, het is echt teleurstellend dat de slaagkans voor gezinnen op een sociale huurwoning is afgenomen, terwijl het doel was dat die slaagkans vergroot zou worden. En niet alleen de SP-fractie, maar ook andere partijen vragen hier al jaren aandacht voor. De reactie van het college is erg mager: 'Ja, wij blijven inzetten op gezinnen.' Ja, voorzitter, wat betekent dat dan precies? En hoewel wij beseffen dat het

moeilijk zal zijn met een stagnerende woningmarkt wordt het nu wel eens tijd om plannen te maken en uit te voeren om die slaagkans nu eindelijk eens te vergroten.

Voorzitter, ik ben niet de enige spreker die het zal hebben over de inhuur van extern personeel. De kosten daarvoor blijven met 32 miljoen euro hoog. En er is afgelopen jaar slechts 2,5 miljoen euro minder uitgegeven dan in 2009. U weet, het tempo van het verminderen van deze uitgaven gaat ons niet snel genoeg. Wij verwachten dat het college voor de begroting komt met een tussenrapportage, zodat de raad zich kan buigen over de vraag of de maatregelen versneld moeten worden. Op al deze punten verwachten wij van het college de komende tijd meer inzet.

De heer BALDEW (PvdA): Mevrouw Van Gijlswijk, wat vindt u van het feit dat het college jaarlijks bijna 65 miljoen euro uitgeeft aan specialisten?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik heb u van de week gevraagd op welke pagina dat staat. Dat hoor ik graag van u, zodat ik het zo even kan controleren. Misschien is het aan mijn aandacht ontsnapt.

De heer BALDEW (PvdA): De inkoop-paragraaf.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik zal straks in de pauze even zien of ik daar nog even naar kan kijken. Maar ik kan mij voorstellen dat, net zoals kleine gemeenten misschien wel heel goed specialisten van de gemeente Groningen kunnen gebruiken, wij niet altijd alles zelf kunnen doen en af en toe zelf specialisten nodig hebben.
Voorzitter, ik was beland bij de voortgangsrapportage. Wij zijn blij dat het steeds beter lukt het resultaat in te schatten. Toch blijft sturing van groot belang. Wij verwachten ook dat het college hier de komende jaren scherp op blijft. De komende tijd zullen de budgetten door Rijksmaatregelen nog meer krimpen en zullen er hier scherpe keuzes moeten worden gemaakt.
Wat ook verbeterd moet worden is de inschatting van de algemene uitkering, want die, voorzitter, klopt echt nooit. En het presenteren van het meerjarenbeeld moet verbeterd worden. Graag een reactie van het college.
Ondanks toegenomen risico's en een verminderd weerstandsvermogen vinden wij dat de gemeente het ook in financieel opzicht goed gedaan heeft. Als de voorziening Meerstad niet ingesteld had hoeven te worden was het rekeningresultaat toch weer zo'n 29 miljoen euro. En net zoals ieder jaar stelt het college voor om een deel van het financiële resultaat niet nu te besteden, maar toe te voegen aan de algemene reserve, om vervolgens bij de begroting te besteden. Er zijn voor de raad twee momenten in het jaar om dat te besteden: als er geld over is bij de Rekening en bij de begroting. Wij zouden er vandaag voor kunnen pleiten om een deel van het geld wel uit te geven, want er blijft altijd voor ons iets over. Maar wij vinden dat niet verstandig, gezien de aankondiging van het college dat nu nog niet alle financiële risico's in beeld zijn. En voor de begrotingsbehandeling krijgen wij van het college een financieel overzicht van de effecten van onder andere grote projecten op de gemeentelijke financiën. Dat overzicht, voorzitter, willen wij graag betrekken bij het maken van keuzes bij de behandeling van de begroting van het volgend jaar.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Akkermans, D66.

De heer AKKERMANS (D66): Dank u wel, voorzitter. *Frau Pastoor hat uns diese Woche gebetet uns etwas näher in die Deutsche Sprache zu üben*, maar ik wou de woordvoering toch maar gewoon in het Nederlands doen, voorzitter.
Bij de behandeling van de Rekening in de commissie Financiën & Veiligheid heb ik het woord 'sneu' gebruikt en dat viel een beetje verkeerd bij collega's die dat opvatten als ofwel kritiek op het college ofwel als een poging om iedereen in het college en de raad een depressie aan te praten. Dat was niet zo bedoeld en achteraf was het misschien verstandiger geweest om nogmaals een beroep te doen op Jan Terlouw en hem te vragen om even een samenvatting te geven van de rapportage van het eerste volledige jaar van dit college. En dan nu in zijn functie als kinderboekenschrijver. Dat had zinnen over een college dat ambitieus van start ging opgeleverd als: 'In volle vaart en in opperbeste stemming waren ze van huis vertrokken. Toen ze even later omkeken was de kerktoren van het dorp al bijna niet meer te zien. Dát ging lekker! Maar toen ze weer voor zich keken zagen ze flinke wolken aan komen drijven. En de wind wakkerde aan. Het trappen ging niet meer zó vlot. Het zou toch niet gaan regenen?'
In die context, voorzitter, moet u het woord 'sneu' zien.

De heer VAN KEULEN (VVD): Wordt dit verhaal ook vervolgd? Bijvoorbeeld dat er op een bepaald moment iemand komt die uit een boot gezet wordt of zo? Welke kant gaat het op?

De heer AKKERMANS (D66): Wacht u rustig af, het wordt een *cliffhanger*. Flinke politieke ambities, maar een verminderende geldstroom. Goed op de centen gelet en toch veel verloren door de economische omstandigheden. Steeds meer adequate voortgangsrapportages ten opzichte van de eindrekening, of omgekeerd eigenlijk. En toch een groot verschil dit jaar vanwege de noodzakelijke reservering. Voortgang geboekt bij de bezuinigingen in 2010. Soms gaat het om kleine bedragen die voor mensen veel betekenen en dan wetend tegelijkertijd dat er majeure problemen zijn rond grondexploitatie, de O2G2, de niet in exploitatie genomen gronden, het Parkeerbedrijf, enzovoort, die extra financiële slagen noodzakelijk zullen maken. En zelf als gemeente proberen het huishoudboekje kloppend te houden en dan nieuwe aanslagen van de kant van het Rijk moeten verwachten. Wat dat betreft waren we blij met de insteek van de gemeente rond het VNG-akkoord en met de actieve inzet van het college rond de Rijksbezuinigingen op cultuur. We wachten af hoe dat verder gaat.
We zeggen dus geenszins dat dit een sneu college is. Integendeel, het college heeft, dat blijkt uit de Rekening, het jaarverslag, veel tot stand gebracht. En door resultaten te boeken in het bezuinigingsprogramma is de financiële basis voor de komende jaren al weer enigszins verstevigd. Maar het college zegt terecht in aanbiedingsbrief: ‘Ambities zullen nog eens tegen het licht moeten worden gehouden en wellicht aan de realiteit moeten worden aangepast.’ We zien dat concreet aan de bouwopgaven die we in de toekomst niet zullen realiseren in de mate waarin we ons dat hadden voorgenomen. Dat geldt overigens ook voor de partners. De uitspraak van Lefier vorige week naar aanleiding van het 5-miljoendebacle. We hebben ons misschien te veel op de ambities en te weinig op de praktische mogelijkheden gericht.
De vraag is overigens, even terugkomend op die donkere wolken, of al deze majeure problemen als een donderslag bij heldere hemel zijn gekomen. En of we ze misschien toch, in deze collegeperiode of daarvoor al, al enigszins hadden kunnen zien aankomen en of we daar al iets aan hadden kunnen doen. Dat pleit des te meer niet alleen voor een robuust weerstandsvermogen, maar ook voor een sterker risicomanagement.

De heer VAN KEULEN (VVD): Hoor ik de heer Akkermans nou impliciet beweren dat het collegeakkoord zoals u dat gesloten heeft niet toekomstbestendig was? En dat u dat vorig jaar eigenlijk ook al zag aankomen?

De heer AKKERMANS (D66): Nee, wat u mij hoort zeggen is dat zowel in de voorgaande collegeperiode als in deze het risicobeheer, het risicomanagement kan worden versterkt door beter te letten op wat er aan zit te komen aan mogelijke risico’s. Dat is wat al eerder hier is gezegd en daarvoor heb ik het over ambities gehad waarvan het college zelf ook zegt: ‘Er is in dat jaar al heel veel gebeurd, we moeten wel realistisch kijken: maken we alles waar wat we ons hebben voorgenomen?’ Dat zal u toch, neem ik aan, als het bekende in de oren klinken.

Voorzitter, het college heeft een positief rapport van de accountant met betrekking tot het rechtmatigheidsbeheer. Laten we dat onderstrepen. En het was verstandig en overigens ook noodzakelijk dat het college het advies overnam om die 35 miljoen euro te reserveren. Je kunt van mening verschillen over de hoogte van het bedrag: had het ietsje minder of iets meer moeten zijn? Je kunt naar de mening van mijn fractie niet verschillen van mening over het feit dat het nu al moet, dat er nu al een aanzet moet worden gegeven en dat we niet moeten wachten tot we het allemaal nog beter in beeld hebben.
Het instrumentarium voor het weerstandsvermogen is recent aangepast. Als de raad daar vanmiddag een klap op geeft dan hebben we dat weer. En dan wachten wij met belangstelling, maar ook kritisch, de vervolgstappen af. Want de situatie is zorgelijk rondom de weerstand en woorden als ‘streven’ en ‘op termijn’ zijn nog onvoldoende.

De Rekening, voorzitter, is helder en leesbaar. We sluiten ons graag aan bij de complimenten daarover. Niet alles is natuurlijk direct helder, bijvoorbeeld de 4 ton overschot op de cultuurbegroting, wat veel is in die sector. Het kostte ons nog wat moeite om erachter te komen waar dat nou precies aan lag en we komen daar zeker ook bij de voorjaarsnota nog even op terug.
Het Parkeerbedrijf heeft aanzienlijk verlies geleden, dat is al gememoreerd. Dat heeft deels met de omstandigheden te maken, deels ook met het beleid. We komen expliciet op dat beleid binnenkort terug.

Wij hopen dat het het college zal lukken om een instrument te vinden om tot een goede balans te komen tussen aan de ene kant de inhoudelijke sturingsmechanismen, bijvoorbeeld dat je de automobiliteit wilt terugdringen, en aan de andere kant dat je wel een positieve exploitatie van je parkeerbedrijf wilt. Dat is een lastige.
Voorzitter, verder op de overgang van de dienstenstructuur naar de gemeente meer als een eenheid en tegen de achtergronden van het feit dat sommige diensten al min of meer door hun egalisatiereserves heen zijn, lijkt ons de tijd gekomen om toe te komen aan concentraties van reserves.

Ten slotte de woonlasten. Groningen prijkt als vierde op de lijst van dure gemeenten. Dat is enigszins vertekenend, want qua ozb hebben we de intentie, maar ik denk ook de afspraak, dat we deze periode dat eenmaal hebben verhoogd en we ons daar kunnen laten inhalen door andere gemeenten. Daar komt bij dat wij – ik zeg maar even wij – negende zijn geworden bij het voetbal afgelopen zaterdag, maar we komen niet eens in de Top-20 van de ozb-lijst voor, dus dat valt eigenlijk heel erg mee. Het is vooral de afvalstoffenheffing waar we nummer 1 zijn in het land. En dat is dan op basis van 'de vervuiler betaalt'. Maar we weten ook dat niet alle vervuilers betalen en dat sommige vervuilers meer betalen dan andere. Reden om te kijken naar de hoogte van de reserve en een deel daarvan weer terug te laten komen bij de betalers die te veel hebben betaald. En als er fracties zijn – we hebben die geluiden gehoord – die zeggen: we zouden misschien juist nog wat meer moeten doen aan kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, dan zou ik de suggestie willen doen, als het gaat om de verruiming, denk dan aan het geven van kortingen en vouchers aan diegenen die fysiek in staat zijn om vrijwillig iets aan het milieubeheer te doen en op die manier nog wat extra aan kwijtschelding te verdienen, dan om dat weer generiek verder te verruimen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Volgens mij is het middel van kwijtschelding bedoeld om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen, zodat zij geen lokale heffingen hoeven te betalen. En nu heeft u het over vouchers en mensen die wel in staat zijn om iets aan het milieu te doen. Het is toch vooral de verpakkingsindustrie die ervoor zorgt dat u en ik zoveel afval hebben?

De heer AKKERMANS (D66): Wij zijn het eens met die kwijtschelding zoals die tot nu toe geregeld is. Maar als u zegt: het moet nog verder, dan komt er een moment dat die rechtvaardigheid die u beoogt op een andere manier onrechtvaardig wordt. En dat element van dat de vervuiler betaalt en dat de realisatie van de mensen dat ze bijdragen aan die vervuiling komt te verdwijnen. Ik denk dat je dan een andere impuls zult moeten zoeken.
Ten slotte, om op verzoek van de heer Van Keulen bij Jan Terlouw te eindigen: 'Toen keken ze nog een keertje om. Ja, welzeker hadden ze meters gemaakt. En onderweg hadden ondernemers, samenwerkingspartners in het Akkoord van Groningen, kansarme kinderen, verkeersdeelnemers, participerende burgers en noem maar op, dat ook zeker gemerkt. Het kon minder. Doorfietsen nu maar. Al was het wel verleidelijk om even aan de kant van de weg te gaan zitten.'

De heer VAN KEULEN (D66): Dank voor dit mooie verhaal, mijnheer Akkermans. U begon met een kwalificatie van de Rekening. 'Sneu' noemde u het. Toen viel iedereen over u heen. U heeft nu zeker drie minuten besteed aan het nuanceren van die kwalificatie. Ik ga ervan uit dat u hem heeft ingetrokken of dusdanig heeft uitgelegd dat hij helemaal waardeloos is geworden. Kunt u nou in één zin aangeven wat u nou werkelijk vindt van deze gemeenterekening?

De heer AKKERMANS (D66): Ik vind hem zeer kloppend. We hebben daar lof voor. We stellen vast dat al die inspanningen – dat is het enige dat ik heb proberen te betogen, de vorige keer en nu ook – niet het resultaat opleveren als je naar de toekomst kijkt. Je had anders al een voorsprong gehad. Die voorsprong ben je inmiddels al weer kwijt, door de omstandigheden.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de heer Seton van de CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voor het eerst sinds mensenheugenis, nou ja, in ieder geval sinds wethouder Dekker penningmeester is sluiten we het jaar af met een negatief resultaat. Waar we vroeger nog altijd geld konden verdelen, moeten we nu achteraf nog een tekort dekken en dat doet pijn. Zelfs een heldere en goed vormgegeven Rekening, waarvoor dank, kan deze pijn niet wegnemen. Als je de Rekening beschouwt vraag je je af: was 2010 nou een goed jaar of niet? Ja, 28,7 miljoen euro oorspronkelijk resultaat. Nee, noodrem accountant voorziening Meerstad 35 miljoen. Ja, behoorlijk veel gebouwd. Nee, uittocht van gezinnen uit de stad zet zich versterkt door. Nee, we verstrekken meer

uitkeringen. Ja, maar de groei valt mee. Ja, we hebben alle grote projecten in de lucht weten te houden. Nee, we zitten met een absoluut onvoldoende weerstandsvermogen. Ja, we staan in de Top-5. Nee, het is die van de hoogste belastingdruk.
Ik denk dat we het moeten zien als een tussenjaar. En dat in 2012 echt helder wordt of we onze grote projecten, onze even grote ambities, ons netwerk van sociale voorzieningen en onze belastingdruk op niveau hebben weten te houden. Maar daarover volgende week meer.
Voorzitter, ik heb al gezegd dat de Rekening helder was. Opvallend was de inleidende tekst van het programma Verkeer, waarin het college aangeeft dat onder de vele verkeersprojecten de kleinere vorig jaar hebben geleden onder de grotere. Met andere woorden: Regio Tram en Zuidelijke Ringweg vragen zoveel aandacht dat kleinere projecten daar de dupe van worden. Het lijkt logisch, maar is dat ook zo?
Toen we de begroting vaststelden in 2009 hebben we geld ter beschikking gesteld voor álle projecten, of ze nu groot of klein zijn. Zonder voorbehoud dat kleine projecten zo in het gedrang zouden komen. In de commissie zei de wethouder dat het college hier openhartig was geweest. Hoezo openhartig? We spreken dingen met elkaar af, achteraf blijkt dat het anders loopt en dan is een opmerking daarover in hét verantwoordingsdocument van de raad ineens 'openhartig'? Dit is kerninformatie voor de raad. Alleen als we dit soort zaken weten kunnen we onze controlerende rol waarmaken.
Vorig jaar hadden we in eerste instantie een positief resultaat van 28,7 miljoen euro. De reden dat die 28,7 miljoen niet bleef staan is puur en alleen de vorming van een voorziening voor Meerstad van 35 miljoen euro. De accountant zou een goedkeurende verklaring achterwege hebben gelaten als deze voorziening niet zou worden gevormd. Een gewetensvraag: zou het college deze voorziening ook uit zichzelf hebben overwogen? Was de eis van de accountant een verplicht nummer of was het een *eye-opener*? De tweede vraag is praktischer. De voorziening komt ten laste van het resultaat, maar er vindt in totaal 35 miljoen vrijval plaats uit de reserve Meerstad en de reserve Grondzaken, om het nadelige resultaat en een paar onvermijdbare lasten te dekken. *So far so good*. Maar de te dekken bedragen van het nadelig resultaat, 6,3 miljoen, en de onvermijdbare lasten zijn samen lager dan 35 miljoen, zodat er een restant van 7,2 miljoen overblijft. In het voorstel van het college gaat dat naar de AER. Mijn vraag: waarom deze overdekking, waarom niet precies? Laat er vrijvallen wat nodig is. Nu gaat het restant naar de algemene pot, de AER, en is het voor andere dingen dan Meerstad inzetbaar.

De heer AKKERMANS (D66): Nog even terug, voorzitter naar de gewetensvraag die de heer Seton aan het college stelt: zien wij er ook even op vooruit wat hij dan met het antwoord gaat doen?

De heer SETON (CDA): De accountant maakt hier nogal een principekwestie van. Die zegt: ik ga het alleen maar goedkeuren als die 35 miljoen er komt. Dat maakt het voor mij heel vanzelfsprekend dat zo'n voorziening gevormd zal worden. Dat is het dus logisch de vraag: waarom ben je daar als college dan niet zelf mee gekomen? Als het college dan zegt: 'Dat zijn we vergeten, daar hebben we nooit aan gedacht', dan is dat een extra argument om te zeggen 'het college ziet het niet scherp en is in dat opzicht niet goed in control geweest. Als het college zegt: 'Daar hebben we wel over nagedacht en daar hebben we heel goede redenen voor gehad', dan hoor ik dat straks en dan kom ik tot een andere conclusie. Maar ik zie dat u net zo benieuwd bent als ik. Daar komt bij – ik had het vooral over dat het voor andere dingen inzetbaar is als je het naar de AER doet – dat in de Rekening het beeld wordt geschetst dat het slecht gaat met Meerstad en dat er daarom een voorziening moet worden gevormd. Maar per saldo komt er geen extra geld beschikbaar voor Meerstad; het verschuift van een reserve naar een voorziening. Wat heeft Meerstad hier aan? Ik heb dat in de commissie ook gevraagd en heb nog geen antwoord gekregen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nog even terug naar wat de heer Seton zei over de Algemene Egalisatie Reserve, die 7,2 miljoen. Ik kan uw redenering helemaal volgen, maar het is toch inmiddels ook een beetje gebruik geworden hier in Groningen dat wij overschotten reserveren om die in te zetten bij de begroting. Zijn er voor u nu hele dringende dingen om dat nu in te zetten? Omdat u namelijk ook vroeg naar die relatie met die vrijval.

De heer SETON (CDA): Ik zie het net anders dan u het zegt. Waarom dat overschot dan niet naar de AER? Ik zeg eigenlijk een stap eerder al: waarom ontstaat dat overschot eigenlijk? Als je de reserve Meerstad minder zou verlagen, we eindigen precies op nul, dan hoef je die 7,2 miljoen niet naar de AER te doen.

De heer AKKERMANS (D66): De heer Seton zegt: Ik heb geen antwoord gehad op mijn vraag over die voorziening. Maar in het verslag staat dat de wethouder bestrijdt dat de voorziening Meerstad een

administratieve oplossing is en legt ze ook uit waarom ze dat anders ziet. Dus op zijn minst heeft u antwoord gehad.

De heer SETON (CDA): Dat was het antwoord op de vraag waarom het al dan niet een administratieve beweging of verschuiving zou zijn. Ik weet niet welke kwalificatie dat was. Maar mijn vraag is nu een slagje fundamenteler: wat heeft Meerstad aan deze beweging, wie hem verder ook kwalificeert.

Nieuw beleid. Bij nieuw beleid vallen een paar dingen op.
Een: dat er weer veel geld ongebruikt op de plank is blijven liggen. Dat is opmerkelijk omdat nieuw beleidsgeld schaars is, zeker als het gaat om een kerndoelstelling als duurzaamheid. Hoe kan het nou dat ze denken het bij de begroting te kunnen wegzetten en het lukt gewoon niet? Die vraag is in het algemeen bedoeld, want bij duurzaamheid heb ik daar inhoudelijk een antwoord op gekregen.
Twee: doorschuiven naar jaar 2 is een bevoegdheid van de raad, maar de argumentatie daarvoor in de Rekening is vaak te beperkt. Bij Kermis bijvoorbeeld stond alleen maar vermeld dat het op basis van bestaande regels mocht doorschuiven naar 2011. Dat geeft geen informatie over waarom we dat als raad zo moeten doen. En ook bij Duurzaamheid stond er niet veel inhoudelijks in over waarom het doorgeschoven zou moeten worden.
Nieuw beleidsgeld is schaars. Keuzes die voor nieuw beleidsgeld gemaakt worden zijn de uitkomst van een lang politiek proces. De discussie gaat 80 procent van de tijd over minder dan 20 procent van de begroting. Het geld wat eruit komt moet gewoon besteed worden. Ik vind dat het doorschuiven zo veel te gemakkelijk gaat. Besteden moet meer regel en doorschuiven moet meer uitzondering zijn. Ik dien daarover een motie in, mede namens de PvdA, de VVD, D66 en ChristenUnie.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik weet niet wat het besluitpunt is van de motie, maar ik heb eens even gekeken hoe het zit met vrijval en nieuw beleid. In 2003 was dat 2 miljoen euro, in 2005 was dat 15 miljoen, in 2008 was dat 10,5 miljoen en dit jaar 3,3 miljoen. Dus het is met een derde verminderd, zou ik zeggen. Het college is dus op de goede weg om alles zo snel mogelijk uit te geven.

De heer SETON (CDA): Ja, 6 of 3, het gaat me om het principiële punt. Op zich hebt u gelijk. Als we daar beter in worden, dan gaat dat de goede kant op. Maar we zitten nu in een fase dat elke euro zo verschrikkelijk belangrijk is. En als ik zie hoeveel tijd we besteden aan de discussies over nieuw beleid, want daar gaat het dan vooral om, dat is beïnvloedbaar door ons, dan vind ik dat elke euro die wordt doorgeschoven goed moet worden onderbouwd.
Voorzitter, ik ga door met het weerstandsvermogen.

De VOORZITTER: En dan dient u de motie straks in, begrijp ik.

De heer SETON (CDA): Aan het eind, hè?

De VOORZITTER: Ja, prima.

De heer SETON (CDA): Met vele anderen maken wij ons ernstige zorgen over het weerstandsvermogen. Juist in een tijd dat het er om gaat, zakken we van een acceptabele 80 procent naar een volstrekt onaanvaardbare 52 procent, met inbegrip van de risico's van de tram zelfs onder de 50 procent. En dat nu, terwijl we weten dat er nog veel aan zit te komen. In onze beleving staan alle signalen op rood, moeten we de stormbal hijsen, rinkelen er allerlei alarmbellen, is het vijf voor twaalf en pompen of verzuipen. Uiteraard moet je niet in paniek raken en zitten we volgend jaar niet met artikel 12, maar ik vind de teksten van het college en ook van de accountant op dit punt nogal onderkoeld. In scheepvaarttermen: 'Het orkest speelt door terwijl de Titanic zinkt'. Is er voldoende *sense of urgency*?
Om het weerstandsvermogen op het juiste niveau te krijgen zijn er twee werkrichtingen: meer geld en meer doen.
Ik sluit af, voorzitter, met risicomanagement. In de commissie hebben we het gehad over de verhouding tussen die twee. En wat bij mij is blijven hangen is dat beter risicomanagement niet altijd risico's scheelt; je krijgt er soms ook meer bij omdat je scherper kijkt. Maar dat neem ik graag op de koop toe, omdat ik liever de problemen zie aankomen dan dat ik mijn kop in het zand steek. Meer investeren in risicomanagement is dus hoe dan ook op zijn plaats en ook daarover dien ik een motie in. Dank u wel.

Motie 2: Investeren in risicomanagement (CDA, PvdA, VVD, ChristenUnie, D66):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de Gemeenterekening 2010,

Constaterende dat:
- uit de rekening blijkt dat de ratio van het weerstandsvermogen in 2010 op 0,52 uitkomt;
- het hiermee tot een niveau is gedaald dat ver onder de ambitie voor de korte termijn (0,8) ligt;
- accountant en college opmerkingen maken over aanvulling van weerstandsvermogen en verbetering van risicomanagement.

Overwegende dat:
- investeren in risicomanagement niet altijd leidt tot een verlaging van, maar wel steeds leidt tot een scherper zicht op risico's;
- het van groot belang is dit scherpere zicht te hebben, zodat we ons beter tegen deze risico's kunnen weren;
- investeren in risicomanagement weliswaar extra kosten met zich meebrengt, maar dat deze kosten de moeite waard zijn om tot een intelligentere manier van risicovoorkoming en -bestrijding te komen.

Verzoekt het college:
- bij de Begroting 2012 met een plan van aanpak te komen met betrekking tot het op niveau brengen van het risicomanagement.

En gaat over tot de orde van de dag."

Motie 3: Scherper op nieuw beleidsgeld (CDA, PvdA, VVD, ChristenUnie, D66):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de Gemeenterekening 2010,

Constaterende dat:
- van de door de raad voor 2010 ter beschikking gestelde middelen voor nieuw beleid een bedrag van ruim 11 miljoen euro onbenut is gebleven;
- deze middelen volgens de bestaande regeling worden doorgeschoven naar 2011;
- de motivering hiervoor in de gemeenterekening in sommige gevallen ontbreekt, dan wel onvoldoende inhoudelijk is.

Overwegende dat:
- het aandeel van middelen voor nieuw beleid ten opzichte van de totale lasten doorgaans zeer beperkt is;
- het besluit tot het ter beschikking stellen van deze middelen, zeker in een periode van recessie en noodzakelijke bezuinigingen, de uitkomst is van een precair politiek proces;
- het daarom van belang is dat deze gelden tijdig worden besteed aan de doelen waarvoor ze bestemd zijn.

Van mening zijnde dat:
- benutting in het beoogde jaar meer regel moet zijn en doorschuiven naar het volgende jaar meer uitzondering.

Verzoekt het college:
- de benutting van de middelen voor nieuw beleid voor de bestemde doelen meer prioriteit te geven;
- meer aandacht te besteden aan de onderbouwing van verzoeken tot doorschuiven van middelen, zodat de raad zijn rol op dit punt beter kan invullen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslaging.
Dan gaan we naar mevrouw Jongman van de ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Afgelopen zaterdag is in huize Jongman het water een dagje afgesloten geweest. De verwarmingsketel moest gerepareerd worden, mijnheer Van

Keulen, en met karaffen water en met emmers water uit de sloot hebben wij ons een dag heel erg prima gered. En op deze dag stonden wij, maar zeker ook onze kinderen, even stil bij een van de basale behoeften van de familie Jongman, namelijk: water. Als we met dit tijdelijke waterprobleempje terugkijken op het jaar 2010 dan is er in deze stad ook heel veel om dankbaar voor te zijn. Want het water stroomde uit de kraan, het vuile water werd afgevoerd in het riool, het huisvuil is opgehaald en mensen konden naar het zwembad, alle gelegenheid om een uitkering aan te vragen en je kon op de fiets naar je werk. Daarom dankt de fractie van de ChristenUnie bij dezen de gehele organisatie voor zijn inzet in 2010. Maar wij noemen speciaal de experts van de afdeling Riolering voor het goed werkende buizenstelsel. Wij noemen de vrachtwagenchauffeur die week in week uit het vuil heeft opgehaald. Wij noemen de baliemedewerker die kaartjes verkocht in het zwembad. Wij noemen de klantmanager die bij de sociale dienst de uitkeringen in orde maakte en we noemen de medewerker die zorgde voor het soepel fietsende fietspad.
Voorzitter, naast de reden tot dankbaarheid is er ook genoeg reden tot zorg. En het zou tekort doen aan deze tijden om daar niet een politiek oordeel over te vellen. Want de mensen in de stad maken zich ook zorgen: gaat het allemaal wel goed in het stadhuis? Een terechte vraag, want als volksvertegenwoordiger moet je ook kunnen laten zien dat het geld verantwoord is uitgegeven. En dat moet, onder welke financiële omstandigheid dan ook. Het mag niet zo zijn dat je in tijden van krapte zegt: 'Nu gaan we eens even beter kijken waar we het aan uitgeven' dan dat je in tijden van voldoende geld niet scherp hebt gekeken waar het college het geld aan heeft uitgegeven. En als je dan de Rekening vergelijkt met een verkeerslicht, dan staat wat ons betreft het stoplicht nog net niet op rood. Het college kan nog net door oranje rijden met behulp van wat reserves, maar het scheelt niet veel. Er zit namelijk achter in die kofferbak nogal wat aan gewicht oftewel projecten en dat geeft een iets langere remweg voor het college. Want de jaarrekening zou zonder de voorziening van 35 miljoen euro niet zijn goedgekeurd; we hebben een afnemend weerstandsvermogen; er is een aanzienlijke onzekerheid in de voorwaarden voor Westpoort en Europapark; op het gebied van bedrijfsvoering is veel gaande; het Parkeerbedrijf heeft een nadeel; grote projecten als Regio Tram, Forum en Zuidelijke Ringweg – ik kan nog wel een aantal zaken meer opnoemen, maar de accountant adviseert dan ook: control op grondexploitatie, grote projecten en Meerstad is cruciaal.

De heer VAN KEULEN (VVD): Even terug naar de auto met veel ballast in de kofferbak: hoe groot acht u de kans dat er naast de projecten ook nog een paar lijken in die kofferbak liggen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik begon mijn betoog positief, dus ik wil mijn betoog ook positief voortzetten. Maar zoals ik heb aangegeven, er zit veel in die achterbak en u mag zelf oordelen wat u een lijk vindt of niet.
Het college reageert op de aanbevelingen van de accountant en zegt: 'Voor de begroting van 2012 maken wij een uitgebreide inschatting van de risico's.' En het college zegt ook in de aanbiedingsbrief: 'Verdere focus binnen de grote projecten is van groot belang.' En de vraag is dus wat bij de opstelling van de Begroting 2012 uit de kofferbak gehaald gaat worden, al dan niet een lijk, volgens de heer Van Keulen.
We hebben nog een vraag aan het college. We hebben geen reactie vernomen op de aanbeveling op pagina 34 van het advies van de accountant om maatregelen te treffen die waarborgen dat de totstandkoming en de betrouwbaarheid van de rapportage Grondbedrijf en Staat P verbeterd worden. Graag een reactie van u over hoe u hiermee omgaat.
En een punt dat zowel door de accountant als door de audit committee is benoemd: versterking van de concernsturing. Die opmerking heeft als strekking: 'Het concern kijkt eerder mee bij grote projecten.' Het college komt hier niet op terug. En gezien de opgaven en ambities waar we als raad en college voor staan lijkt het ons wenselijk om die concernsturing te versterken. Niet als een *big brother* die de diensten continu beloert, maar als kritische meekijker: gaat het goed? Loopt het goed? En als het niet goed loopt op tijd ingrijpen. Wij dienen hier een motie voor in.
Als je terugkijkt op 2010 is dat het jaar waarin een nieuw college en een nieuwe raad volop aan de slag zijn gegaan: een ambitieus collegeprogramma, gesteund door een meerderheid van de raad, maar met sinds maart 2010 een veranderende werkelijkheid. Anderen hebben het daar ook al over gehad. Al met al lijkt het wel een linke soep te worden; kunnen we al deze ambities nog wel *handelen*?
En qua beleidsmatige insteek is het voorjaarsdebat van volgende week een moment om hier op vooruit te kijken. Nu kunnen we de klok voor 2010 niet terugdraaien, maar de Voorjaarsnota 2012 is een cruciaal debat om te kijken aan welke knoppen we nog kunnen of willen draaien.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Heeft de ChristenUnie een idee wat ze dan zou willen laten vallen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Laat ik u volgende week verrassen met wat wij willen laten vallen. Natuurlijk moet je daar heel goed naar kijken en we zijn in de fractie nog druk bezig aan welke knoppen wij gaan draaien. U hoort dat volgende week.
Nog even een terugblik, want we hebben het over de Rekening 2010. Wat ons opgevallen is, zijn de volgende punten:
Het aantal jonge drinkers is aantoonbaar afgenomen. De Groningse aanpak heeft effect.
Een ander punt waar wij blij mee zijn is dat de aanpak mensenhandel succesvol is. We willen heel graag voortzetting van dit beleid en dienen volgende week een motie in.
De aantrekkelijke stad voor gezinnen. Dat is een minder positieve doelstelling die niet zo goed behaald is. In plaats van 500 hebben ruim 1300 gezinnen onze stad verlaten. Volgende week willen wij daar een motie voor indienen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Mag ik vragen wat de strekking van die motie wordt? Wat gaat u daar aan doen? Een tipje van de sluier?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik verras u via de e-mail.
Als je kijkt naar de positie van de stad op de ladder van de lokale lastendruk kun je een aantal gezinnen ook geen ongelijk geven. De vierde plaats hebben we weten te behalen, waarmee we sinds afgelopen jaar weer een plaatsje gestegen zijn. Wat ook opvalt is de kostendekkendheid van de leges voor huwelijken; misschien heeft dat er wel mee te maken dat die gezinnen weggaan, ik weet het niet. Maar werd dit nog begroot op 128 procent, we hebben maar liefst 147 procent behaald. Het is een heel hoge score.
En de extern ingehuurden, ook door meerderen genoemd. Het blijft hoog en veel. Het college heeft bij monde van wethouder Schroor aangegeven hier op terug te komen. Maar gezien eerdere afspraken als 'hier gaan we wat aan doen', is de eerste uitkomst over 2010 opvallend.
Voorzitter, ik vat samen: de ChristenUnie spreekt naast dank voor de dagelijkse gang van zaken de zorg uit voor de *span of control* van dit college. U kent het vast wel: een Chinees Circus waar men bordjes in de lucht laat draaien. De vraag is hoeveel bordjes dit college kan laten draaien zonder er een te laten vallen of te moeten laten vallen. Dank u, voorzitter.

Motie 4: Concernsturing (ChristenUnie, CDA, VVD, Student en Stad):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de Gemeenterekening 2010,

Overwegende dat:
- de druk op de bedrijfsvoeringorganisatie hoog is en blijft;
- door de hoeveelheid van projecten de risico's toenemen;
- er veel plannen zijn voor verbetering van de bedrijfsvoering;
- zowel de accountant als de audit committee adviseren om sterker in te zetten op concernsturing.

Van mening zijnde dat:
- ondanks de hoeveelheid aan projecten de raad tijdig en goed geïnformeerd wil worden over de risico's van lopende projecten om waar nodig bij te kunnen sturen; daarvoor is een versterkte concernsturing en -control nodig.

Verzoekt het college:
- voor de begroting van 2012 aan te geven hoe concernsturing en -control vanaf 1 januari versterkt kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging.
Mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst zou ik willen beginnen met de complimenten voor weer een verbeterde leesbaarheid van de stukken die we hebben gekregen. Elk jaar dragen wij een aantal puntjes aan om het net weer iets te verbeteren en dit jaar zullen we dat ook weer doen, namelijk de indicatoren en de doelstellingen. We hebben wel vaker met elkaar een discussie gehad

over hoe we nou alles kunnen toetsen en verantwoorden en niet. Ook zijn we samen tot de conclusie gekomen dat niet alle doelstellingen even meetbaar en toetsbaar zijn, of in ieder geval niet SMART formuleerbaar, om het maar even in de hip-termen te gebruiken. Wellicht moeten we eens gaan proberen om deze indicatoren wat meer kwalitatief te gaan toetsen, door mensen uit het werkveld in plaats van te kijken of we er kwantitatieve toetsingen op los kunnen laten. De voorbereiding zal wellicht wat meer tijd kosten, maar met de uitkomst kunnen we dan wel beter sturen op het uiteindelijke beleid.
Voorzitter, ik zal stil staan bij het weerstandsvermogen, de accountantsverklaring, een aantal opvallende punten uit de Rekening van vorig jaar en uiteindelijk zal ik met mijn conclusie eindigen.
Het weerstandsvermogen. Voorzitter, de uitwerking van de crisis wordt nu echt zichtbaar. Voor het eerst in jaren hebben we te maken met een negatief resultaat. Dit komt onder andere door Meerstad, Zernike, de recessie, een beroep op de reserves en een aantal grote verliesposten. Ons risicoprofiel is toegenomen, de reserves zijn verkleind en het weerstandsvermogen is afgenomen.
Als we kijken naar ons weerstandsvermogen, dan zitten we op een 0,5 of een 0,6. Het is maar net welk systeem je uiteindelijk gaat gebruiken. In ieder geval is het ruim onvoldoende. Vertaald naar euro's is dat gewoon het verschil tussen het benodigde en het beschikbare weerstandsvermogen: 75,5 miljoen euro. En dan zijn de risico's van de grote projecten hier nog niet eens in meegenomen. Vanavond zullen we waarschijnlijk een heel stuk over ons weerstandsvermogen vaststellen. Want inderdaad, en dan kijk ik in het bijzonder naar de heer Baldew: het weerstandsvermogen en het risicomanagement zijn niet los van elkaar te zien. Dit gaat namelijk hand in hand, net zoals investeren en bezuinigen. Maar daarover later meer.
Ambitieus zijn betekent ook durf hebben. Maar men moet niet vergeten realistisch te zijn. Als het geld op is, is het geld op. Maar voorzitter, ik loop vooruit op volgende week. Terug naar de Rekening 2010. Hieruit valt af te leiden dat de risico's de komende tijd inderdaad ook niet zullen afnemen. Bepaalde inkomsten zullen lager zijn, er is onzekerheid vanuit landelijk beleid en gelden, bepaalde uitgaven zullen toenemen, enzovoort. Eigenlijk weten we nog niet heel goed wat we de komende tijd kunnen verwachten. Keuzes maken, prioriteiten stellen en extra bezuinigingen zijn onvermijdelijk. Voorzitter, excuseert u me, ik loop weer vooruit op volgende week.

De accountantsverklaring. De accountant keurt de jaarrekening goed, zowel voor getrouwheid als gerechtmatigheid. Complimenten hiervoor. Een van de adviezen die de accountant heeft gegeven en het college adviseert dit over te nemen is de versterking van de concernsturing. Mevrouw Jongman heeft hierover net een motie ingediend waar wij ook onder staan. Een ander advies dat ik er zou willen uitlichten is om opnieuw te kijken naar de risico's en het weerstandsvermogen, waar men ook de grote langdurige projecten bij meeneemt. Dit sluit aan bij de mening van Student en Stad dat je grote projecten niet los kunt zien van ons risicoprofiel. En ook niet het weerstandsvermogen.
Voorzitter, dan de opvallende ontwikkelingen uit de Rekening 2010 op een viertal gebieden: de economische ontwikkeling, wonen, gezondheid en een aantal algemene punten. Een aantal daarvan zullen herhalingen zijn vanuit de commissie, maar ik wil ze toch graag hier opnieuw aanstippen.
Het eerste punt, economische ontwikkeling. Als we kijken naar het begeleiden naar en het vinden van werk in de stad, kunnen we zeggen dat er een betere en snellere begeleiding is dan de afgelopen jaren. G-kracht werkt; het is een economisch programma dat goede projecten heeft, met een relatief klein budget. Daarnaast zijn toerisme en evenementen noodzakelijk voor de ontwikkeling van onze stad zoals we hebben gezien. En zoals we ook hebben gezien zal dat in de toekomst noodzakelijk blijven. Het vestigingsklimaat is verbeterd, er is een toename van ondernemers in de stad. Er is nog wel een verbeterslag mogelijk in de ondersteuning van de ondernemers. Hier kom ik volgende week nog op terug.
Met kennis in de stad, ook onder andere met het Akkoord van Groningen, zijn we nog niet op alle punten even sterk. En dan praat ik met name over het gebied energie. Ik heb er alle vertrouwen in dat we nu met de Energy Academy verbeteringen zullen gaan treffen in de stad, maar we moeten niet vergeten de nadruk ook op dit speerpunt te houden.
Dan de aantrekkelijke werkgever. Als we bijvoorbeeld kijken naar de RuG ten opzichte van de gemeente scoort de RuG heel erg goed. De gemeente kan hier nog veel van leren. De personeelsstop gaan we opheffen, want het is noodzakelijk om onze eigen organisatie te verjongen. Dit doen we ook door meer traineebanen en ik denk dat we hier nog wel sterker op in kunnen zetten. Daarnaast zou iedere werknemer een functioneringsgesprek moeten hebben. Daar heeft een persoon recht op, maar het is ook goed voor onze eigen organisatie, om op die manier te kunnen sturen.
Voorzitter, mijn tweede punt: wonen in de stad. De startersleningen waren een succes; ze waren snel op en ik ben dan ook positief als we samen met de wethouder op zoek gaan naar een oplossing hiervoor. Het is jammer om te zien dat gezinnen wegtrekken en er zich niet meer vestigen dan dat we willen. Hier gaat

iets mis. Hier moeten we ook duidelijk doelen gaan stellen, we zullen hier samen met het college hard aan moeten werken. Waar ik erg van geschrokken ben is dat bij alle groepen de slagingskans van het vinden van een woning is afgenomen. Dat is een constatering waar we ook heel hard mee aan de slag moeten en waar we ook volgende week op terug zullen komen.
De afvalstoffenheffing zal ik u nu besparen, maar volgende week hoort u daar ook meer over.

Het derde punt: gezondheid. Ons beleid is meer mensen te laten bewegen. Dat doen we door een aantal programma's. Ze werken goed: Bslim2, de Sporthop; het zijn allemaal laagdrempelige programma's. Maar er moet ook ruimte zijn voor nieuwe verenigingen, zowel op het gebied van accommodaties als subsidies. En wij hebben de angst dat het niet altijd voor elke vereniging mogelijk is om zich te ontplooien zoals zij zou willen.
Het laatste punt van dit rijtje: algemeen. Wat we hebben opgemerkt in de rekening van afgelopen jaar is dat het vaak zo mist aan prioritering en het maken van keuzes in beleid, waardoor bepaalde doelen niet worden uitgevoerd of vooruit worden geschoven. Ik denk aan het fietsparkeren, ik denk aan het halteplan, toegankelijkheid, en zo zijn er nog een aantal punten waar we lering uit zouden kunnen trekken. Ook het aanbod dat we aan verschillende scholen doen is enorm groot, waardoor we eigenlijk zouden moeten zeggen dat we dit aanbod meer moeten gaan structureren
Voorzitter, dan de voorstellen voor het rekeningresultaat. U kent ons standpunt over de 0 dB-norm voor de kamerverhuur. In onze ogen zou dat bedrag vrij mogen vallen of anders ingezet mogen worden. Wij kennen ook het standpunt van de rest van de raad, dus wij laten het hier nu bij.
Het voorstel voor de reservering van de Roze Zaterdag. Elke organisator van een evenement heeft het moeilijk in deze tijd om alles rond te krijgen. Ondanks dat we eigenlijk denken dat het een bevoordeling is van deze organisatie snappen wij waarom wij op dit moment dit budget toekennen aan deze organisatie. Het zou een goed geslaagd feest moeten worden en het is een belang van onze stad om te laten zien dat wij gastvrij zijn voor iedereen.
Afsluitend, voorzitter. Boekhoudkundig is het geen jaar om over naar huis te schrijven. Een jaar waarin de uitwerking van de recessie meer zichtbaar is geworden. En ons risicoprofiel is gegroeid. Ondanks dit kunnen we voorzichtig concluderen dat veel in onze stad nog goed gaat. Maar het is de vraag hoe lang dit zal blijven. Bezuinigen en investeren blijven in onze ogen de kernwaarden. Groningen moet een aantrekkelijke, bereikbare en bruisende kennisstad blijven waar mensen graag wonen en verblijven. Waar mensen en bedrijven zich willen vestigen. Maar ook een stad die haar financiën op orde heeft en waar iedereen een kans krijgt. Hoe dit moet, zal ik u volgende week vertellen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Complimenten aan het college dat zo'n dik boekwerk heeft weten te verzorgen. Complimenten ook voor raadsleden die hun woordvoering voor volgende week al klaar hebben. Iedereen zegt: 'Daar kom ik volgende week op terug.' Ik ben nog niet zo ver.
We beginnen inderdaad met complimenten, voorzitter. We zijn blij met het succesvol subsidiëren van groene daken uit het Rioolfonds. Er is vorig jaar al achtduizend vierkante meter groene daken aangelegd. En groen is niet alleen belangrijk voor dieren- en mensenwelzijn, maar ook om fijnstof uit de lucht te filteren en de temperatuur in de stad te drukken. Daarnaast is het college erin geslaagd om de ontsnappingsprojecten uit te voeren die gepland stonden, zodat dieren op een veilige manier van het ene groene gebied naar het andere kunnen trekken. Niet alleen veilig voor dieren individueel, maar ook belangrijk om de genetische diversiteit binnen de verschillende soorten op peil te houden. Complimenten daarvoor.
In deze Rekening worden verschillende elementen met prijskaartje genoemd. Maar Oud & Nieuw en dan in het bijzonder de kosten die ontstaan omdat de gemeente tot dusver niet is overgegaan tot een gecentraliseerd afsteken van vuurwerk hoort daar niet bij. We zullen het nog even noemen: het betreft schade aan asfalt en bestrating (13.500 euro), schade aan groenvoorzieningen (bijna 5000 euro), schade aan gemeentelijk straatmeubilair (bijna 11.000 euro). De totale preventieve kosten van het tijdelijk weghalen van prullenbakken, het afsluiten van glasbakken (bijna 20.000 euro). Samen is dat bijna 50.000 euro. De Partij voor de Dieren vindt dat een heel bedrag. Het pleit ervoor dat dat in 2010 voor het laatst is gebeurd. Het zijn allemaal kritische noten met betrekking tot deze verslaglegging. Ook vorig jaar betreffende het onderdeel bodem. Ik heb het al even eerder genoemd in de commissie: het verplaatsen van vervuilde grond op het Gideon-terrein, nota bene waar het een ecologische zone betrof en het baggeren in de Van Brakelvijver tijdens kou, zodat dieren als salamanders en vissen, die zich tijdens kou ingraven en

zo de winter overleven wellicht zijn overleden. De Partij voor de Dieren heeft hier schriftelijke vragen over gesteld en deze punten zijn afgehandeld, maar we kwamen er niets over tegen. Ook het komende jaar zullen wij kritisch blijven volgen.

Dan een aantal zaken met betrekking tot programma 5.
Duurzame ontwikkeling. In de eerste plaats complimenten voor het college dat heeft geprobeerd om een ambitieus programma neer te zetten. Een bepaald niet zo duurzaam puntje aan het DUO-gebouw, dat een voorbeeld moet zijn van duurzaam bouwen, is het feit dat hier 'fout' hout is gebruikt.
Dat kan worden nagelezen in een rapport van Milieudefensie 'Van oerwoud naar overheid'. Voor de bouw van het pand is gebruikgemaakt van het onduurzame Maleise keurmerk MTCS. Wij zullen hier in de voorjaarsnota verder op terugkomen. Tóch een dingetje, maar dat had ik al heel lang geleden aangekondigd. Dan weet u van ons al een klein beetje van wat we gaan zeggen. Een ander punt, en u verwacht dat natuurlijk van ons, is het feit dat bij het hoofdstuk Duurzame ontwikkeling niets is vermeld over de verwoestende gevolgen van de Westerse vleesconsumptie voor mens, dier en plant. De vee-industrie is van alle sectoren de meeste broeikasuitstotende, waarmee het de grootste bijdrage levert aan de klimaatverandering. Wij zullen onder andere bij het behandelen van de voorjaarsnota uitgebreid op deze problematiek terugkomen en bij de komende F&V-commissie op het verband tussen fair trade en vleesconsumptie. En we zullen ook voorstellen doen omtrent een betere positionering van het Duurzaamheidscentrum en een waardevolle invulling hiervan.
Voorzitter, het laatste punt. De stad Groningen is met verschillende megaprojecten bezig. Het meest enthousiast is de Partij van de Dieren over Meerstad. Meerstad is een van de meest succesvolle bouwprojecten van Noord-Nederland, uitgaande van het prachtige concept dat wonen en natuur gecombineerd kan worden. De Partij voor de Dieren hoopt dat in Meerstad het komende jaar meer huizen verkocht zullen worden en heeft zich de laatste tijd uitgesproken voor een stevige regie van de gemeente inzake de marketing, omdat de verschillende marktpartijen er naar ons gevoel tot nu toe niet goed in geslaagd zijn de meerwaarde van Meerstad duidelijk naar voren te brengen. Meerstad is een goed voorbeeld van natuur waarin het niet alleen draait om biodiversiteit, maar ook om de belevingswaarde die het gebied voor mensen heeft. We maken ons nog steeds zorgen over de aanleg van natuur in Meerstad. Het kabinet voert forse veranderingen door in natuurbeleid, zoals herijking van de Ecologische Hoofdstructuur. De belangrijkste conclusie van het Planbureau voor Leefomgeving is dat de voorgenomen bezuinigingen van het Rijk op het natuur- en landschapsbeleid zullen leiden tot verdere verslechtering van natuurkwaliteit en leefomstandigheden voor planten- en dierensoorten. Het is van het grootste belang dat de oorspronkelijke plannen rondom natuur in Meerstad doorgang vinden, zowel voor de kwaliteit van het project als voor plant en dier.
Voorzitter, hier laat ik het bij voor vandaag. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan hebben we alle sprekers vanuit de raad gehad. Dan schors ik de vergadering voor een enkel ogenblik, zodat u kunt doen waar u zin in hebt, maar dat zou bijvoorbeeld, mijnheer Rutte, het drinken van een kopje koffie kunnen zijn. U kunt ook een kop koffie gaan drinken, mijnheer Rutte. Tien minuten? We schorsen de vergadering tien minuten.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Voorzitter, is het niet handiger als u het college zijn eerste termijn geeft?

De VOORZITTER: Nee, maar ik weet dat er nu ook echt mensen zijn die de gevolgen van het drinken van koffie moeten wegdragen, laat ik het zo maar formuleren. Wij schorsen de vergadering voor tien minuten. We kijken dan even hoe het verder gaat.

Schorsing van 16.30 – 16.50 uur

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering en is het woord aan de wethouder van Financiën, wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, ik dank de raad voor zijn eerste termijn. Toch de Rekening voor een derde van het oude college en voor twee derde van het nieuwe college. Maar wat we altijd doen, en ik hou wel een beetje van tradities, voorzitter, dat is dat is aan het begin van de raad – en bijna elke partij heeft zich daar ook aan gehouden – er een woord van dank is aan de gemeentelijke organisatie. En de woorden van mevrouw Jongman waren toch wel heel mooi. Omdat ze daarmee uiting gaf aan datgene wat onze

organisatie dagelijks maar weer betekent voor onze stad; van de baliemedewerker, van de meneer bij de Milieudienst die het vuil ophaalt, diegene die ervoor zorgt dat het riool goed functioneert, tot de beleidsambtenaar die bedenkt dat er een aantal fietspaden gerealiseerd moeten worden. Er wordt nog wel eens gemopperd en er wordt ook vaak kritisch gekeken, maar wij staan wel in het hart van een publieke organisatie. Niet in een commerciële organisatie, een organisatie die zich laat leiden door bestuurlijke en politieke doelen, mede vormgegeven door uw raad. Het is dan ook goed om op tijd stil te staan bij die organisatie, die heel hard werkt om datgene wat u van ons vraagt te realiseren. Ik ben blij dat ik ook in de gelegenheid ben om die complimenten te ontvangen en ze vervolgens aan de gemeentesecretaris door te geven, die ze dan weer doorgeeft aan de gemeentelijke organisatie. Want elke ambtenaar, op welk niveau dan ook, werkt met hart en ziel voor deze publieke organisatie.
Het is een bijzondere Rekening, voorzitter. De heer Seton zei het al, voor het eerst sinds jaren een negatief resultaat. We hebben in onze brief ook omschreven dat het er eigenlijk op lijkt dat de crisis voor het eerst zichtbaar wordt in de volle breedte in onze gemeentelijke organisatie en daar buiten. Er zijn meer mensen in de bijstand gekomen, nagenoeg nul hectare uitgifte bedrijventerreinen, we hebben verliezen op grondexploitaties moeten nemen en het lijkt wel op een omslag. En daarbij adviseer ik u, in ieder geval staan we daar als college wel in, om het hoofd koel te houden en geen onverwachte rare bewegingen te maken, maar behoedzaam en ambitieus deze organisatie te blijven aansturen en ons als college te blijven voorzien van uw wensen en opmerkingen. En ambities hebben we als college en die heeft u ook als raad. We hebben in ons collegeprogramma vorig jaar afgesproken dat we een aantrekkelijk, duurzaam, solidair en betrokken bestuur en organisatie willen zijn. Dat zijn ook de uitgangspunten van ons collegeprogramma en er is ook een inhoudelijk kader waarop wij de voortgang in 2010 hebben beoordeeld. En dan constateer ik met uw raad dat er positieve resultaten zijn behaald. Laten we dat vooral ook niet onder het tapijt vegen. Laten we niet vergeten, omdat we nu in een economische crisis zitten, ook te kijken naar wat vooral goed gaat in onze organisatie, wat er goed gaat in deze stad. En een aantal van u heeft ons gewezen op bijvoorbeeld het verminderen van het aantal voortijdige schoolverlaters. Het is van groot belang dat je mensen op een jong niveau in staat stelt om een opleiding af te maken. Dat is het beste perspectief dat we kunnen geven op werk. Over de uitvoering van de Wet maatschappelijke opvang bent u tevreden. We hebben een Fonds Ondernemend Groningen georganiseerd en als je kijkt naar de stadsmonitor dan is er een toename van tevredenheid op het gebied van schoon, heel en veilig; er zijn minder vernielingen en onveiligheidsgevoelens nemen af. En we hebben ook een aantal begrote projecten waarin voortgang is geboekt. Kortom, ik zou u erop willen wijzen dat een aantal dingen niet zo gaat als we willen, maar een aantal dingen gaat ook gewoon heel erg goed. Kortom, we kiezen de goede beleidsmatige onderwerpen, we zijn het vaak eens over de maatregelen die we treffen, alleen de wijzen van financiering van onze financiën staan onder druk.
We hebben een resultaat van voor het eerst 6,3 nadelig. En dat is met name het gevolg van de voorziening die we hebben moeten treffen voor Meerstad. En als we dat niet hadden gedaan, dan hadden we een resultaat gehad van 28 miljoen. De VVD zei daar in de commissie wat over en was bij de beantwoording helaas niet aanwezig, maar die noemde dat opnieuw zo'n hoog resultaat. Het kon toch niet zo zijn dat je 28 miljoen resultaat hebt en dat was toch heel erg jammer voor die belastingbetaler.
En voorzitter, ik denk met een begroting van om en nabij de 900 miljoen, dat een resultaat, even afgezien van de voorziening Meerstad, van 2 à 3 procent een hele verdedigbare is. Kijk eens naar uw eigen huishoudboekje. Als u dat jaarlijks overhoudt dan denk ik dat u daar wellicht wat ontevreden mee zult zijn.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen is bereid u daar inzicht in te verschaffen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Zeker. Als de heer Van Keulen ooit in een jaar 29 miljoen overhoudt dan belooft hij een heel groot feest te geven. Dank u wel.

Wethouder DEKKER: Nee, maar het gaat er natuurlijk om dat met name het resultaat van belang is. Maar wat nog meer van belang is, is of je het resultaat kunt verklaren. Dat hebben we goed kunnen doen in de jaarrekening. Ook van belang is of je het resultaat goed kunt prognosticeren. De heer Baldew die knikt al een paar keer. Het was onder andere een beetje door hem, maar ook door de PvdA, dat we daar de afgelopen jaren wat beter en wat scherper op zijn gaan sturen. En als je nu kijkt naar de afwijking die we hebben ten opzichte van turap 3 na het resultaat dan is die afwijking heel gering, zoals ook de accountant vermeldt.

De heer BALDEW (PvdA): Ik bén van de PvdA.

Wethouder DEKKER: Zei ik dan van niet?

De heer BALDEW (PvdA): U zei: ‘De heer Baldew en de PvdA.’

Wethouder DEKKER: Dat was niet mijn bedoeling. Ik weet niet waar dat vandaan komt.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ik wel. De wethouder wilde zeggen: ‘De heer Baldew en ook het CDA.’

Wethouder DEKKER: Natuurlijk, voorzitter. Ik had willen zeggen, u haalt mij de woorden uit de mond, ‘het was de heer Baldew van de PvdA, maar natuurlijk ook de heer Seton van het CDA.’ Misschien ben ik nog een aantal vergeten. Nee, mijnheer Van Keulen, u was nog steeds niet tevreden, dat waren zij wel en naar hen gaat ook de dank.
Voorzitter, op het moment dat wij een negatief resultaat hebben, gaat iedereen ook direct kijken naar ons eigen weerstandsvermogen. We gaan daar straks ook nog met elkaar over spreken. En ten opzichte van de laatste cijfers die wij u gepresenteerd hebben bij de Begroting 2011 kunnen we er niet omheen om te zeggen dat ons resultaat onze weerstandspositie behoorlijk heeft verslechterd. We hebben een voorziening moeten treffen van 35 miljoen voor Meerstad, we hebben 25 miljoen meer gronden moeten afboeken en we hebben nog een afboeking gedaan voor Zernike. In totaal 65 miljoen. Het predicaat dat we onszelf nu geven op basis van de door u vastgestelde regelgeving is voor de technici hier punt 52 (.52). Volgens de nieuwe systematiek punt 65 (.65). Om het wat huiselijker te maken: als wij ons weerstandsvermogen op basis van de nieuwe systematiek vandaag willen aanvullen, hebben we 18 miljoen euro nodig. Tellen we daar vervolgens een aantal risico’s bij op, die we volgende week ook bij de voorjaarsbrief bespreken, dan heb ik het over risico’s die ook door u genoemd zijn: het Parkeerbedrijf, O2G2, de Wet BUIG, Iederz, dan hebben wij een mooie ambitie als college, dan moeten wij deze zomer 40 miljoen vinden om het weerstandsvermogen aan te vullen. En, voorzitter, wij komen daar bij de begroting nader op terug. Want ik ben het met mevrouw Krüders eens dat het van belang is in deze stad te investeren, het is van belang om een aantrekkelijke stad te blijven, maar altijd wel, zoals ik ook in de commissie heb gezegd, binnen de kaders zoals wij die met elkaar stellen. En het moet een sluitende begroting zijn met een gezond financieel perspectief.

De heer BALDEW (PvdA): Ik hoor de wethouder zeggen dat we inderdaad een tekort hebben op het weerstandsvermogen. We gaan er nu van uit dat 90 procent van het risico zich zal voordoen, een waarschijnlijkheidsfactor. Is het college ook bereid om te kijken naar een lagere waarschijnlijkheidsfactor? Bijvoorbeeld 75 procent?

Wethouder DEKKER: Daar ben ik vooralsnog niet toe bereid. Ik ga u zo meteen uitleggen waarom niet. Want dat is een beetje de conclusie van het slotverhaal dat ik nu zou willen vertellen.
Mét de raad is dit college niet zorgenvrij. Maar ik kan u verzekeren: we slapen goed. Overigens is dat in privétijd, dat doen we niet overdag. Het licht staat wat ons betreft nog steeds op groen. Dus de kwalificatie van de ChristenUnie alsof het bijna op rood staat, deel ik niet. Wat ik wel zie is dat we veel risico’s in beeld hebben. Dan is het zaak die risico’s vervolgens adequaat te beschrijven en bijsturingsmaatregelen te treffen waardoor je je risicoprofiel vermindert. Maar we zijn niet in paniek, we slapen nog heel goed en we zien ook nog tal van bijsturingsmogelijkheden om dat te doen. Is dat lastig? Absoluut. Bent u sneu? Neuh. Is er wat tegenwind? Zeker. Maar ik heb het net even gecheckt: wij hebben altijd een beetje de neiging om als er wat extra tegenwind is wat harder te gaan trappen. En waarom? Omdat we het zo van belang vinden dat we kunnen blijven investeren in die, mevrouw Krüders zei het zo mooi aan het eind van haar betoog: in die ‘aantrekkelijke, bruisende stad, waar mensen graag komen om te wonen, om te werken, om te winkelen, waar ze naar toe kunnen met het openbaar vervoer’, maar waarbij ze ook ooit nog bij de sociale dienst in aanmerking moeten kunnen komen voor bijzondere bijstand als het nodig is en waarin we de mensen activeren naar werk. Sociaal, duurzaam en betrokken. Moeten we bijsturen: zonder meer. U zult dat bij de Begroting 2012 zien.
En dan is er een vraag gesteld over Meerstad door de heer Seton: de accountant heeft het eigenlijk geadviseerd. Maar u noemde het een gewetensvraag: ‘had u dat zelf nu ook gedaan?’ Het college is van mening dat het goed is om het advies van de accountant op te volgen, al was het maar omdat we daarmee een goedkeurende verklaring krijgen. Hadden we dit tijdstip zelf uitgekozen? Wellicht niet. In onze beleving had het ook heel goed gekund om zo’n voorziening, afboeking, of hoe je het ook wilt noemen,

bij de actualisatie van de grex te doen die we deze zomer aan het voorbereiden zijn. Dus qua timing had het wat mij betreft wel wat later gekund. Qua inhoud, en daar gaat het natuurlijk om, is het van belang om voor Meerstad een voorziening te treffen, absoluut. En vandaar dat wij ook hebben gezegd dat we er geen moeite mee hebben om de opmerking van de accountant te honoreren. Later in het jaar hadden we waarschijnlijk ook wel een vorm van een voorziening moeten treffen.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, is de wethouder dan niet van mening dat het ook qua politieke timing handiger is om het nu aan de orde te hebben en het te betrekken bij de Rekeningbespreking van rekening M voordat we straks aan de voorjaarsbrief toe zijn? Dat dat handiger is dan wanneer dat ergens op een later tijdstip naar voren was gekomen?

Wethouder DEKKER: Je kunt natuurlijk altijd met elkaar bepreken wat handiger is. Volgens mij zijn we met uw raad al langere tijd in bespreking over hoe je omgaat met Meerstad. Wethouder De Vries houdt u daar echt langszij met regelmatige besprekingen. We hadden het wat mij betreft ook wel bij de voorjaarsbrief of de najaarsbrief kunnen doen bij de Begroting 2012. Dan stelt u die vast en maken we een doorkijkje naar de Meerjarenbegroting 2014. Het had niet langer kunnen wachten dan tot oktober 2011 als wij de Begroting 2012 vaststellen.
En dan de vraag van de heer Seton. U kreeg daar in de commissie geen antwoord op omdat ik hem niet begreep. Net wel, toen u hem nog eens uitlegde in de raad: waarom eigenlijk niet het hele resultaat bestemd om op die manier een voorziening te treffen voor Meerstad en dan had je tegelijkertijd nog wat buffer overgehouden voor Meerstad. Dat had gekund. Tegelijkertijd weet u, en ik ook, en het college, dat er nogal wat knelpunten zijn, die ook wellicht een oplossing verdienen. En om dan een goede integrale afweging te maken tussen enerzijds de knelpunten die ons zijn aangeleverd door de dienst, die op alle portefeuilles, op alle programma's liggen en anderzijds hoe je je reservepositie weer optimaal gaat vormgeven, hebben we het op deze manier gedaan. De 7 miljoen euro die nu overgebleven is hebben we feitelijk tijdelijk in de AER gezet en we gaan de komende maanden met het college spreken over welke knelpunten binnen diverse programma's liggen, welke middelen we nodig hebben om ons weerstandsvermogen weer op peil te brengen en dat alles in het kader van een sluitend meerjarenperspectief.

De heer SETON (CDA): Begrijp ik u nu goed dat u zegt: 'Die 7,2 miljoen die uit de reserve Meerstad en grondzaken komt die wil ik toch vasthouden. Die wil ik naar de AER overbrengen omdat er op andere gebieden nog heel veel zaken op ons afkomen'? Mijn punt is juist dat u zegt: 'Meerstad is een groot probleem, zie voorziening.' Maar tegelijkertijd haalt u 7 miljoen te veel uit die voorziening om andere problemen mee op te lossen. Hoe moet ik dat met elkaar rijmen?

Wethouder DEKKER: We hebben altijd een beetje het beleid, we hebben dat ook in het collegeprogramma opgeschreven, dat specifieke kortingen specifiek worden doorgegeven. Op dit moment zou je kunnen zeggen – even kort door de bocht en alleen naar deze casus kijkend – Meerstad is de veroorzaker van het probleem, dus in eerste instantie betaalt Meerstad ook even de rekening. Dat was enerzijds reserve grondzaken, dat is een egalisatiereserve voor grexen en anderzijds een facilitaire reserve Meerstad. Dat was op korte termijn op dat moment, om de Rekening sluitend te maken en een goedkeurende verklaring te krijgen van de accountant. Dat laat onverlet dat je op een goed moment wel een integrale afweging in het college moet maken over hoe je omgaat met de afwikkeling van deze voorziening reserve Meerstad, met de afwikkeling van hoe gaan we ons weerstandsvermogen op peil brengen en hoe de diverse knelpunten in de diverse programma's af te wikkelen. En op deze manier hebben we dat gedaan. Het is uiteindelijk een beetje lood om oud ijzer, want was er meer over geweest dan was het ook doorgegaan. Waar het ons om gaat: reserve voorziening Meerstad maken, hoogst noodzakelijke bestemmingsvoorstellen honoreren, de rest even in de ijskast, in de zomer en in de vroege herfst gaat het college om de tafel om op basis van het collegeprogramma te kijken in hoeverre we onze ambities nog overeind kunnen houden, met als uitgangspunt een sluitend meerjarenperspectief. Wellicht is op sommige onderdelen een herijking nodig en dan komen we bij de Begroting 2012 terug en dan geven we inzicht in datgene wat u in de commissie ook heeft gevraagd.

Voorzitter, ik kom op de bedrijfsvoering. Het was met name de VVD, maar ook de PvdA die daar enige zorg over hebben uitgesproken. Wat zegt u?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik gaf de complimenten over de nuance die u daar keurig in aanbracht. Ik bedoelde zelf dat ik het nog wel wat sterker maakte; dat ik me daar niet zo zeer zorgen over maakte, maar dat ik er toch wel redelijk boos over was hoe dat nu gaat..

Wethouder DEKKER: U bent er boos over. En misschien moeten we daar nog eens een keertje apart over doorpraten. In ieder geval kijkt het college er toch iets genuanceerder tegenaan. Ik begon net mijn verhaal van: we kunnen heel erg kijken naar alle minnen die er zijn, alle risico's, maar hou ook oog voor de goede dingen die je in je organisatie doet. Ik ben niet zorgenvrij. Er ligt veel op ons bordje: de voortgang van de grote projecten; we zijn hard bezig met de organisatie-cultuurverandering; we zijn bezig met PIOFA; we zijn bezig met het overnemen van taken van het Rijk. Ik denk dat onze organisatie wel eens zegt: geef wat meer scherpte en wat meer focus. Maar als je dat ziet hebben we veel op ons bordje. We moeten wel de vinger aan de pols houden en ervoor zorgen dat we waar nodig bijsturen, maar ik denk dat we het grosso modo heel adequaat doen. En ik accepteer het dan ook niet, en dat klinkt misschien een beetje zwaar, als uw raad, of delen van uw raad zegt of suggereert dat wij niet in control zijn. Daar ben ik het niet mee eens. Enerzijds verwijs ik daarvoor naar het accountantsrapport. Dat is een beetje een formeel argument, maar hij beschrijft dat ook en zou er absoluut uitspraken over doen als er een situatie zou zijn waarin de gemeente Groningen niet in control is. Anderzijds moet u dit niet verwarren, en dat gebeurt nog weleens op het moment dat je heel transparant je zorgen deelt en opschrijft van 'dit zijn de risico's en dat willen we gaan doen', met 'ze zijn niet meer in control'. In control is pas op het moment dat je geen beeld hebt van wat er gebeurt en dat je niet in staat bent om bij te sturen. Laat ik DaFinci nu eens als voorbeeld geven. Juist DaFinci. Wij kregen op de collegetafel het signaal 'het loopt wat anders'; althans, wij interpreteerden dat zo. Wij vragen een accountantsonderzoek aan. Dat is vrij scherp, vrij stevig. Maar we zijn wel in staat door adequaat handelen bij te sturen en we zijn live. Dus het is niet zo dat op een gegeven moment als er iets mis gaat of als het iets anders gaat dan je daadwerkelijk zou willen, dat je dan direct niet in control bent.

De heer VAN KEULEN (VVD): Even in aansluiting hierop: u constateert zelf en de heer Baldew heeft dat ook gedaan, dat het aantal fouten toeneemt. We hebben een aantal pittige incidenten gehad de afgelopen maanden die mij gewoon heel erg hoog zitten. En dat weet u ook. En u staat hier nu te doen van: nee, we zijn volledig in control. We hebben dit debat al eerder gehad. Ik heb toen ook gezegd: u weet niet of u in control bent, want als er dingen fout gaan dan hoort u ze laat. Dus het verwijt is een beetje vreemd, dat u dat zo oppakt eigenlijk.

Wethouder DEKKER: Dat is mijn natuurlijke neiging wel, als mensen de dingen een beetje scherp aanzetten om dan vervolgens de andere kant op te gaan hangen. Maar ik vind dat u hier een beeld schetst van de bedrijfsvoering van de organisatie dat in mijn ogen geen recht doet aan de realiteit. En ik ga u wat zeggen: fouten zullen we blijven maken. Ik garandeer u één ding: dat we fouten zullen blijven maken. We zijn namelijk mensen. Maar wat ik u ook kan garanderen is dat we van onze fouten moeten leren. Dat willen we zijn: een lerende organisatie. Ik heb bij de Rekeningborrel – we hebben altijd na de Rekening een Rekeningborrel, waarin we de gewone medewerkers ondersteunen in wat ze hebben gedaan – … waar ik bang voor ben is dat door interventies van uw raad de organisatie bang wordt om fouten te maken. Dat wil ik niet, ik wil een lerende organisatie. Ik wil een organisatie die transparant is, maar ik wil ook een organisatie die niet vleugellam gemaakt wordt.
En dan nu even de fouten waar u over vertelde. En dan heeft u altijd – althans de laatste drie jaren – de neiging om de dienst SOZAWE in een soort van *spotlight* te gaan zetten. En dan gaan de grootste kwalificaties over de tafel. En dat vind ik soms een beetje te makkelijk. Want als er één onderdeel is wat hartstikke moeilijk is om te ramen; als er één beleidsonderdeel is waar bijna per maand de wetgeving verandert, en als soms de mensen in Den Haag het ons niet goed kunnen uitleggen wat ze nu weer in Den Haag hebben bedacht wat wij moeten uitvoeren, dan betekent dat dus soms ook dat het heel erg moeilijk is om al die verschillende wetgeving goed te vertalen. Waar het om gaat is: je kunt iets ramen en dan kun je er naast zitten. Maar dat wil nog niet zeggen dat je een fout hebt gemaakt. Je kunt gewoon in je veronderstellingen iets benoemen wat achteraf onjuist blijkt te zijn. Maar om u gerust te stellen, want ik zie u al enigszins gespannen zitten, het was met name wethouder Pastoor die de afgelopen maanden tegen ons heeft gezegd: 'Wat ook waar mag zijn en hoe goed we het allemaal ook doen, ik krijg het niet meer goed over het voetlicht. Die raad heeft blijkbaar behoefte aan meer.' Het is met name op haar verzoek dat we de gemeentesecretaris hebben gevraagd om nou eens goed te kijken in hoeverre die reorganisatie goed verloopt, in hoeverre de doelen die wij wilden realiseren ook gehaald worden. Daar zal de gemeentesecretaris ons over informeren. Laten we dat nou eerst maar eens afwachten. Maar ik ben vooral

geneigd om, en misschien wel omdat u van die stevige woorden gebruikt, een beetje de andere kant op te gaan hangen. Want ik geef het je te doen: ga maar eens praten met andere sociale diensten in den lande; ga eens praten met DIVOSA; ga eens praten over hoe ontzettend ingewikkeld het is om die steeds weer nieuwe systematiek goed voor ons te vertalen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik wil de wethouder er nog even op wijzen dat ik in mijn woordvoering die nuance ook heb aangebracht. Ik vraag dan ook: ga dan ook in op die 8 miljoen die plotseling werd gevonden. Daar gaat u niet beweren dat dat iets goeds was, toch?

Wethouder DEKKER: Daar kan ik heel lang over spreken. Daar heb ik eigenlijk niet zoveel zin in. Ik kan u aangeven: dat was een verkeerde interpretatie. En dat is hartstikke lastig. Dat is lastig in een bepaald proces. We gaan daar in die zin ook naar kijken of we zaken kunnen verbeteren. Maar ik wil tegelijkertijd wel zeggen: heb niet de illusie dat we in een organisatie leven waarin geen fouten worden gemaakt. Kijk naar uw eigen organisatie, kijk naar uw eigen partij, kijk naar uw eigen school; met enige regelmaat maken we fouten. Wat u van ons kunt verlangen, dat meen ik echt, is dat we leren van onze fouten en het dan proberen beter te doen.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik kan de redenatie volgen dat een dienst soms de goede dingen die ze goed doen goed over het voetlicht voor de raad te brengt. Maar dan frappeert het mij dat het college dan nog onderzoek wil doen naar de bedrijfsvoering van de dienst zelf en niet de oplossing zoekt in de communicatie met de raad. Misschien dat u dat even kunt verhelderen.

Wethouder DEKKER: Nee, wij doen geen onderzoek naar de bedrijfsvoering van de dienst, voordat dat beeld weer gaat ontstaan. We hebben net per 1 april een reorganisatie ingevoerd. De heer Van Keulen van de VVD wil al na twee maanden concluderen dat het geen succes is. Ja, kijk, aan dat soort oordelen heb ik gewoon helemaal niets! Die zijn on-onderbouwd. En een beetje vanuit de heup geschoten. Ik wil graag oordelen kunnen vellen over datgene wat onder andere de gemeentesecretaris mij rapporteert. En dat is gewoon: er is een reorganisatie begonnen en die ga je evalueren of het datgene brengt wat we met zijn allen willen. En ik denk dat we daar in het najaar iets over kunnen vernemen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, mevrouw Dekker houdt een gloedvol betoog over dat zij wil dat de organisatie een lerende organisatie is. Nou weet u dat ik al een tijdje het woord voer over de jaarrekening, ik geloof sinds 2003. In al die jaren moet ik toch constateren dat de algemene uitkering nooit klopt en u ons altijd een financieel doemscenario voorhoudt en dan krijgen we het financieel meerjarenbeeld en dan is de werkelijkheid ineens weer heel anders. Dus ik vraag me af: wat heeft u nou de afgelopen jaren dáárvan geleerd?

Wethouder DEKKER: Dan moet ik toch even in het openbaar iets opzoeken. De algemene uitkering: hoe hoog is die, denkt u? Een paar honderd miljoen? Ik kijk even naar de tribune. Hoeveel, Hilda? Ruim 200 miljoen. Volgens mij in ieder geval een paar honderd miljoen. We hebben nu dit jaar een afwijking van 4,5. Dat vindt u fors? Met alle respect… dat zal ook jaren zo blijven, dat garandeer ik u. Want het is namelijk onmogelijk om op een bedrag van 200 à 300 miljoen op nul uit te komen. Dus ik vind dat u van ons iets vraagt wat volstrekt niet reëel is en in geen enkel bedrijf voorkomt.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik vraag niet – ik weet niet meer hoe u het formuleerde – dat u op nul uitkomt, dat er nooit afwijkingen zullen zijn, maar u verlangt dat wel, gaf u eigenlijk in uw woordvoering aan, als het gaat om het prognosticerend vermogen van de sociale dienst. Dan denk ik, ik sta achter uw woorden over die dienst, maar ook die dienst heeft te maken met het feit dat de werkelijkheid elke dag anders is. Maar als u dan die boodschap afgeeft richting de sociale dienst dan vind ik dat u ook gewoon zelf moet kijken hoe het dan zit met de algemene middelen, en dan heb ik het over de algemene uitkering. U kunt niet met twee maten meten.

Wethouder DEKKER: Volgens mij meet ik helemaal niet met twee maten. Ik begon dit verhaal met dat wij onder aanvoering van de heer Baldew en de heer Seton heel erg goed gekeken hebben naar het prognosticeringsvermogen van dit concern en daar de afgelopen jaren een aantal slagen in hebben gemaakt. Het gaat helemaal niet alleen maar over SOZAWE. Het gaat breed.
Voorzitter, ik ga door, anders kom ik in de problemen.

De VOORZITTER: U hebt 30 minuten spreektijd voor de eerst en tweede termijn en u hebt nu 25 minuten gesproken.

Wethouder DEKKER: Oké, dan ga ik heel snel.

De VOORZITTER: Ik weet nog niet zeker of er straks behoefte is aan een tweede termijn, maar dat lijkt wel zo te zijn.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, er waren nog een aantal onderdelen: de externe inhuur en er zijn een aantal vragen gesteld.
We hebben eind 2010 het beleid bepaald om te komen tot een forse reductie van de externe inhuur. Na de zomer krijgt u een voortgangsrapportage. Het doel is uiteindelijk te komen tot een beperking van 12 procent.
Externe expertise. Een nieuw item van de heer Baldew. We hadden het altijd over externe inhuur en nou komt de extrerne expertise er ook bij. Dat gaat, even voor de goede orde, over onafhankelijke rapporten die ook wel door u gevraagd worden, vaak een *second opinion.* En om de heer Schroor te citeren: 'We hebben toch ook liever dat een deskundige, een derde deskundige gaat beoordelen of de kastanjebomen nu wel of niet geveld moeten worden dan dat mevrouw Dekker of mevrouw Visscher aan die bomen gaan hangen om dat te gaan beoordelen.' Dat soort leuke grappen maak ik niet, daar hebben we de heer Schroor voor. Kortom, wij blijven kritisch op externe inhuur, maar we blijven het tegelijkertijd van belang vinden om externe expertise te vragen, met name om ook even ons eigen beleid te spiegelen.
Beoordelings- en functioneringsgesprekken. Ik ben het met u eens: jaarlijks een functioneringsgesprek. U krijgt daar een toezegging voor en u mag de wethouder daar op aanspreken heeft hij mij verteld.

De heer BALDEW (PvdA): Ik kan me voorstellen dat je externe specialisten invliegt om onderzoeken te doen, *second opinion*. Maar moet het zo veel kosten? Moet het 60 miljoen per jaar kosten?

Wethouder DEKKER: Laten we daar dan nog maar eens in commissieverband verder naar kijken. Enerzijds was het wat vreemd: de Stadspartij wil juist meer externen; anderen willen wat minder. Maar we kunnen wel eens goed kijken naar wat we voor die expertise doen, maar ik blijf vinden dat het soms wel van belang kan zijn om een oordeel buiten de organisatie te halen voor het spiegelen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik zal het heel kort houden. Wij willen meer flexibele inzet van externen.

En nu kan de wethouder afronden, anders houdt ze echt niets meer over.

Wethouder DEKKER: De lasten. VVD en PvdA wederom – het lijkt wel een duo – maken zich zorgen over de lastenontwikkeling. Ik kan u geruststellen: wij ook. En het was juist daarom dat wij als college hebben gezegd: de lastenverzwaring mag de komende vier jaar niet meer zijn dan 5 euro. Dat is nog 15 cent per dag. Dat hebben we gerealiseerd door enerzijds de verhoging van de ozb en anderzijds hebben we al een verlaging, mijnheer Baldew, gerealiseerd van de afvalstoffenheffing van bijna 10 euro. U had die toezegging al van mij ontvangen en we gaan kijken in hoeverre die nog verlaagd moet worden. Maar ik kan u zeggen dat de reserve voor bijna de helft gebruikt moet worden voor beleid dat door u als raad is gefiatteerd om de kwijtschelding te financieren.
Duurzaamheid. Ik ben met u eens dat we daar een slagje dieper in moeten gaan. Met NLA hebben we ambitieuze afspraken gemaakt en ik stel voor dat we de discussie bij de presentatie van het aanvalsplan in juli verder voeren.
Verkeer. Mijnheer Seton, als u citeert, moet u het goed doen. We hebben een inleiding bij het programma Verkeer. Daar zeggen we niet dat kleine verkeersmaatregelen bloeden voor grote verkeersmaatregelen. We zeggen alleen dat we een volle agenda hebben en dat het moeilijk is om die balans te vinden en dat een aantal projecten niet zo goed tot uitvoering zijn gekomen. En dat waren met name wat grotere projecten, dus niet de kleinere.
Ten slotte, voorzitter. Evenementen verduurzamen. Dat lijkt ons prima, zoals dat ook bij Noorderzon is gebeurd. Dus het kan via Noorderzon, maar dat kan ook via een informatiepakketje van ons.
Voorzitter, om met de woorden van de heer Akkermans te spreken: 'Er komen wolken aandrijven, maar dit college fietst ambitieus door. Een beetje tegenwind brengt ons niet uit balans.'

De VOORZITTER: Goed. Wat zou u vinden van het idee om nu te schorsen? Of is dat te vroeg om ook te kunnen eten? Dat is te vroeg. Ik heb begrepen dat er behoefte is om zich even te kunnen prepareren, dus dan stel ik een korte schorsing voor van tien minuten. Dan is de vergadering voor tien minuten geschorst. Daarna zit de plaatsvervangend voorzitter een deel voor en ben ik weer aanwezig. Ik ben even bij een andere verplichting.

Schorsing van 17.20 – 17.40 uur

De VOORZITTER (mevrouw Postma): Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik wil beginnen met opnieuw wethouder Dekker, want zij heeft nog geen oordeel gegeven over de moties en het lijkt me wel handig als we dat voor uw tweede termijn even doen. Ik geef het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Dank u wel, voorzitter.
Motie nummer 1 ('Verlaging woonlasten in 2012 en verder'). Eigenlijk, het klinkt wat onaardig, maar ik zou de motie als overbodig willen kwalificeren, omdat ik volgens mij in de commissie een toezegging heb gedaan om te kijken in hoeverre de afvalstoffenheffing verlaagd kan worden. Ik lig er niet echt wakker van als hij wordt aangenomen, maar we gaan het toch al doen.
Dan de motie 'Investeren in risicomanagement' (motie nummer 2): Dat vind ik ingewikkeld. Ik ben net naar de indieners gelopen, want we hebben er net intern even over gesproken. We weten eigenlijk niet goed wat u van ons vraagt. Want we bespreken vandaag de nota Risicomanagement, het weerstandsvermogen, daar staat het kader in hoe wij het risicomanagement aangeven, hoe we het willen doen, welke gremia erbij betrokken zijn, dat we het door middel van trainingen willen gaan doen. Risicomanagement is nog onderdeel van hoe je je organisatie aanstuurt en alerter maakt op risico's. Maar datgene wat u hier vraagt, en ik hoorde ook net de toelichting even, van ja, in hoeverre levert het investeren in risicomanagement nou een plus of een min op en kunt u dat kwantificeren? Nou, dat kunnen we niet. Dus u vraagt ons iets waar we een beetje mee omhoog zitten. Dus ik zou graag willen voorstellen, ook vanwege de tijd, om de motie wellicht nog even te bespreken in de commissie Financiën op 6 juli. Maar zo weet ik eigenlijk even niet wat we moeten doen. Dus we zaten even met de financiële specialisten om de tafel, zo van: wat vraagt u nu eigenlijk van ons?
Dan motie nummer 3. Die ben ik kwijt… o, zit die erachter? Ja hoor, dank u wel. De motie 'Scherper op nieuw beleidsgeld'. Ik vat hem zo op dat we beter moeten omschrijven wat de oorzaak is van de vertraging en dat lijkt mij een goede suggestie.
Dan motie nummer 4 ('Concernsturing'). Ik zie hem eigenlijk als onderschrijving van ingezet beleid. Dus ik ben akkoord.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even naar de indieners van de moties 1 en 2 of die daar op dit moment even iets over willen zeggen, op willen reageren of in willen trekken. De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Wij handhaven motie 1.

De VOORZITTER: Motie 1 wordt gehandhaafd. Ik kijk even naar de heer Seton over motie 2.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dat geldt voor ons ook, al zullen we de uitnodiging om het in de commissie dan verder te bespreken wel willen aannemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is dat al vast duidelijk. Dan gaan we nu naar uw tweede termijn. Elke fractie heeft daarvoor vijf minuten, zoals u weet. Die hoeft u niet te gebruiken, maar het mag uiteraard wel. We gaan als eerste weer naar de PvdA. De heer Baldew, ga uw gang.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Allereerst dank aan het college voor de beantwoording van de vragen en de toezeggingen. Ik wil benadrukken dat in 2010 veel goed gegaan is en ik wil ook benadrukken dat ik nog niet helemaal 'ontzorgd' ben over onze financiële positie. Ik wil ook benadrukken dat wij nog steeds zorgen hebben over de interne sturing, de beheersing en de bedrijfsvoering van de organisatie. Ik ben blij met de nuancering van het college. Dat geeft enige rust. We zullen de bedrijfsvoering kritisch blijven volgen.
Voorzitter, dan nog het volgende: wat mij een beetje vreemd leek is dat een bedrag van 62 miljoen aan de aandacht van de SP was ontsnapt. Het gaat om de, zeg maar, externe specialisten. Ik ben benieuwd naar

de reactie van de SP wat zij van dit bedrag vindt en of ze ook met ons van mening is dat het wel een onsje minder kan.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, helaas staat in de Rekening niet wat er in 2009 aan specialisten is uitgegeven en in 2008 en 2007, dus er is geen vergelijk mogelijk. Het lijkt me goed als u en ik de uitnodiging van mevrouw Dekker aannemen om hier in commissieverband nog eens verder over te praten. Ik ben er niet voor dat wij notarissen in dienst gaan nemen en die zitten ook tussen die specialisten.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik maak graag gebruik van de uitnodiging van mevrouw Van Gijlswijk. We zullen graag met haar een discussie voeren in de commissie F&V.
Voorzitter, volgens mij ben ik klaar. Mag ik ook een reactie geven op de ingediende moties? Dan hebben we dat ook gehad.
Voorzitter, op de eerste drie moties staan we zelf ook, dus dat spreekt voor zich. Motie 4 vinden we een sympathieke motie en die gaan wij zeker steunen. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ook namens de VVD: dank voor de beantwoording door het college. Ik moet zeggen dat ik het altijd wel waardeer als een wethouder pal voor een ambtelijk apparaat gaat staan. Dat hoort ook zo, dat is ook terecht. Alleen de vraag is of dat nu nuttig was. Uit de woorden van de wethouder ontstaat een beeld dat iedereen het fout doet, behalve de dienst. En het is erg ingewikkeld, en dat wil ik graag onderkennen. Maar een fermere hand in eigen boezem is wat mij betreft op zijn plek. En een uitspraak als: ‘Het enige dat u van ons kunt verwachten is dat wij leren van onze fouten’; ik hoop toch dat we een klein beetje meer kunnen verwachten, want dit is natuurlijk volstrekt onvoldoende, zeker voor een dienst die al jaren zeer kritisch door deze raad wordt gevolgd. Ik wil hem toch even claimen: het is ook de VVD die de afgelopen jaren nadrukkelijk heeft bijgedragen aan het verbeteren van het voorspellend vermogen van de voortgangsrapportages en de Rekening. Het is een beetje flauw dat de wethouder dat zelf niet even zei, maar goed.
Ik ben wat teleurgesteld door het gebrek aan urgentie bij het college dat ik proef. Ik voorspel nogmaals hier dat er nieuwe tegenvallers zullen komen. Is dat reden tot paniek? Nee, maar we moeten nu wel wat gaan doen. We moeten nu echt gaan ingrijpen. Het college zegt dat het donkere wolken ziet. Uit de donkere wolken die de wethouder ziet is de hoosbui wat mij betreft al losgebarsten. En nogmaals voorzitter, ik ben een optimistisch mens van nature. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Bij het maken van een woordvoering moet je ook veel schrappen van dingen die je ook belangrijk vindt. En dan is het mooi om te horen dat andere partijen daar over beginnen, dan kan ik daar nog even mooi op aansluiten. Eén is natuurlijk het mooie resultaat op de groene daken waar de Partij voor de Dieren over begon. In de eerste termijn heb ik wat groen betreft ook nog een vraag gesteld over de evaluatie van de groencompensatie en daar heb ik nog geen antwoord op gekregen. Dus daar hoor ik graag nog wat over.
In het debat ging het nogal over de inhuur van externen. Daar moet je natuurlijk goed op letten. Het lijkt soms wel een geval van inconsequentie, want aan de ene kant hoor ik de VVD bijvoorbeeld zeggen: ja, we moeten hier maar niet meer het ingenieursbureau hebben in de gemeente en aan de andere kant zijn ze heel kritisch over inhuren. Dan lijkt het een beetje of ze alles willen. Dus dat kan niet.
Net als de SP heb ik ook zorgen over de slaagkans van gezinnen en jongeren bij de sociale huur in de stad. Het lijkt me ook het onderwerp bij de bespreking van het meerjarenprogramma Structuurvisie en Wonen binnenkort en dan zullen wij daar ook zeker op terugkomen. En ook in reactie op wat ik het CDA heb horen zegen over de *sense of urgency*, waarbij de vergelijking met de Titanic wordt gemaakt: volgens mij is in ieder geval het college geen orkest dat speelt. En ik moet ook eerlijk zeggen dat ik liever heb dat het college een beetje onderkoeld reageert, dus koel reageert, dan dat het in paniek stormballen gaat hijsen en allemaal alarmbellen laat rinkelen. Dus in die zin snapte ik die vergelijking ook niet.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ik begrijp niet dat de heer Leemhuis die vergelijking niet begrijpt; hij sluit aan bij wat ik eerder over de Titanic zei, maar ik gaf zelf ook al de nuance aan in die opsomming van

stormbal, juist om aan te geven heb ik ook gezegd: niet in paniek, maar wel scherp kijken naar de risico's. Als u dat ook loslaat, dan hebben we een duidelijk verschil van mening.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb in mijn eerste termijn daar al duidelijk iets over gezegd. Het gaat erom dat we liever goede plannen hebben die robuust zijn en die zorgen dat we toekomstbestendige plannen maken. En nogmaals, de vergelijking met de Titanic is heel makkelijk en die gaat dus niet op. Want dit schip gaat niet zinken. O, u verwacht dat. Maar laat ik doorgaan.
Ik wil nog even iets zeggen over het aanvalsplan Duurzaamheid. Daar zullen wij zeker op letten wat betreft plannen om de energieprestaties in de bestaande bouw, maar ook in de nieuwbouw in de gaten te houden.
En verduurzaming van evenementen: ik hoor dat het college daar wel positief tegenaan kijkt en daar kom ik volgende week nog even nader op terug.
Een reactie op de moties: motie 1 lijkt me inderdaad iets dat we bij de tarievennota's kunnen bespreken, dus we zien niet waarom dat nu zou moeten.
Motie 2 ondersteunen we niet.
Motie 3: ik ga een beetje met het college mee, in de zin dat gewoon beter uitgelegd moet worden waarom nieuw beleid niet in het eerste jaar wordt gerealiseerd en ik vind het ook goed om daarop te sturen. Tot zover. Dank u, voorzitter.
Motie 4: even kijken. Voor het gevoel is hij enigszins overbodig en aan de andere kant hoor ik het college zeggen dat het kan. Nou ja, dan komt het wel goed.

De VOORZITTER: Dat is duidelijk. Dank u wel. Wij gaan naar de Stadspartij. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. De wethouder gaf al aan dat ze het gevoel had door de negatieve punten de andere kant op te gaan hangen. Om de wethouder in balans te brengen zouden we natuurlijk een heleboel positieve punten kunnen opnoemen, ik heb al het Wmo-beleid genoemd. Ook andere fracties, zoals de ChristenUnie, hebben voorbeelden en er zijn ook nog een aantal punten door andere fracties genoemd. Maar wij hopen dat het college voldoende realiteitszin heeft om in de toekomst zijn eigen ambities kritisch onder de loep te kunnen nemen.
Verder nog even over de moties: wij zullen alle moties steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, dank u wel voorzitter. Ik weet niet of het u is opgevallen, maar vandaag ben ik toch in een redelijk positieve bui. We hebben geprobeerd in onze woordvoering het woord 'crisis' niet in de mond te nemen. Maar in tweede termijn ontkom ik daar toch niet aan. Wij zijn zo realistisch dat we weten dat we de crisis hier niet oplossen, dat de crisis gevolgen heeft en dat we dat verlies moeten nemen. En toch, voorzitter, vind ik dat een aantal partijen, al noemen liberalen zich optimistisch, een erg sombere inbreng hebben gehad vandaag en vooral gefocust hebben op het negatieve resultaat onder de streep. Want er zijn nog zoveel meer heel goede dingen bereikt in 2010, die wat ons betreft ook voortgezet worden. En dat financiële negatieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door Meerstad. U weet, voorzitter, dat wij nooit een groot voorstander zijn geweest van Meerstad in deze opzet.
Tot slot, voorzitter, even de moties. Ik ga mijn fractie voorstellen dat wij voortaan tegen alle overbodige moties stemmen, omdat ik bij interruptie al aangaf dat als zaken zijn toegezegd en niet zijn teruggetrokken door het college ze niet benadrukt hoeven te worden in een motie.
Motie nummer 1 steunen wij niet. Net zoals het college aangaf vind ik motie nummer 2 ook een beetje een vreemde motie. Volgens mij is het voor het eerst dat wij straks een kadernota weerstandsvermogen én risicomanagement gaan vaststellen. En dat betekent dat de SP-fractie het college de kans wil geven de plannen die in de nota zijn geschetst gewoon netjes uit te voeren. Gaat dat niet goed, dan kunnen we altijd nog bedenken deze motie alsnog in te dienen. Motie nummer 3: ik heb bij interruptie, ik dacht bij de heer Baldew van de PvdA, maar misschien was het ook wel bij een andere fractie, een rijtje gegeven van nieuw beleidsgeld dat was overgebleven in de afgelopen zeven jaar. Ik vind dat het college het erg goed doet. Het gaat niet alleen om beter onderbouwen, want het besluitpunt in deze motie gaat ook over meer prioriteit geven. Nou, gelukkig doet het college dat de afgelopen jaren al, dus zullen wij tegen deze motie stemmen. En motie nummer 4: als iets staand beleid is dan kan daar nog aandacht voor gevraagd worden. Maar als er dan een motie over ingediend wordt, vinden wij hem overbodig. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar D66, de heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Dank u wel, voorzitter. Misschien eerst maar even aansluiten bij de woorden van Student en Stad over het aantrekkelijke werkgeverschap van deze gemeente. Dat is een punt waarop wij in de afgelopen tijd al een paar keer zijn teruggekomen, omdat wij ons daar wat zorgen over maakten. En ik maak van de gelegenheid gebruik om ook nog eens expliciet van onze kant waardering voor de organisatie en voor wat het afgelopen jaar gebeurd is onder woorden te brengen, inclusief de wijze waarop de griffie ons heeft ondersteund.
Er zijn metaforen voorbijgekomen; die van de heer Seton over het orkest. De heer Seton is bang dat het orkest nog speelt als de Titanic al op de bodem ligt. Ik kan hem geruststellen: dankzij de kabinetsplannen rond het kunstbeleid, waar zijn partij ook aan gekoppeld is, zullen alle orkesten op tijd ophouden met spelen, dat kan ik u garanderen. Dan was er de metafoor van het stoplicht van mevrouw Jongman. Zij ziet veel oranje licht en de wethouder is daar denk ik iets te zonnig over. Ik kon niet nalaten te denken over de prachtige strofe van Willem Wilmink over Almelo. U kent het wel. Dus ik denk dat de wethouder denkt: 'Ín Groningen is altijd wat te doen; straks kleurt het stoplicht roze, maar meestal is het groen.' Wij denken dat het toch echt wel vaak op oranje, zo niet op knipperlicht staat en dat dat betekent, nu even zonder grappen, dat ook echt even die 40 miljoen, maar dat we ook echt – de wethouder noemt 40 miljoen – snel en alert moeten werken aan dat weerstandsvermogen en dat ook niet aan een te lange termijn moeten koppelen.
Ik kon me wel zeer vinden in de opmerking van de wethouder over de lerende organisatie. Sterker nog, dat is een punt dat wij vorig jaar hebben ingebracht bij de Rekening: dat dat misschien nog belangrijker is dan dat in control zijn. De discussie daarover krijgt een beetje een herhaling van zetten. In die zin hadden wij niet zo heel erg behoefte aan de motie op stuk nummer 4. Aan de andere kant, als de wethouder zelf zegt: 'Het is een ondersteuning van ons beleid en het beleid is onder andere het inzetten van meer mensen op control, we zijn met onderzoek bezig, we zetten al een aantal stappen op dat terrein van meer controle', dus in die zin kan de motie daar dan nog bij aansluiten.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik vind het mooi om te constateren dat bepaalde fracties hier het nodig vinden om eerst toestemming van de wethouder te krijgen voordat ze akkoord gaan met een motie. En daar wil ik het maar even bij laten.

De heer AKKERMANS (D66): Dat is uw interpretatie. Als u goed had geluisterd dan had u gehoord dat ik zei: wij hebben er niet zo'n behoefte aan. We merken dat de wethouder het juist vertaalt als een bevestiging van haar beleid. Als dat zo is, prima, maar wij hebben de indruk dat er de afgelopen maanden al een aantal stappen zijn gezet op het gebied van control, waardoor wij denken – ik sluit me enigszins aan bij de SP; ik ben niet zo principieel als de SP en hoop dat de SP daar ook altijd principieel in zal blijven, ook als het gaat om het zelf indienen van moties die wellicht overbodig zijn – dat hoe dan ook wij de motie om die reden wel kunnen steunen.
Over de eerste motie over afvalstoffenheffing kun je zeggen dat hij overbodig is, maar we willen erg graag dat in deze ruimte blijft hangen dat we terug willen met de woonlasten in deze stad. En omdat we dat graag in deze ruimte laten hangen, kunnen we de motie steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar de heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik vond in de eerste termijn de discussie over fouten en hoe je daarmee omgaat, lastig. Aan de ene kant vind ik dat het college volstrekt gelijk heeft dat je het niet alleen maar over de negatieve punten moet hebben. Maar ik vind aan de andere kant dat je het er wel over mág hebben. En als u als enige garantie geeft dat er altijd fouten zullen blijven komen, dan ga je niet inhoudelijk de discussie aan van: vindt u dat de raad opmerkingen mag maken over fouten en gaat u daar dan ook serieus op in? Zonder dat u zegt: we zijn allemaal mensen en maken allemaal fouten. Ik vond het jammer dat dat het debat wat doodsloeg, omdat ik wel vind dat de VVD hiermee een punt heeft van: we moeten hiermee wel mee verder, zeker in een periode waarin we kwetsbaar zijn vanwege recessie en andere omstandigheden.
Het citaat. U zegt dat ik niet goed geciteerd heb. Ik heb het niet bedoeld als een letterlijk citaat, het is mijn omschrijving. U zegt: 'U hebt het alleen over kleinere projecten die lijden onder grotere.' Inderdaad, het gaat om alles. Maar mijn vraag was juist: waarom noemt u dat 'openhartig'? Mijn punt was: als je dit openhartig noemt, terwijl ik juist vind dat dit voor de raad van belang is om te weten, omdat je anders niet kunt controleren … Daar bent u niet op ingegaan.

Reserve afvalstoffenheffing. Daar zit nog een vraag achter. Die moeten we misschien later nog eens bespreken, want de accountant heeft vastgesteld dat wij daar als raad tegenstrijdige besluiten hebben genomen en het plafond hebben vastgesteld en ook hebben gezegd dat we daar wel overheen konden. Dat is dus ergens in onze organisatie niet goed gegaan. Dat moet beter. Over de motie daarover kan ik kort zijn, die steunen wij. En op de andere moties staat het CDA ook, dus die steunen wij ook. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Dank aan het college voor de beantwoording, behalve het antwoord op één punt, namelijk de vraag over de rapportage Grondbederijven, de totstandkoming en de betrouwbaarheid daarvan. Daar hebt u nog niet op gereageerd. Dat zou ik graag alsnog willen. Ik heb ook nog verzuimd de complimenten te geven voor de gestegen leesbaarheid van deze Rekening. In die zin wil ik deze nog graag even uitspreken.
En dan de metafoor van het stoplicht. Het college zegt: 'Het staat bij ons nog volop op groen.' Ik snap ook dat het college dit bestuurlijk als antwoord geeft. Maar je kunt soms ook denken dat een stoplicht langer op groen staat dan het in werkelijkheid doet. En het college zegt: 'Bij de begroting van 2012 laten we zien hoe we dit stoplicht nog op groen zien staan. We gaan dan onze meerjarenambities laten zien en hoe we die overeind kunnen houden. Maar als ChristenUnie zijn wij voorlopig nog van oordeel dat het stoplicht nog op oranje staat, tenzij het college met zoveel woorden duidelijk maakt dat het nog echt op groen staat. Dus wij blijven bij ons oordeel: oranje stoplicht voor dit moment.
Ik laat het hierbij. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een viertal punten: een reactie op de wethouder ten aanzien van de organisatie, het weerstandsvermogen, en dan de moties.
De wethouder zegt: 'Goh, geen paniek', maar toch zouden wij wel willen spreken van een soort gezonde wedstrijdspanning. En ik denk dat ik zo meteen mensen op mijn dak ga krijgen, want hier gaat het altijd om. En als je dat in verhouding zet tot het grapje dat we maakten over de voetbalcup van afgelopen weekend, dan hebben wij echt wel iets waarover we nog met elkaar in debat kunnen richting de begroting. De wethouder zegt dat we wat strakker op het risicomanagement gaan zitten, dat we daar bij de begroting op terugkomen en in de zomer gaan herijken. Ik vraag me af of ze ons daar nog in meeneemt of dat we straks in de begroting een paar hapklare brokken hebben met 'succes, u mag kiezen.'
Als je kijkt naar het opschrijven van je risico's betekent dat inderdaad dat je je risico's herkent, benoemt en kwalificeert en dat betekent ook dat je er wat mee kunt doen. Dus ik vond dat u daar een heel sterk punt maakte. Ik ken ze liever dan dat ik achteraf hoor wat het had moeten zijn.
Als we kijken naar de punten van de SP en de PvdA, als ik het goed heb, over de vraagtekens die ze zetten bij de inhuur van specialisten, dan staan wij hier toch iets anders in. Wat wij willen is toch de verjonging van onze organisatie. Ik denk dat dat heel erg op 1 moet staan. En dat je moet gaat kijken of je misschien niet een heel ander soort werknemer moet hebben. Ik denk dat we dat debat nog met elkaar aan moeten: wat wil je nog met je organisatie? Wil je op een bepaald gebied misschien wat meer specialisten hebben? Of wil je juist breed inzetbare werknemers hebben? Wat in ieder geval als een paal boven water staat is dat we gewoon een aantrekkelijke werkgever moeten zijn. En ook vooral moeten worden.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Even voor de duidelijkheid, misschien ook voor later in de Handelingen: ik ben niet begonnen over die '61 miljoen' specialisten. Ik heb gezegd dat het tempo voor de afbouw van het inhuren van externen de SP niet snel genoeg gaat; en waarom niet? Juist om het punt dat u aangeeft. Want volgens mij hebben uw partij en mijn partij ook eerder aandacht gevraagd voor het opnieuw beginnen van een soort 'jonge-hondenproject'. Volgens mij zijn we het hartstikke eens.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Op dat punt inderdaad wel. Dan excuses daarvoor. Maar in ieder geval: door deze punten is het wel belangrijk dat we een lerende organisatie zijn. We kunnen inderdaad fouten maken, dat kan gebeuren, maar het houdt wel een keer op. En die marge bereik je sneller wanneer het financieel moeilijk gaat. De marge om fouten te accepteren vanuit de organisatie wordt gewoon kleiner in dit soort tijden.
Ik ben blij met de toezegging van jaarlijkse functioneringsgesprekken. Dat is niet alleen goed voor de werknemers, zodat ze weten waar ze aan toe zijn, maar ook voor onze organisatie, om te kijken hoe het eigenlijk met onze werknemers is en wat we van hen eisen.

Voorzitter, dan het weerstandsvermogen. Ik ben het eens met de wethouder dat we de waarschijnlijkheidsfactor op 90 procent moeten houden en absoluut niet moeten gaan verlagen. Je moet jezelf op die manier scherp houden en je moet vooral ook blijven streven naar het zo snel mogelijk gezond maken van het weerstandsvermogen.
Dan de motie van de PvdA: de verlaging van de woonlasten. Er is inderdaad een toezegging van de wethouder. Wij zullen volgende week komen met een uitbreiding van het kwijtscheldingsbeleid. Maar wij lezen in de motie inderdaad dat als we te veel betalen er een mogelijkheid moet zijn om terug te betalen. Als er te veel betaald is moet er een mogelijkheid zijn het te veel geïnde bij de juiste persoon terug te krijgen.
Dan nog één punt waarop ik nog graag een reactie wil van de wethouder en wel ten aanzien van de verbetering van de leesbaarheid van de Rekening. Hij is al goed, maar ik had een voorstel gedaan om te kijken hoe we onze indicatoren en doelstellingen nog wat beter konden krijgen, vooral op de punten van wat niet altijd meetbaar is. Dat was het voorstel om te kijken naar kwalitatieve meting door een aantal experts op dat gebied daar een oordeel te laten geven, in plaats van moeilijk een kwantitatieve meting te vinden. Ik ben benieuwd wat de wethouder van dit voorstel vindt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tot slot de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. De wethouder heeft al behoorlijk wat dingen gezegd. Ze roemt ook terecht de inzet van de vele ambtenaren. De Partij voor de Dieren kan zich ook wel vinden in haar woorden: 'Waar gewerkt wordt worden fouten gemaakt'. Ik denk dat je ook per keer moet kijken in hoeverre die fouten acceptabel zijn of niet.
Dan de moties. De moties 2, 3 en 4 kan ik wel steunen. Ik heb eigenlijk toch even een vraag over motie 1. Ik heb het gevoel, al luisterend naar de verschillende partijen, dat niet iedereen daar hetzelfde over denkt. De Partij voor de Dieren is een partij die graag wil dat de vervuiler te allen tijde betaalt. In hoeverre staat deze motie op gespannen voet met dat uitgangspunt als je deze motie steunt? Kunt u daar bij interruptie misschien iets op zeggen?

De VOORZITTER: De heer Baldew, PvdA.

De heer BALDEW (PvdA): Mevrouw de voorzitter, de motie staat niet haaks op de uitgangspunten die net genoemd zijn. Sterker nog, ook de vervuiler betaalt, maar niet te veel. En niet structureel te veel.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Oké, dan heb ik verder geen vragen meer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan wij naar de tweede termijn van het college. Het woord is aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Dank u wel, voorzitter. Het college kreeg de complimenten dat het voor de organisatie ging staan, maar ook toch een beetje het verzoek om daar de nuance in te betrachten. De heer Seton sprak daar ook over. Inderdaad, we hebben hier met passie gestaan om pal voor onze organisatie te staan. Daar zijn we ook voor. Als er dingen misgaan zijn wij daar aanspreekbaar en verantwoordelijk voor. Maar in die passie is het zeker niet onze en mijn bedoeling geweest om de ogen te sluiten voor dingen die daadwerkelijk misgingen. En het is zeker niet de bedoeling geweest om het debat daarover in uw raad dood te slaan. En zeker ook niet, wat u aangaf: mogen er dan geen dingen benoemd worden en vragen over worden gesteld? Absoluut niet. Maar ik probeerde daar een beetje een tegenhang tegen te bieden in de zin van dat we wel in een complexe situatie zitten. Het was absoluut niet de bedoeling om uw raad daarin de mond te snoeren.
'Een zonnig karakter' wordt van mij gezegd. Nou, daar kun je veel dingen over zeggen, maar dat ik nou zo'n zonnig karakter heb? Ik ben zeker als het om geld gaat toch wel redelijk aan de behoedzame kant. Ik zie de heer Mohn Baldew knikken. Desalniettemin zie ik wel dat er wolken aandrijven. Maar ze regenen nog niet. Het is voor mij wel zaak dat ik óf een paraplu op ga zetten, óf iets anders bedenk waardoor die wolken gaan overdrijven. Waarmee ik maar probeer aan te geven dat het college de komende zomer maatregelen gaat treffen om bij te sturen. En die ruimte is er ook. We gaan daar volgende week bij de voorjaarsbrief met elkaar over spreken. U heeft ook een doorkijkje gekregen van het meerjarenbeeld. Als je de plussen optelt: 63 miljoen euro. Als je naar de totale begroting kijkt is daar natuurlijk nog wel enige schuifoperatie mogelijk, dus ik zie nog absoluut mogelijkheden tot bijsturing. Want ik vind het van belang dat we voldoende weerstandsvermogen hebben. En ik was in tweede instantie, een beetje

uitgedaagd door mevrouw Krüders die daar ook in tweede instantie over begon, ook wat verbaasd door de reactie en de stellingname van de PvdA, die enerzijds zorg en aandacht vraagt voor de risico's en anderzijds de waarschijnlijkheidsfactor wil verlagen, waardoor ons weerstandsprofiel er positiever uit gaat zien. Daar heb ik nou even geen behoefte aan. Want juist het feit dat wij de afgelopen jaren op 90 procent zijn gaan zitten heeft gemaakt dat we nog een behoorlijke egalisatiereserve hebben en dat we nu ook een aantal zaken kunnen opvangen. En het is wat vreemd om in een tijd waarin zich meerdere risico's gelijktijdig voordoen – en bij de voorjaarsbrief hebben we ook nog een aantal nieuwe gemeld – om dan te zeggen: 'De waarschijnlijkheidsfactor gaan we maar verlagen van 90 naar 70 procent. Dat zou onze voorkeur niet zijn, voorzitter.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, waar het mij om gaat is dat wij er steeds van uitgaan dat de kans dat alles zich tegelijkertijd voordoet 90 procent is. Nou, dat vind ik nogal wat. Ik vraag me af hoe realistisch dat is. En wat me nog hoger zit: ik vind dat een belangrijk onderdeel van besturen risico beheren is. En of je, als je er als bestuurder van uitgaat dat de kans steeds 90 procent is dat alle risico's zich voordoen, jezelf dan niet een brevet van onvermogen geeft. Het gaat mij om steeds, dus continu.

Wethouder DEKKER: Het zijn uw woorden. Het college heeft er bewust voor gekozen – en met het college de meerderheid van de raad – om juist die 90 procent te handhaven, uit een soort van voorzichtigheids-, behoedzaamheidsprincipe, omdat dat ook een remmend effect heeft op financiële uitgaven. En het lijkt me in tijden waarin de risico's wellicht toe kunnen nemen, in tijden van recessie waarin bepaalde zaken wat minder vlot getrokken worden dan we veronderstelden, helemaal niet het moment om de waarschijnlijkheidsfactor te verlagen. Ik ben blij met de steun van Student en Stad en ik wacht het voorjaarsdebat af voor nog nadere steun en ik zie de heer Seton al hartstochtelijk knikken.

De VOORZITTER: Wethouder Dekker, mijnheer Baldew wil hier nog even op reageren.

De heer BALDEW (PvdA): Voor alle duidelijkheid: mijn steun hebt u ook. Maar niet permanent.

Wethouder DEKKER: Maar daar zorgen wij voor, door permanent met elkaar te spreken en elkaar te overtuigen. En misschien overtuigt u ook nog weleens het college. In die zin moet er ook altijd ruimte zijn om naar elkaars argumenten te luisteren en die op de inhoud te beoordelen.

De VOORZITTER: Tot slot even mevrouw Van Gijlswijk over dit onderwerp en dan kan wethouder Dekker verder.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, de wethouder gaf zelf al aan dat zij bekend staat als zeer behoedzaam, maar u biedt nou wel een opening. Want u kent ook de kritiek van de SP als het gaat om die waarschijnlijkheidsfactor. Wij vinden ook dat dat niet altijd 90 procent hoeft te zijn, dat wij geld willen hebben om ook nog ambities te realiseren of nieuwe projecten. En u zei net: 'Ten tijde van recessie is 90 procent heel verstandig', maar goed, u weet ook dat de economie nog een keertje gaat aantrekken en we komen nog eens een keer uit de crisis.

Wethouder DEKKER: Ik zou dit niet als een opening zien. Alleen, het college is niet dogmatisch. Het college blijft altijd in gesprek met de raad en is altijd bereid om naar argumenten te luisteren. En ik ben altijd bereid om me door argumenten te laten overtuigen. En dat is tot op heden nog niet gebeurd. Dat vind ik niet een opening, dat vind ik gewoon de omgang die je als college met de raad moet hebben, dat je bereid bent om je op dit punt te laten overtuigen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, dan ben ik blij dat het college vaststelt dat het niet dogmatisch is, dat het bereid is om te praten en dat het discussie aan wil gaan en openstaat. Dat dat geen opening genoemd wordt door de wethouder verbaast me tegelijkertijd wat, maar we zijn in ieder geval blij met de beweging die we hier zien.

Wethouder DEKKER: Dank u wel. De egalisatie afvalstoffenheffing. Ik wil even het beeld van tafel dat dat niet teruggaat naar de mensen. De egalisatiereserve is er juist voor bedoeld om ervoor te zorgen dat, vanuit het feit dat het niet meer mag zijn dan 100 procent kostendekkend, als je wat te veel hebt je het in de reserve stopt en als je wat te weinig hebt het er uithaalt. Juist om die tarieven te egaliseren. Het was

nimmer de bedoeling om die afvalstoffenheffing voor iets anders te gaan gebruiken. Dat kan in de toekomst wellicht wel, maar dan zien we dat in een later stadium nog wel.
De indicatoren kwalitatieve beoordeling. Dat vind ik een interessante. Daar komen we nader op terug.
De groencompensatie. We gaan voor u op een rij zetten hoe dat tot op heden gegaan is en hoe we dat kunnen verbeteren.
En ten slotte: de rapportage, althans de aanbeveling door de accountant. In onze beleving namen we alle aanbevelingen van de accountant over. Dat werd volgens mij ook nog gesteld in de brief van de audit commissie en dat geldt ook voor deze.
Wat betreft de opmerking van de heer Seton: 'openhartig' is toch een rare omschrijving, want u dient ons te informeren: volstrekt eens. Misschien had ik beter 'transparant' kunnen zeggen, maar u heeft inderdaad gelijk; 'openhartig' was niet het juiste woord op dat moment.
Voorzitter, volgens mij heb ik alles afgerond. Nee, de 62 miljoen. Dat gaat nu een soort van leven leiden van 'wat is dat?' Het is veel meer dan alleen maar rapporten; mevrouw Van Gijlswijk heeft al even de Rekening erop nageslagen, dat gaat over notarissen die we nodig hebben bij grondverkopen. Die mensen hebben we niet in dienst. De accountant was maar 800, dus dat viel heel erg mee van 62 miljoen. Die wou ik dus net even niet noemen. Maar ik stel me voor dat we dat in beeld brengen en dat u daar met de verantwoordelijke wethouder in de commissie eens even over spreekt en dan kunt u daar ons oordeel over horen en daarover met elkaar in gesprek gaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik heb ook het gevoel dat op alle vragen een antwoord is gekomen en op alle beweringen een reactie. Dan sluiten we dat hiermee af en dan kunnen we overgaan naar de vier moties die we hebben. De meeste fracties hebben al een stemverklaring gegeven, maar niet allemaal en daarom wil ik nog even gelegenheid geven daarvoor.
De heer Van Keulen.

Stemverklaringen:
De heer VAN KEULEN (VVD): Alleen over motie 1. Een gegeven paard moet je niet in de bek kijken, ook al twijfel je eraan of het überhaupt een paard is. Wij zijn wel blij met deze motie en zijn erg benieuwd of dit nog een vervolg gaat krijgen volgende week. Wij zullen hem steunen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij steunen ook motie 1.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan kunnen we overgaan tot stemming.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Voorzitter, ik bedenk me net dat één punt nog niet is teruggekomen. Dat was namelijk dit: voor de begroting komt u met een aantal punten over hoe we dat extra geld gaan genereren. En ik had gevraagd of we daar nog op een of andere manier in mee zouden worden genomen.

De VOORZITTER: Wethouder Dekker nog even.

Wethouder DEKKER: We hebben u in de voorjaarsbrief nadrukkelijk uitgenodigd om met ons in gesprek te gaan over mogelijke vormen van prioritering die u voor ogen hebt. Dus ik nodig u uit om daar bij het voorjaarsdebat op terug te komen. Dat kunnen wij dan meenemen in de afweging in de zomer. Dat proces vindt echt tussen nu en 1 september plaats.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we nu echt over naar stemming over de moties.

<u>Motie 1: Verdere verlaging van woonlasten in 2012 en verder (PvdA)</u>. Wie stemt voor deze motie? Dat is de hele raad, minus de SP, de Partij voor de Dieren en GroenLinks. Daarmee is deze motie aangenomen.

<u>Motie 2: Investeren in risicomanagement, ingediend door het CDA en ondersteund door PvdA, VVD, ChristenUnie en D66</u>. Wie stemt voor deze motie? Dat is de gehele raad, minus de SP en GroenLinks, waarmee de motie is aangenomen.

Motie 3: Scherper op nieuw beleidsgeld, ook ingediend door het CDA en opnieuw gesteund door PvdA, VVD, ChristenUnie en D66. Wie steunt deze motie? Dat is de hele raad, minus de SP, waarmee de motie is aangenomen.

Motie 4: Concernsturing, ingediend door de ChristenUnie en mede gesteund door het CDA, de VVD en Student en Stad. Wie steunt deze motie? Dat is de gehele raad, minus de SP, waarmee de motie is aangenomen. De heer Akkermans, D66.

De heer AKKERMANS (D66): Misschien overbodig, maar ik wou hier graag in herinnering roepen dat we hebben afgesproken dat we over motie 2 in de commissie F&V doorpraten.

De VOORZITTER: Ik ga ervan uit dat iemand dat meeneemt naar die commissie.

Dan moeten wij nog stemmen over het agendapunt zelf. Dus de gemeenterekening. Even kijken hoe we dat het beste kunnen formuleren: wie kan instemmen met punt 2a? Een stemverklaring.

Stemverklaring:
Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik heb een stemverklaring omdat ik op een tweetal voorstellen niet geheel positief was en dat was namelijk de 0 dB-norm en de Roze Zaterdag, maar desondanks zullen we met de rest van het rekeningresultaat instemmen.

De VOORZITTER: Verder nog stemverklaringen? Dan kijk ik meteen even verder. Dat is niet het geval.

Dan gaan we nu stemmen over de Gemeenterekening 2010.
Wie kan instemmen met voorstel 2a: Gemeenterekening 2010? Dat is de gehele raad, inclusief de SP, jawel, waarmee de Rekening 2010 is vastgesteld.
Dan gaan we nu schorsen tot … Laten we er 20.00 uur van maken.

Schorsing van 18.20 – 20.00 uur.

De VOORZITTER (de heer Rehwinkel): Ik heropen de vergadering. Ik dank mevrouw Postma voor haar voorzitterschap. Het is misschien goed om u even te zeggen dat ik een gesprek had met Maria van der Hoeven, de oud-minister die de nieuwe directeur is bij het Internationaal Energieagentschap. We hebben dat even in het Presidium besproken en het werd ook vanuit het Presidium goed en wenselijk geacht dat ik bij dat gesprek aanwezig zou zijn, gezien de belangen die wij hebben als het om Energy Academy gaat, uitwisseling van studenten. Dan gaan we verder met agendapunt 4, waarbij het dictum is aangepast op advies van de commissie. Dat ligt dacht ik ook voor u.

3. **Mondelinge vragen en interpellaties** (*niet van toepassing*)

4. **Initiatiefvoorstellen**

4.a: Initiatiefvoorstel van de fractie van de ChristenUnie: De pas erin (*gewijzigd dictum*).

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord voeren? De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. We hebben dit initiatiefvoorstel al in de commissie besproken, maar het is goed om het hier nog weer eventjes ter tafel te brengen. Met dit initiatiefvoorstel wil de ChristenUnie de Sportpas voor jongeren introduceren, als vervolg op het Bslim2-programma. Het Bslim2-programma stimuleert vooral de schoolkinderen in de leeftijd van 6 – 12 jaar om meer te gaan bewegen. En de Sportpas waar we het nu over hebben is vooral gericht op de leeftijd 12 – 18 jaar.
Waarom nou deze Sportpas? Uit de statistieken blijkt heel duidelijk dat in de leeftijd 12 – 18 jaar er toch en behoorlijke dip is in de sportdeelname van deze jongeren. Uit de stadsmonitor is ook duidelijk geworden dat het overgewicht toeneemt vanaf de leeftijd van 11 jaar. De voordelen van de Sportpas zijn voor ons dat het aanbod op sportgebied via de Sportpas tot de jongeren komt via de vorm van leuke acties en aanbiedingen. En dat stimuleert volgens ons jongeren om in beweging te komen. Via de sms en de e-mail krijgen jongeren sportaanbiedingen aangeboden en worden ze doorverwezen naar de website. En

met gebruik van *social media* sluiten we aan bij de jongerencultuur. Op de website ontmoeten jongeren elkaar, delen ze hun sportervaringen en worden ze inderdaad gemotiveerd om te gaan sporten. De website kan wat ons betreft uitgroeien tot een platform voor alles en iedereen die met sport te maken heeft.
Een ander voordeel is dat hoe meer jongeren de Sportpas gebruiken, des te meer informatie de gemeente krijgt over wat jongeren beweegt om te gaan sporten en daar kan dan het sportbeleid op aangepast en bijgestuurd worden. In de commissie is al eventjes gevraagd hoe de Sportpas zich verhoudt tot de Stadjerspas. Nou, wat ons betreft hoeven ze elkaar niet te bijten. De sportaanbiedingen van de Stadjerspas kunnen ook heel goed in het kader van de Sportpas aangeboden worden, speciaal voor jongeren ook als aanvulling op de andere aanbiedingen die specifiek voor de jongeren bedoeld zijn.
De fractie van de ChristenUnie is blij met de discussie over het bewegingsonderwijs die wethouder De Vries voor volgende week heeft aangekondigd, om het onderwijs en de sport meer met elkaar te integreren. Daar zou de Sportpas een heel goede aanvulling en voortzetting van kunnen zijn. We hebben inderdaad het college gevraagd met een preadvies te komen en dat hebben we gekregen. In dat preadvies stelt het college ook voor om een haalbaarheidsonderzoek naar de Sportpas uit te voeren. En tijdens de commissievergadering werd daar ook al door alle fracties positief op gereageerd. Met dit onderzoek hopen we dan ook antwoord te krijgen op de vragen over de effectiviteit en de haalbaarheid van de Sportpas.
Tot slot hebben wij naar aanleiding van het preadvies het dictum aangepast en als het goed is is dat aangepaste dictum ook rondgelegd bij u allen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie wil verder over dit onderwerp het woord voeren? De heer Blom, VVD-fractie.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD-fractie vindt dit initiatiefvoorstel een sympathiek voorstel. Wij denken dat daarmee een doelgroep bediend wordt die in het huidige beleid onvoldoende naar voren komt, en complimenten aan de ChristenUnie voor dit initiatief. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Van der Vegt, GroenLinks-fractie.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook wij willen de ChristenUnie complimenteren met het initiatiefvoorstel. Mijn fractie onderschrijft de doelstelling van het voorstel, namelijk om de jongeren tussen 12 en 18 jaar te stimuleren om te gaan sporten. De ChristenUnie stelt voor om de Sportpas te betalen uit de stimuleringsmiddelen. Wij willen er wel op wijzen dat die middelen beperkt zijn. Het zal dus ten koste gaan van iets anders. We zijn een klein beetje bang voor te veel verschillende projecten. We willen de middelen zo effectief mogelijk besteden. We vinden het wel interessant om het onderzoek te doen en dan zijn we met name geïnteresseerd in de effecten die dit project in Utrecht heeft. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Rademaker, SP-fractie.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Dank aan de ChristenUnie voor haar initiatiefvoorstel. In de commissie hadden wij wel wat kritische noten, omdat we al een *Sporthopper* en een *Sportzapper* hebben gehad en meer van dit soort projecten. Die zijn in het verleden niet helemaal geslaagd. Maar je kunt het altijd weer proberen, want het is wel heel erg belangrijk om deze groepen jongeren weer aan het sporten te krijgen. Dus wij ondersteunen het initiatiefvoorstel van harte en zijn benieuwd naar de uitkomsten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente, PvdA-fractie.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook vanuit de PvdA-fractie dank aan de ChristenUnie voor dit initiatiefvoorstel. Het is opvallend hoe vaak wij de laatste tijd over sport praten in de raadscommissie. Dat is te prijzen en het is van belang voor van alles, met name ook voor kinderen en jongeren. Voor allerlei beleidsdoelen bedoel ik hiermee natuurlijk. Vooral ook voor de kinderen en de jongeren en daar is het natuurlijk met name de ChristenUnie om te doen, om moeilijke doelgroepen aan het sporten te krijgen. De kritische noot die het college plaatst in het preadvies ondersteunen we ook, want het gaat met name om die groep en de vraag is dus ook of dit het juiste middel is om die groep te bereiken; diegenen die normaal gesproken een drempel ervaren om te gaan sporten, of die nou financieel is, of wat betreft bereikbaarheid, of wat dan ook.

Mijnheer Verhoef haalde net al aan dat we die discussie met elkaar zullen gaan voeren in het najaar. Dat vindt de PvdA-fractie met name ook van belang: waar start het met sporten en bewegen? En wat ons betreft ook opscholen, dus het bewegingsonderwijs, het naschoolse sporten. Het haalbaarheidsonderzoek dat we uit gaan voeren en het idee dat de ChristenUnie heeft neergelegd in het voorstel past wat ons betreft dan ook goed in die discussie, dus dat betrekken we daar ook graag bij tegen die tijd. En dat leidde eigenlijk nog tot een vraag bij ons: wat is de planning van dit haalbaarheidsonderzoek? Wanneer beogen we dit uit te voeren? Het zou aardig zijn als we de resultaten dit najaar kunnen betrekken bij die bredere discussie. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de ChristenUnie voor het voorstel. Wij zijn ook een groot voorstander van initiatieven om meer mensen te laten bewegen. Een deel van de activiteiten die de Sportpas moet gaan aanbieden gebeurt ook al. Gratis trainingen zijn bij meerdere verenigingen al wel mogelijk. Maar goed, we kunnen daar altijd het gesprek over aangaan. Wat misschien het bijzondere van zo'n Sportpas is, is dat dat misschien net weer wat meer mensen bereikt, omdat mensen denken: 'Oh, het is gratis, ik kan iets extra's doen.' Dus in dat opzicht is het een aanvulling op het bestaande aanbod en dat zal wellicht ook wel blijken uit het onderzoek dat nog onze kant op komt.
De laatste kanttekening, en die hebben we in de commissie ook gemaakt, is dat nog even naar het aspect van privacy gekeken moet worden in het gebruik van data die verzameld worden met de Sportpas. Als we dan toch dat onderzoek gaan doen zou ik graag willen dat ook naar dat aspect gekeken wordt.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Afgezien van dat ik het een heel leuke naam vind, *De pas erin!,* vind ik het ook een leuk initiatief. Ik heb in de commissie al een klein beetje een voorbehoud gehad en dat is weggenomen door de tekst die veranderd is. Ik sluit me aan bij de mensen die gezegd hebben dat sport goed is voor een heleboel dingen. Mevrouw Van der Vegt zei ook al dat het financieel gezien niet ten koste moet gaan van iets anders. Wat ik in de commissie ook gezegd heb is: als er dan toch een onderzoek komt, probeer dan ook uit te zoeken in hoeverre dit meer een initiatief kan worden vanuit commerciële partijen, die bijvoorbeeld via advertenties hun dingen kenbaar kunnen maken. Maar voor de rest zal ik het wel steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meulen, D66.

Mevrouw VAN DER MEULEN (D66): Dank u wel, voorzitter. We hebben het ook al in de commissie gezegd: allereerst gaat het hartstikke goed met onze jongeren die al deelnemen aan sport- en bewegingsactiviteiten; 80 procent doet gewoon mee aan sport. We danken de ChristenUnie voor dit voorstel, want inderdaad, het kan nog beter, het kan nog ambitieuzer op het gebied van sportdeelname. We delen de kritische noten van het college in het preadvies. De Sportpas moet meerwaarde hebben en juist die jongeren bereiken die nu niet of nauwelijks actief zijn. En we delen de zorgen die GroenLinks en nu ook de Partij voor de Dieren hebben geuit ten aanzien van sportstimuleringsmiddelen. Inderdaad, we moeten dit goed in de gaten houden. Wij, en dat hebben we eerder gezegd, delen het preadvies van het college. Daar staan we achter.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Ik wil de ChristenUnie bedanken voor dit sympathieke voorstel. Zorgpunt blijft natuurlijk het overgewicht bij kinderen. In het voorstel wordt ook Utrecht genoemd, waar dit systeem al werkt. Alleen kan niet worden aangetoond of de sportdeelname is toegenomen en dat lijkt me toch wel van belang wanneer je dit noemt, omdat je dan ook kunt aangeven dat het is toegenomen. We steunen een onderzoek naar haalbaarheid en effectiviteit. Wat wij van belang vinden is hierbij ook breed te kijken of we wel de risicogroepen bereiken, of dat het vooral een extraatje wordt voor jongeren die al geïnteresseerd zijn in sport. Ik hoop dat we hiermee wel de risicogroepen bereiken, volgens mij moet dat onze doelstelling zijn hierbij. En ik kan me ook aansluiten bij dat puntje van privacy dat Student en Stad noemde.

De VOORZITTER: Ik zie een vinger. Mijnheer Bolhuis.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Ja, ik zit een beetje verscholen, geloof ik. De Stadspartij ziet absoluut de noodzaak en de voordelen van een actief stimuleringsbeleid voor 12- tot 18-jarigen. We vinden het een goed initiatiefvoorstel en een goed preadvies van het college. We zijn nieuwsgierig naar het onderzoek en we zullen het initiatiefvoorstel steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hebben we ze dan allemaal gehad? Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. We hebben al een kleine discussie gevoerd in commissieverband. Daar kwam in ieder geval naar voren dat het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie op brede sympathie kan rekenen. Ook van de zijde van ons college hebben we gezegd: een goed idee om dat zo te doen. We hebben daar twee kanttekeningen bij geplaatst: laten we even kijken naar het Utrechtse model en laten we ook zorgen dat we elkaar niet de tent uit concurreren met een Bslim2-beleid dat u nog niet zo lang geleden als raad heeft geaccordeerd. Dat gaan we doen. Dat gaan we onderzoeken en daar komen we op terug. Het is vanuit dat perspectief heel goed dat het initiatiefvoorstel ook is voorzien van een soort, mag ik het zo zeggen, een nieuw dictum. Daar kunnen we prima mee uit de voeten. Wij komen hier in het najaar op terug. En het past inderdaad, zoals ook in de commissie al is gememoreerd, in het bredere plan om toch wat gestructureerder te kijken naar hoe we in deze stad met zijn allen bewegen, hoe in het bijzonder kinderen op basisscholen en in het middelbaar onderwijs bewegen. Dit voorstel hoopt daar een aanvulling op te zijn. We nemen dat dan mee. Het doel is inderdaad te komen tot zo veel mogelijk beweging, tot zo veel mogelijk gezondheidsimpulsen voor jonge mensen in deze stad. En daar praten collega Pastoor en ik maandagmiddag over met het onderwijs. We zullen dan deze gedachte daar ook neerleggen, om ervoor te zorgen dat in en rond de school zo veel mogelijk kinderen aan het bewegen slaan. Dat is niet alleen goed voor de gezondheid, dat is niet alleen goed voor de bestrijding van overgewicht als volksziekte nummer 1, maar is ook nog eens aantoonbaar goed voor cognitieve prestaties op school. Nou, die discussie gaan wij voeren met het onderwijs. We zullen u daarvan ook verslag doen in de discussie die we in het najaar met elkaar gaan voeren. En daar verheugen wij ons op. Dank aan de ChristenUnie voor dit initiatief. We komen daar op terug.

De VOORZITTER: Goed, kunnen wij dan tot besluitvorming overgaan? Dat is met een gewijzigd dictum. Ik zal het u voor alle duidelijkheid even voorlezen:
Het college te verzoeken onderzoek te doen naar de haalbaarheid van de Sportpas voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar als voortzetting van de sportstimulering na de basisschool, naar Utrechts voorbeeld en toegesneden op de Groningse situatie, als middel om op laagdrempelige wijze in aanraking te komen met het sportaanbod in de stad. Bij het onderzoek dient te worden betrokken de vraag in hoeverre invoering van de Sportpas mogelijk is en gedekt kan worden uit de sportstimuleringsmiddelen zonder dat dit ten koste gaat van het sportstimuleringsbeleid dat de gemeente met Bslim2 heeft ingezet.

Kan worden ingestemd met dit voorstel? Dat is het geval. Dan is aldus besloten. Dan gaan we naar de ingekomen stukken onder punt 5. Ik heb begrepen dat u zowel kunt instemmen met wat onder a als onder b aan u is voorgelegd.

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 22 juni 2011

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Frictiekosten parkeerpolitie	26 mei	Via cie. F&V
2.	Beantwoording vragen RegioTram n.a.v. raadscie. Beheer en Verkeer	26 mei	Via cie. B&V
3.	Motie gevolgen aanpassing rentesystematiek	26 mei	Via cie. F&V

4.	Website Meldpunt Overlast & Zorg	26 mei	Via cie. O&W
5.	Jaarverslag 2010 Meldpunt Overlast & Zorg	26 mei	Via cie. O&W
6.	Normenkader rechtmatigheid 2011	26 mei	Via cie. F&V
7.	Fietsparkeren bij bushaltes verbeteren	26 mei	Via cie. B&V
8.	Vrijstelling parkeernorm Vinkhuizen	26 mei	Via cie. B&V
9.	Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied	26 mei	Via cie. R&W
10.	Bestedingsvoorstel budget monumenten 2011	26 mei	Via cie. R&W
11.	Participatie juridische procedure Wsw 2011	26 mei	Via cie. W&I
12.	Reactie college op rapport van bevindingen Gemeenterekening 2010 van Ernst & Young	26 mei	Via cie. F&V
13.	Adviezen Raad voor Cultuur en Kunstraad	26 mei	Via cie. O&W
14.	Afhandeling moties voorjaarsdebat 2010 en begrotingsbehandeling 2011	26 mei	Via alle commissies
15.	Bezuinigingen UWV in relatie tot nieuwbouw SOZAWE	1 juni	Via cie. W&I
16.	Reactie jaarverslag bezwaarschriftencommissie Sociale Zaken en Werk	6 juni	Via cie. W&I
17.	Toezeggingen raadscommissie R&W 11 mei: Helper Westsingel en Kranenburg	6 juni	Via cie. R&W
18	Handvest voor Diversiteit	6 juni	Via cie. O&W
19	Onderzoeksopzet bruidsschat O2G2	6 juni	Via cie. O&W
20	Bevindingen invoering Ecofont	6 juni	Via cie. F&V
21	Foutieve ligging kabels en leidingen Westpoort	6 juni	Via cie. R&W
22	Vertraging E-loket in Hoogkerk	6 juni	Via cie. F&V
23	Ontwerpbestemmingsplannen Grote Markt-Oostzijde	6 juni	Via cie. R&W
24	Beleidsregels bouwhinder	6 juni	Via cie. R&W
25	Voortgang Feesten in Balans II	6 juni	Via cie. B&V
26	Preadvies initiatiefvoorstel ‘De pas erin!’	7 juni	**Betrekken bij agendapunt 4a.**
27	Masterplan Zernike	7 juni	Via cie. R&W
28	Ontwerpbestemmingsplan Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg	14 juni	Via cie. R&W
29	Activeringsproject Groningse Somaliërs	14 juni	Via cie. O&W
30	Ontwerpbestemmingsplan Cortinghborg	14 juni	Via cie. R&W
31	Ontwerpbegroting 2010 OV-bureau Groningen-Drenthe	14 juni	Via cie. B&V
32	Verslaglegging Stichting WeerWerk	14 juni	Via cie. W&I
33	Vrije Baptistengemeente Friesestraatweg	14 juni	Via cie. R&W
34	Verzending belastingaanslagen in januari	14 juni	Via cie. F&V
35	Herinrichting H. de Vriesplantsoen	16 juni	Via cie. R&W
36	Brief onder geheimhouding	16 juni	**Bekrachtiging geheimhouding in raad 22/6/2011**

37	Sleutelprojectenrapportage jan-apr 2011	16 juni	Via cie. R&W
38	Deelname Waterketenakkoord	16 juni	Via cie. B&V
39	Beantwoording vragen actualiteitendebat	16 juni	Via cie. B&V
40	Reactie op toezeggingen college	16 juni	Via cie. W&I
41	Stand van zaken ondernemerstrefpunt (OTP)	16 juni	Via cie. W&I
42	Begrotingswijziging bij de bestemming van het rekeningresultaat 2010	16 juni	**Betrekken bij agendapunt 2.**
43	Afhandeling vragen en toezeggingen raadscommissies over de Rekening 2010	20 juni	**Betrekken bij agendapunt 2.**
44	Bouwaanvraag (parkeeroplossing) Japans-Chinees restaurant Kop van Oost	20 juni	Via cie. B&V
45	Bestuursakkoord VNG	20 juni	Via cie. O&W

5.b: Lijst van ingekomen overige stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 22 juni 2011

Nr.	**Afzender**	**Ontvangen d.d.**	**Advies/afhandeling**
1	T. de Haan, rooien van bomen op zondag	13 mei	Tkn (= doorgezonden naar college ter afhandeling)
2	Inspectie Werk en Inkomen, Jaarverslag IWI 2010	23 mei	Tkn
3	VG-BelangenPlatform Groningen, verzoek tot afwijzen Bestuursakkoord	24 mei	Tkn
4	Gemeente Vlagtwedde, motie korting Wsw-budget	25 mei	Tkn
5	FNV, oproep verwerpen Bestuursakkoord VNG en Rijk	25 mei	Tkn
6	Gemeente Langedijk, motie Bestuursakkoord	26 mei	Tkn
7	Platform VG, bestuursakkoord VNG	26 mei	Tkn
8	UMCG, inspraak voorlopig ontwerp voor (delen van de) tramlijn 1 en 2	26 mei	Tkn (origineel naar college)
9	Gemeente Naarden, motie Bestuursakkoord	27 mei	Tkn
10	L. Verhoef, Jaarrekening 2010	27 mei	Tkn
11	G. v.d. Weijden, Bestuursakkoord	30 mei	Tkn
12	Gemeente Noord-Beveland, motie Bestuursakkoord VNG	31 mei	Tkn
13	AbvaKabo, reactie bestuursakkoord	31 mei	Tkn
14	Gemeente De Ronde Venen, motie bestuursakkoord	31 mei	Tkn
15	Alg. Ned. Gehandicapten Organisatie, Bestuursakkoord VNG	6 juni	Tkn
16	J. Spigt, aanvraag pgb	7 juni	Tkn (ook ex. naar college)
17	Platform zelforganisaties, bezuiniging op de subsidie	8 juni	Tkn (= afgehandeld)
18	SOOG, bezuinigingen	8 juni	Tkn
19	NKB, kermis op de Grote Markt	9 juni	Tkn

20	Wijkraad Corpus den Hoorn, vervanging sporthal in De Wijert	14 juni	Tkn (= afschrift, origineel naar college)
21	De Nieuwe Volkspartij, visieprogramma bij bezuinigingen juni 2011	14 juni	Tkn
22	SBNL, verzoek om presentatie project 'Paarden in het Groninger landschap'	8 juni	Via cie. B&V
23	A. Scheybeler, Botros	6 juni	Tkn
24	Stadspartij, Open brief over RSP/REPgelden	16 juni	Tkn
25	Natuur en Milieufederatie Groningen, Nacht van de Nacht op 29 oktober	16 juni	Tkn (ook ex. naar college)
26	Mw. De Jonge, naleving aanlijnplicht	16 juni	Tkn

6. Conformstukken

De VOORZITTER:

6.a: Naamgeving openbare ruimte.

Aldus besloten.

6.b: Verordening Leerlingenvervoer

Aldus besloten.

6.c: Nieuwe Algemene subsidieverordening in kader deregulering en dualisme

Mevrouw Bloemhoff van de PvdA wil een stemverklaring afleggen.

Stemverklaring:
Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Er was in de verordening sprake van deregulering, maar dat was iets te veel teruggeschroefd wat de PvdA betreft. We vinden het belangrijk om terug te kunnen vallen op een expliciete bepaling waarin staat dat de gemeente geen zaken subsidieert waarin sprake is van discriminatie en ook geen activiteiten subsidieert waarin sprake is van strijd met de grondwet en mensenrechten. Dat is inmiddels hersteld en daar zijn we meer dan tevreden mee, dus wij kunnen instemmen.

De VOORZITTER: Goed, ik hoop dat dat voor iedereen geldt. Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

6.d: Vaststelling bestemmingsplan Bedrijventerrein Driebond

Aldus besloten.

6.e: Bankreglement Groningse Kredietbank 2011 (intrekken Bankreglement 1999)

Aldus besloten.

6.f: Meerjarenplan Dynamisch Reizigers Informatiesysteem (DRIS)

Aldus besloten.

6.g: *Wordt 1-minuutinterventie 7.b.*

6.h: Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2011

Mevrouw Krüders wil daar nog heel even het woord over.

Stemverklaring:
Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik wil eerst mijn complimenten uitspreken voor het heldere stuk. Het is een moeilijk onderwerp, maar erg goed en duidelijk verwoord. Ook het besef van het college dat een strak risicomanagement ook kan leiden tot een benodigd weerstandsvermogen. Wij zijn wat kritisch ten aanzien van de Monte Carlo Risicosimulatie, daar hebben we het al eerder over gehad. We hebben ook gezegd: laten we het deze collegeperiode aanzien en desnoods zullen we nog met een ander voorstel komen. Maar laten we het eerst de komende tijd nog eens twee keer doen.
Het besef dat het weerstandsvermogen niet gezond is en dat we dat gezond moeten maken is er ook. Daar zijn we erg blij mee. We hebben het net natuurlijk ook bij de Rekening gezien, wij zouden graag zien dat het wat sneller gaat. Maar we hebben er ook begrip voor dat we daar een collegeperiode voor nodig zouden kunnen hebben om op een gezond niveau te komen. Desalniettemin zal ik u achter de broek blijven zitten om ervoor te zorgen dat als het sneller kan we het dan ook sneller zullen doen.
Mijn laatste punt is toch de grote projecten. U kent daar ook mijn mening over, dat grotere projecten eigenlijk mee zouden moeten worden genomen in het weerstandsvermogen, of dat we in ieder geval aangeven wat het effect zou zijn als we ze mee zouden nemen in het weerstandsvermogen. Dat is ook een optie die we mogelijk achten, zodat het risico's voor de stad zijn die ook zichtbaar worden; zodat we ook duidelijk zien wat de effecten zijn op ons risicoprofiel en ons weerstandsvermogen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kan dan worden ingestemd? De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, is dit een normale duur voor een stemverklaring?

De VOORZITTER: Nee, maar we hadden het hier in het Presidium even over gehad en daar besloten dat daar even ruimte voor zou zijn.

De heer RUTTE (VVD): Mijn excuses. Dan heb ik weer niet goed geluisterd.

De VOORZITTER: Goed. Kunt u er dan inderdaad mee instemmen? Dat is het geval.

6.i: Evaluatie Gratis busweekend 2010 en voorstel 2011

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

Stemverklaringen:
De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Het was een opvolging van een autoloze zondag, twee initiatieven die bedoeld zijn om mensen uit de auto te lokken en in het openbaar vervoer. Nu wordt het budget besteed aan kleine verkeersmaatregelen. Dat is op zich een heel goed doel, maar wij willen graag samen met het college ook blijven zoeken naar een manier om toch het openbaar vervoer te stimuleren en mensen ertoe te verleiden daar gebruik van te maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma, Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Onze fractie kan het billijken dat dit jaar dan het gratis busweekend niet doorgaat vanwege het weinige geld en bezuinigingen. Maar voor volgend jaar zouden we het wel weer graag op de agenda willen hebben, met een voorstel en dan misschien met een iets andere insteek. Namelijk: niet meer mensen in het openbaar vervoer, ja dat moet ook hoor, om te lokken, maar om de trouwe reizigers te belonen, vanwege de hogere tarieven die ze moeten betalen in verband met de ov-chipkaart. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunt u dan instemmen? Dat is het geval. Dan gaan we naar agendapunt 7.

7. <u>1-minuutinterventies</u>

7.a: Vaststelling bestemmingsplan Hoogkerk-Gravenburg

De VOORZITTER: De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, dank u wel. Het onderwerp is uitvoerig besproken in de commissie en daarover waren ook insprekers. Normaal gesproken zou een bestemmingsplan als dit zomaar voorbijgaan, maar er is wel iets bijzonders aan de hand met dit bestemmingsplan. Dat heeft te maken met de aanwezigheid van de SuikerUnie in dit bestemmingsplan. Er waren insprekers die blij waren met de SuikerUnie en het allemaal prima vonden dat er heel grote nieuwe silo's kwamen. Er was ook een inspreker die daar heel erg veel moeite mee had. We hebben binnen de fractie alle argumenten nog een keer op een rijtje gezet en hebben vooral gekeken of het nou mogelijk was om alternatieven te vinden voor de bouw van deze heel grote silo op het terrein van de SuikerUnie in intensief bewoond gebied. Er lijkt een heel goed alternatief te zijn op Westpoort. De wethouder gaf ook aan dat het in theorie mogelijk is om het bestemmingsplan Westpoort zo aan te passen dat daar een silo kan komen. Maar alle argumenten nog een keertje op een rijtje zettend kwamen wij tot de conclusie dat het zinloos is om dit te doen. De SuikerUnie zal nooit een silo gaan bouwen op Westpoort, ook niet als wij politiek zeggen dat dat zou moeten, want de SuikerUnie heeft ook al toestemming om een andere silo te bouwen op eigen terrein. Dat doet men liever niet, daarvoor moet eerst een deel van het terrein worden afgebroken. Dat zal de SuikerUnie uiteindelijk altijd uit bedrijfsoverwegingen een betere afweging vinden dan en silo op Westpoort.
Alles afwegende, gaan we akkoord met de plannen zoals die er nu liggen en blijven we het lastig vinden dat de SuikerUnie ligt waar ze ligt, maar er is nu eenmaal geen mogelijkheid om het bedrijf te verplaatsen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel voorzitter. Tijdens de discussie die gevoerd werd, werd nog een aantal keren aangegeven dat Westpoort een optie zou zijn. Ik vind het altijd moeilijk om nog SuikerUnie te zeggen, want ik ben oud-medewerker van CSM en was hostess daar, dus mijn beeld is ook wat gekleurd. En het eerste beeld dat er bij mij opkwam was: 'Weet u wel hoeveel vrachtwagens er nodig zijn om een klein laagje in zo'n silo te krijgen?' Als u zo'n silo aan de binnenkant gezien heeft … Dus we zouden op zo'n moment ook heel veel onwenselijke vervoersstromen krijgen waar de bewoners niet blij mee zouden zijn.
Het bedrijf is zo belangrijk voor de stad Groningen dat wij op dit moment hebben gezegd: wij kiezen voor de optie die nu voorgesteld wordt door het college onze kant op.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ik zou een heel betoog kunnen houden, want de woorden van de heer Rutte – en dat was in de commissie ook al precies zo – hadden mijn woorden kunnen zijn. Dus daar kan ik me geheel bij aansluiten.

De VOORZITTER: Wie zou verder nog het woord wensen? Dat is verder niet het geval. Kunnen we dan het voorstel in stemming brengen? Is er behoefte om te reageren? Dat is het geval. De wethouder.

Wethouder DE VRIES: Een paar korte opmerkingen. Wellicht tot troost van mevrouw Krüders zou ik kunnen opmerken dat de overname van CSM door de SuikerUnie er inmiddels wel toe heeft geleid dat SuikerUnie met die twee fabrieken, Dinteloord en deze in Hoogkerk Vierverlaten, toch een redelijk mondiale speler is op de suikermarkt, 7 procent van de wereldhandel en dat is toch wel wat. Dat sterkt u tot troost. Ik weet niet wat het gevolg zou zijn van een fusie tussen SP en VVD, parallel aan deze suikertrajecten, maar dat terzijde.
Ik dank de heer Rutte voor zijn inbreng in de commissie. Die laat ook denk ik zien, dat hebben ook meerdere fracties wel aangetoond, dat dit niet een makkelijke discussie is, maar ook wel een die zijn beperkingen kent. En technisch is het inderdaad mogelijk om zo'n silo elders te plaatsen, maar dat zal niet gebeuren, ook niet vanwege de bedrijfsmatige processen die bij de SuikerUnie plaatsvinden. Het is misschien interessant, u bent er nog niet zo heel lang geleden geweest, om ook de ontwikkelingen aan de andere kant van het Hoendiep in te gaten te blijven houden, want dat doet de SuikerUnie. Collega Schroor en ik hadden van de week een gesprek met de directie daar over heel mooie dingen, vanuit economisch perspectief, maar ook vanuit energieperspectief en dat is voor een stad – u heeft het de burgemeester horen zeggen na een gesprek met Maria van der Hoeven – 'voor een stad die het moet hebben van energie

is de toekomst echt van belang.' En daar kan de SuikerUnie ook een mooie bijdrage aan leveren. Ik dank iedereen voor de discussie hierover. Het moet maar zoals het hier kan.

De VOORZITTER: Goed. Kunt u dan overgaan tot besluitvorming? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.
Dan zijn we toe aan agendapunt 7.b.

7.b: Dynamisch verkeersmanagement/Mobiliteitsaanpak Pakket 13

De VOORZITTER: Voorheen conformstuk 6.g. U mag uw opmerking maken, mijnheer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Wij willen wethouder Dekker steunen.

De VOORZITTER: Dat was inderdaad de moeite van het vermelden waard.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Dank u. Ik heb een korte woordvoering over Pakket 13, maatregelen slimme aanpassingen aan de kruispunten. In de commissie bleek dat mevrouw Dekker nog niet goed kon kiezen wat ze nou prioriteit wilde geven. Wij stellen voor, voorzitter, om de situatie op het kruispunt Griffeweg-Europaweg-Sontweg nu de kans er is met voorrang te verbeteren. De verkeersafwikkeling is hier echt een heel groot probleem. Dat vinden heel veel mensen. Conform de discussie van vanmiddag: een misser waarvan we kunnen leren. En dat doet mevrouw Dekker graag.
Mevrouw Jongman, de verkeerslichten staan in ieder geval te veel, te vaak en te lang op rood. Volgens de Stadspartij zou daarom met onmiddellijke ingang moeten worden begonnen met een andere afstelling van de verkeerslichten. Met name het verkeer op de verbindingskanaalzone heeft veel last van de zogenaamde 'staande mastroute' die van het Eemskanaal via het Verbindingskanaal door de stad loopt. Er is in de huidige situatie sprake van een zware milieubelasting in de vorm van geluidoverlast en uitstoot van roet en gassen. En de veiligheid komt in gevaar door ongeduldige automobilisten. Daarom dient de Stadspartij hierbij een motie in, daarom sta ik hier ook, over verbeteringen van het kruispunt Griffeweg-Europaweg-Sontweg. En zoals de wethouder vanmiddag al zei: kleine projecten zijn volgens haar niet het slachtoffer van grotere projecten. Deze motie sluit dus feilloos aan bij haar woorden. De Stadspartij dient hierbij de motie in. Dank u wel, voorzitter.

Motie 5: Verbetering doorstroming van alle verkeer op het kruispunt Griffeweg/Europaweg/Sontweg (Stadspartij):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende het Dynamisch verkeersmanagement/Mobiliteitsaanpak Pakket 13. Maatregel 4a: slimme aanpassingen aan de verkeerslichten/kruispunten,

Constaterende dat:
- de raad kennis heeft genomen van het raadsstuk 'Dynamisch verkeersmanagement/Mobiliteitsaanpak Pakket 13'. Maatregel 4a: slimme aanpassingen aan de verkeerslichten/kruispunten;
- een sterke verbetering van de verkeerslichten Europaweg-Griffeweg-Sontweg wenselijk is om de capaciteit en doorstroming in de ochtend- en avondspits te verbeteren.

Overwegende dat:
- hiervoor modernisering van de verkeersregelautomaat en beperkte infrastructurele aanpassingen nodig zijn (citaat pagina 3 en 4 van de nota);
- vanaf de Oosterpoort en recht doorgaand verkeer op de rechter rijstrook van het Griffetracé zou kunnen doorrijden bij een gesloten brug over het Eemskanaal/Oosterhaven;
- de fysieke ruimte op de Griffeweg aanwezig is voor twee linksaf opstelstroken richting Damsterdiep;
- onderzocht moet worden of meer (fiets)verkeer tegelijk door groen kan rijden. Er zijn nu erg veel fases. Deze maatregelen zijn betrekkelijk eenvoudig uit te voeren en zijn ook niet vreselijk duur;
- de situatie op het kruispunt Griffeweg-Europaweg met voorrang moet worden verbeterd.

Verzoekt het college:
- verbeteringen voor alle verkeer (fysiek en afstelling verkeersregelinstallatie) aan het kruispunt Griffeweg-Europaweg-Sontweg met prioriteit uit te voeren;

- om dit voorstel zo snel mogelijk (voor 1 oktober) uit te werken en aan de raad voor te leggen, zodat volgend voorjaar, voor de aanvang van het nieuwe vaarseizoen, de maatregelen kunnen worden uitgevoerd.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Dan is de vraag of iemand daar verder nog iets over wil zeggen. Ik neem ik aan van niet. Nog iemand die hier verder iets over wil zeggen? En of u de motie voldoende tot u heeft kunnen nemen? Dat is niet het geval.

Wethouder DEKKER: Ik kan al wel reageren.

De VOORZITTER: U kunt al wel reageren? Kijk, dat scheelt wel. Dan reageert wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Als ik dat dan heel langzaam doe, dan komt inmiddels de motie misschien binnen. We hebben deze discussie ook in de commissie gehad. En toen heb ik al antwoord gegeven. Dat antwoord heb ik nogmaals gecheckt, want u weet dat ik u altijd probeer te plezieren en van een goed antwoord te voorzien. En dat antwoord heb ik nu opnieuw op schrift staan.
Datgene wat u wilt is niet mogelijk. Het is echt een samenhangend pakket. De 'groene golf club' van het Rijk heeft ons geadviseerd het op deze manier te doen: door dit te doen halen we het al naar voren en de deadline dat het gerealiseerd wordt is het voorjaar van 2012. Dan is het hele pakket dat we hier nu voorstellen gerealiseerd. Dus ik kan het gewoon niet verder naar voren halen, hoe graag ik u ook zou willen plezieren. Dat lukt even niet.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, het voorstel van de Stadspartij is dat er dit najaar een uitwerking plaatsvindt en de implementatie in het voorjaar van 2012. Volgens mij sluit dat aan op uw redenering.

Wethouder DEKKER: Maar dat heb ik vorige week woensdag ook al in de commissie gezegd: er ligt een nota, als we dit accorderen dan gaan we hier gewoon mee aan de slag. Dan is het in 2012 gereed.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Fantastisch.

Wethouder DEKKER: Eigenlijk bedien ik u helemaal.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Dan kan dit dus aangenomen worden.

Wethouder DEKKER: Dan is die motie een overbodige motie, omdat die eigenlijk in overeenstemming is met wat we hier besluiten.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Maar het kan geen kwaad om het goed vast te leggen, voorzitter.

De VOORZITTER: En dat vat ik dan op in de zin van dat u de motie handhaaft. Ja. Dan kunnen we tot stemming overgaan. Het is iedereen nu duidelijk? U ziet het ook op het scherm waar deze motie over gaat.
Wie steunt deze motie op stuk nummer 5? Dat is de VVD en dat is de Stadspartij, overigens niet, waarmee de motie is verworpen.
Dan gaan we naar 7.c.

7.c: Collegebrief van 10 maart 2011: Evenementenprogramma Binnenstad Groningen 2011-2012

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP-fractie.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik wilde het even hebben over het evenementenbeleid en dan specifiek over de koopnachten. De SP heeft daar onder 64 ondernemers een onderzoekje naar gedaan. Het bleek dat 86 procent van de ondernemers het een buitengewoon slecht plan vond om koopnachten in te gaan voeren. Na enige discussie in de commissie bleek dat hier eigenlijk heel weinig steun voor was. Ik begrijp eigenlijk niet waar het aan ligt: iedereen wil graag een onderzoek naar de draagkracht voor

koopnachten. Nu hebben we hier een onderzoek over de draagkracht voor koopnachten van 64 ondernemers. Ik weet het, het is een steekproef, maar hij zegt heel veel. Spreek een keer een ondernemer in de binnenstad en vraag hem wat hij vindt van koopnachten en je krijgt te horen: 'idioot, absurd'. En krijgt 'een verdomd slecht plan' naar je hoofd.
Daarnaast hebben we ook onderzoek gedaan naar koopzondagen. Een derde van de ondernemers die we gevraagd hebben was gewoon tegen koopzondagen en bijna de helft wilde 12 koopzondagen houden. Dus ik vraag eigenlijk het college om vast af te spreken 12 koopzondagen aan te houden en niet meer met losse koopzondagen te gaan werken.
Over de koopnachten wil ik een motie indienen om de verdere uitwerking van het plan om koopnachten in te voeren te stoppen.

Motie 6: Koopnachten-plan stoppen (SP):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de geplande koopnachten uit het Evenementenprogramma Binnenstad Groningen 2011-2012,

Constaterende dat:
- uit onderzoek van de SP onder 64 ondernemers blijkt dat 86% van de ondernemers tegen de geplande koopnachten is;
- de binnenstadondernemers in het onderzoek hebben aangegeven dat hierdoor de omzet alleen maar verspreid zal worden over meer tijd, dat men bang is voor onveiligheden en dat men niet nog meer open wil zijn.

Overwegende dat:
- het daarom onwenselijk is de geplande koopnachten verder uit te werken wanneer er geen draagvlak voor is bij ondernemers in de binnenstad;
- het daarom niet de moeite waard is om hier tijd, energie en geld aan te besteden.

Verzoekt het college:
- de verdere uitwerking van het plan om koopnachten in te voeren te stoppen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen. De heer Luhoff, D66-fractie.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. De ondernemersvereniging in de binnenstad komt met een idee en nu blijken er door onderzoek van de SP de ondernemers in de binnenstad er niet echt achter te staan. Het zou dan wel heel erg jammer zijn zo'n idee voort te zetten. Maar ik ga ervan uit dat het idee nog verder wordt uitgewerkt en hopelijk ook verbinding kan vinden met culturele instellingen en met de horeca om er een prachtig mooi evenement van te maken in de binnenstad. En als de ondernemers zeggen het dan nog steeds niet te willen, dan gaan de winkels denk ik niet open.
Voorzitter, iets anders dat ook uit het onderzoek naar voren kwam gaat over de vaste koopzondagen. Daar is ook op gereageerd door de winkeliersvereniging, de GCC hier in de binnenstad, dat er eigenlijk wel onduidelijkheid is. Daarnaast denken wij dat het goed is, net als in 2007, om te kijken wat de consumenten in de binnenstad nu eigenlijk vinden van koopzondagen en dat ook eens met de winkeliers zelf op te nemen. Ik geloof dat er een vraag aankomt.

De VOORZITTER: Redt u het met zijn tweeën of hebt u mijn hulp nog nodig? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, u wilt wat gaan onderzoeken onder winkeliers. Maar wat heeft het voor zin om wat te gaan onderzoeken onder winkeliers wanneer blijkt dat de meeste winkels en ook de Groninger City Club eigenlijk vaste koopzondagen willen en dan eigenlijk 12 en niet meer. Wat heeft het dan voor zin om dat onder winkelend publiek te gaan uitzoeken wanneer die winkels eigenlijk niet open zijn of niet open willen?

De heer LUHOFF (D66): In 2007 is dat ook een keer onderzocht. Ik denk dat het goed is om in de detailhandelsmonitor die er weer aan zit te komen diezelfde vraag weer mee te nemen om te kijken hoe het winkelend publiek daar op reageert. Ik vind het belangrijk dat niet alleen de mening van winkeliers wort meegenomen, maar ik denk dat het voor de detailhandel zelf ook wel van belang is te weten wat de consumenten hier in de stad verwachten en willen. Ik vraag daarom in een motie, voorzitter, om in het

volgende passantenonderzoek, in de volgende detailhandelsmonitor, die meningen eens even te peilen en in overleg met winkeliers te gaan om eens te kijken of het huidige systeem van koopzondagen voldoet en of dat misschien verruimd moet worden of op een andere manier moet worden aangepast. De SP heeft zelf al de suggestie gedaan om er 12 vaste van te maken. Dat zou ook een mogelijke uitkomst kunnen zijn, maar laten we dat even afwachten. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER:

Motie 7: Koopzondagen (D66):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende het Evenementenprogramma Binnenstad Groningen 2011-2012,

Constaterende dat:
- er bij de winkeliers in de binnenstad van Groningen ontevredenheid is over de verdeling van het aantal vaste koopzondagen in Groningen;
- uit de stijging van het aantal binnenstadbezoekers uit de regio en de stijging van het aantal overnachtingen in de stad blijkt dat het toeristische imago van Groningen steeds meer gewaardeerd wordt.

Verzoekt het college:
- in het passantenonderzoek bij de volgende detailhandelsmonitor wederom de mening van passanten over de koopzondagen in Groningen mee te nemen;
- samen met de winkeliers uit de binnenstad van Groningen de wensen ten aanzien van de verdeling en mogelijke verruiming van het aantal koopzondagen te onderzoeken;
- de resultaten te betrekken bij de bespreking van de detailhandelsmonitor over 2011.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie is nog niet getekend, dus dat moet nog even gebeuren, en kan daarna onderdeel van onze beraadslagingen uitmaken. Mevrouw Dekker, PvdA-fractie.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u, voorzitter. Het is toch jammer dat de SP al een initiatief probeert te verbieden voordat er nog maar helder is wat die koopnacht precies inhoudt. Dat was eigenlijk mijn vraag ook wel aan de SP: wat is eigenlijk gevraagd, wat verstaat de SP onder de koopnacht …

De VOORZITTER: U mag uw zin afmaken hoor.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Hij mag mij interrumperen hoor.

De heer DIJK (SP): Het staat in het onderzoek wat we precies gevraagd hebben.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Nou, daar blijkt wat onhelderheid over te zijn, want er is gebleken dat die koopnacht wel wat meer betekent dan alleen de winkelopenstelling. We hebben daar de GCC ook over horen zegen dat alleen een winkelopenstelling sec gedoemd is om te mislukken, maar wanneer je daar een mooi evenement van maakt dat zeker kans van slagen heeft. Dat blijkt ook uit Den Haag; daar hebben we in de commissie ook naar verwezen, daar is al vijf jaar lang een zeer succesvol evenement. Dat trekt iets van 100.000 mensen geloof ik. Maar goed, wellicht kan de SP net zo goed bij voorbaat alle initiatieven verbieden vanwege de mogelijke nadelen die daaraan zouden kunnen kleven. Wij vinden het… ja?

De heer DIJK (SP): Wij willen het niet bij voorbaat verbieden; wij willen het juist proberen te onderzoeken. Wij vinden het eigenlijk een beetje een zure reactie van u dat u dat op deze manier doet, alsof wij al bij voorbaat tegen dingen zijn. Wij waren bij voorbaat tegen koopnachten. Dat klopt. We hebben het wel eventjes goed onderzocht en daaruit is gebleken dat een groot deel van de ondernemers dus ook tegen de koopnachten is.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Een groot deel van de ondernemers die u heeft ondervraagd. Volgens mij zijn er nog wel wat meer ondernemers in deze stad.

Sorry, maar ik ga even verder. Mijn fractie vindt het dan ook voorbarig en ook niet aan de raad overigens, om dit voorstel aldus op dit moment af te blazen. Het is een initiatief van de ondernemers, het is vernieuwend en het is bedoeld om de stad gastvrij en aantrekkelijk te houden tijdens een verbouwing. In tijden waarin de winkelkfunctie sowieso onder druk staat, wat ook in eerdere debatten al wel eens is benadrukt, vindt mijn fractie dat dit soort evenementen de moeite van het verkennen waard zijn. Wij gaan ervan uit dat inderdaad het draagvlak goed onderzocht gaat worden en daarin is het onderzoek van de SP zeker te waarderen. Maar we vinden het in dit stadium eerder een oproep aan de GCC en aan Marketing Groningen dan aan het college. Wij zien uit naar een goed uitgewerkt plan. Dank u, voorzitter.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, mag ik hier nog even op reageren? Een vraag stellen?

De VOORZITTER: Bedoelde u interrumperen of eigen bij… nee? Dan kunt u nog een keer … Ja, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Mijn vraag is eigenlijk aan mevrouw Dekker of ze ook weet dat niet alle ondernemers door de Groninger City Club worden vertegenwoordigd. En dat daarom een groot deel van de ondernemers die wij onderzocht hebben niet door de Groninger City Club werd vertegenwoordigd en daaruit blijkt dat een groot deel daarvan tegen de koopnacht was.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Wij gaan er ook van uit dat de resultaten van de SP ook meegenomen zullen worden in de uitwerking van het plan en dat zien we graag tegemoet.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Goed dat de SP ook hart voor de ondernemers heeft en een onderzoek gedaan heeft hiernaar. Alleen vind ik het ten eerste jammer dat niet gepoogd is ook grotere ondernemers erbij te betrekken, en vooral ook de bezoekers. Daarom ben ik blij met dat voorstel van D66, wat ik overigens nog niet heb gelezen, om te kijken wat de bezoeker nou wil.
Want ik denk dat de SP wellicht vergeten is wat nou het effect voor onze stad is. We gaan de stad openleggen en je moet toch iets doen om ervoor te zorgen dat je stad aantrekkelijk blijft en je moet dat doen door iets aparts te doen. U heeft er heel veel media-aandacht mee gekregen en dat is in dat opzicht mooi gratis meegenomen voor zo'n koopnacht.
In onze ogen is het inderdaad een soort avondbraderie-achtig iets, waarbij ik me kan voorstellen dat vooral bijvoorbeeld een Folkingestraat juist erg geschikt is om een avondopenstelling te hebben, ondanks dat het een belasting zou zijn voor een mogelijke ondernemer, maar dan kan die ervoor kiezen om daar niet aan mee te doen. Ik ben van mening dat we eerst maar eens dat onderzoek moeten afwachten en hoe we een avond/nacht zouden kunnen aankleden.

De VOORZITTER: De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie heeft vijf jaar geleden een soortgelijk onderzoek gedaan. Toen was het vooral gericht op de koopzondagen. Als je naar beide onderzoeken kijkt is de conclusie eigenlijk dat de weerstand tegen de koopzondagen in ieder geval niet is afgenomen. Wij zijn eigenlijk geen voorstander van de koopnacht, omdat uit het onderzoek van de SP ook duidelijk blijkt dat 86 procent van de kleine ondernemers er niet voor is. En omdat ook duidelijk blijkt uit het onderzoek dat verruiming van de openingstijden niet leidt tot een grotere omzet.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Kent u het systeem in het Westen waar tegenwoordig nu gewoon elke zondag de winkels open zijn? En dat dat misschien iets is waar we in Nederland nog aan moeten wennen; dat winkels langer en meer dagen open zijn? En dat dat ook zal gaan veranderen?

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ik ben inderdaad bekend met dat systeem. Maar dat wil niet zeggen dat we dat systeem hier ook moeten gaan invoeren. Wij als ChristenUnie zijn de mening toegedaan dat het ook goed is om een dag in de week gewoon te kunnen ontspannen en rust te hebben en om gezellig leuke dingen met familie of vrienden te doen.
Voorzitter, ik zei al dat wij geen voorstander zijn van de koopnacht. De reden heb ik al genoemd. Uit het onderzoek blijkt ook dat een deel van de onderzochte mensen inderdaad lid is van de GCC of van de winkeliersvereniging. Ons advies aan de GCC en aan de winkeliersverenigingen is om nog eens met hun

eigen achterban te gaan praten en te kijken hoe groot nu eigenlijk het draagvlak is van de belangstelling van de kleine en grote ondernemers om een koopnacht te gaan organiseren. En als blijkt dat er toch te veel weerstand is tegen die koopnacht, kijk dan ook of er alternatieven zijn voor die koopnacht. In de commissievergadering gaf de Stadspartij al een leuke voorzet, om eens te kijken of de koopavond met een uur of twee uitgebreid kan worden, met de combinatie van extra activiteiten in de stad. Dat zouden wij een leuk idee vinden en dat geven wij ook graag mee aan de GCC en aan de winkeliersverenigingen.
Nou, volgens mij was het dat wel. Dank u wel, hoor.

De VOORZITTER: De heer Rutte, VVD-fractie.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, dank u wel. Als de SP zich gaat ontfermen over de belangen van ondernemers en daar onderzoek naar doet, dan juichen wij dat als VVD toe. Dan zijn we daar blij mee. En als het dan ook nog eens een keer een onderzoek is onder meer dan zestig ondernemers, dan nemen we dat uiterst serieus. Ook de uitkomst daarvan, dan is er geen enkele reden om daar zuur over te doen. Dat betekent niet dat we daarmee helemaal uit-onderzocht zijn, maar het is in ieder geval een helder signaal dat Marketing Groningen werk aan de winkel heeft om ondernemers van nut en noodzaak van de koopnacht te overtuigen en daar helder te maken wat voor programma daar bij hoort. En voor het overige kan ik me volledig aansluiten bij de woordvoering van de heer Luhoff van D66. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. In de commissie hebben wij er ook al het nodige over gezegd. Ik kan me herinneren dat er ooit een koopnacht was in Groningen. En die was zo druk bezocht dat je bijna niet kon lopen in de Herestraat. Ik zou er zelfs voor pleiten dat als het een succes is om het vaker te gaan doen, waardoor niet al die mensen op die ene nacht per jaar gaan, maar dat misschien meerdere nachten kunnen gaan doen. Je ziet in heel veel steden die toeristisch zijn dat ze dit soort dingen doen op zomerse dagen, dat je dan nog wat langer in de stad kunt blijven lopen. Natuurlijk vind ik het een serieus onderzoek van de SP en ik sluit me wat dat betreft aan bij de woorden van de heer Rutte dat er dan werk aan de winkel is om te kijken of die ondernemers toch bereid zijn om hier iets aan te gaan doen.
Mijnheer Verhoef zegt al: ik wil ook een dag rust. Maar voor heel veel mensen is het juist fijn om die ene dag dat ze niet hoeven te werken lekker te kunnen shoppen en lekker langs winkels te kunnen slenteren. Ik geloof dat ik nu geïnterrumpeerd ga worden, of niet?

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ik kan me inderdaad voorstellen dat heel veel mensen het leuk vinden om te gaan shoppen en volgens de wethouder was er een grote draagkracht onder de bevolking om een koopzondag te hebben. Maar daarbij moeten we er ook rekening mee houden dat er mensen in de winkels aanwezig moeten zijn om al dat kopende publiek te bedienen. En die mensen hebben dus geen dag rust en die mensen werken dus zoveel dagen extra achter elkaar door.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Maar die mensen hebben geen rust, maar dat zijn dan vaak mensen die ervoor kiezen om juist op zondag een baantje te hebben, een student bijvoorbeeld. En ik kan me ook voorstellen dat gelovige mensen zeggen: dan ga ik niet op zondag werken. Maar er zijn genoeg mensen die die overtuiging niet hebben en wel op zondag kunnen gaan werken.
Hier wil ik het bij laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Vegt, GroenLinks.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Dank u wel. Mijn fractie vindt het ook belangrijk om te investeren in een aantrekkelijke binnenstad. En als er initiatieven als deze uit ondernemers zelf komen, dan past dat volgens ons gewoon in die plannen. De koopnacht zal waarschijnlijk alleen slagen als er voldoende draagvlak is. En als het een aantrekkelijk evenement is, dan denken we, als we de plannen verder laten uitwerken, dat het wel goed komt. Wij zullen daarom de motie van de SP niet steunen.
Ook de motie van D66 steunen we niet. We vinden het op zich wel goed om nog eens te kijken naar de verdeling van de koopzondagen, maar we hebben geen behoefte aan uitbreiding van de koopzondagen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik hoor iemand, maar… dat is de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Ik heb een vraag voor GroenLinks, want het hoeft niet per se te gaan om verruiming van het aantal koopzondagen, maar er is een duidelijk signaal van de winkeliers naar voren gekomen: wat moet er worden gedaan aan de vaststelling van de vaste dagen van de koopzondagen? We zouden dat graag eens met de winkeliers willen bespreken of het college oproepen dat eens met de winkeliers op te nemen. En dan te kijken op welke manier we de verordening moeten aanpassen als dat soort zaken al zijn vastgesteld.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Zoals ik al zei, ik ben niet tegen het opnieuw bekijken van de verdeling. Misschien dat het college dat gewoon kan toezeggen. Maar het tweede deel van deze motie steun ik niet. Dus vandaar dat we tegen stemmen.

De heer LUHOFF (D66): U hebt geen behoefte om de wensen van de winkeliers te bespreken ten aanzien van koopzondagen?

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Wij vinden dat er op dit moment een goede balans is in het aantal koopzondagen; dus tussen de belangen van de ondernemers en het winkelende publiek.

De heer LUHOFF (D66): Ik snap dat u die opmerking nog een keer maakt, maar mijn vraag was: u hebt er geen zin in om de wensen te weten van de winkeliers ten aanzien van koopzondagen?

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Nee, daar heb ik op dit moment geen behoefte aan.

De VOORZITTER: Verder nog? De heer Bolhuis, Stadspartij.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Het idee van de koopnacht heeft nog steeds de status van een voorstel. Het komt voor in het Evenementenprogramma Binnenstad. Het is onderzocht door de SP. Met alle respect, daar komt toch uit dat heel veel winkeliers niet mee willen werken. Dan kun je nog wel een onderzoek gaan doen. ‘Den Haag’ is zonet genoemd. Nou ja, Den Haag valt natuurlijk qua inwoners, met alle respect, niet te vergelijken met Groningen. Wat wel erg succesvol is, het werd ook al genoemd, is de huidige koopavond gewoon met een uur te verlengen en dat eens een keer uit te gaan proberen. Dank u wel.

De VOORZITTER: En dan hebben we nog mevrouw Kuik, van de fractie van het CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Bedankt, voorzitter. We willen de SP bedanken voor haar onderzoek. Wij vinden het ook van belang om kleine ondernemers te beschermen. Maar we vinden het wel een beetje voorbarig en ook deze motie. Het is wel zo chic om eerst een uitgewerkt voorstel van GCC af te wachten lijkt mij. Dus vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen, al vinden we het wel een sympathieke gedachte van de SP om de kleine ondernemers te beschermen. En ook de motie van D66, het zal u niet verbazen, daar zullen wij tegen stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan heb ik volgens mij iedereen gehad. Dan is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dank. Niets zo beroerend als kopen en koopzondagen en koopnachten. Laat ik beginnen met de opmerking, en dat vind ik dan wel weer grappig, van mevrouw Van Gijlswijk, die het had over: ‘noem eens drie onnodige moties’. En ja, dan zie ik deze en dan kan ik er wel eentje noemen. Maar die neem ik voor mijn eigen rekening.

De heer DIJK (SP): Mijn buurvrouw had het over overbodige moties en deze is niet onnodig.

Wethouder SCHROOR: Overbodig vind ik eigenlijk nog wel een beter woord. Dank voor de correctie. Ik zal u uitleggen waarom.

De VOORZITTER: Zal de wethouder het eerst even uitleggen voor u?

De heer DIJK (SP): Oké.

Wethouder SCHROOR: Heel fijn. Waarom is hij overbodig? Omdat het hier gaat om een evenement, ingebracht door de Groninger City club, in samenwerking met Marketing Groningen, wat ook zo moet worden beschouwd. Het is niet een reguliere koopnacht die we wekelijks gaan invoeren. Het is namelijk een specifiek evenement vanuit de wens om onze binnenstad aantrekkelijk te houden tijdens de beoogde grote verbouwing. Het is een particulier initiatief. Ik zou het een heel verkeerd signaal vinden om als gemeente het eerste het beste initiatief dat naar ons toekomt naar de prullenbak te verwijzen door te zeggen: dat moet u maar vooral niet gaan doen. Natuurlijk hebben we ook respect voor uw onderzoek en daar zit natuurlijk ook iets in van een aandachtspunt. Maar ik zou zeggen: dit is een initiatief wat je moet aankleden; je moet het niet alleen maar doen om die openingstijden open te stellen tot twaalf uur; je moet er ook iets bij bedenken, je moet er een evenement van maken, net zoals morgen ook 'Swinging Groningen' losgaat. Ik had me kunnen voorstellen dat de koopnacht ook morgen of overmorgen zou zijn; dat is een mooie combinatie. Ik vind dat je dat gewoon een keer moet doen. Gewoon een keer experimenteren, je moet gewoon een keer durven. En dan evalueer je en dan kijk je: wat vonden we er nou met zijn allen van en was het een succes of niet? Daarnaast kan ik ook nog aangeven dat het een keer eerder is geweest in Groningen. Ik heb daar met de oud-voorzitter van de GCC over gesproken. En dat was een doorslaggevend succes. Dus dat sterkt mij wel in de gedachte dat we dit gewoon een keer moeten uitproberen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, een groot deel van de ondernemers die tegen de koopnacht waren gaf aan dat ze bang zijn voor onveiligheden, ondanks dat we het uitgebreid hebben gehad over 'met een speciaal evenement of niet'. Die onveiligheid was een van de grootste redenen. Ik kan me voorstellen, ook met evenement, dat er een biertje gedronken wordt in de straten en dat iedere ondernemer dan een beveiliger voor zijn deur moet gaan neerzetten, want daar hebben ze dus gewoon geen zin in.

Wethouder SCHROOR: Ja, dat zijn suggesties. Ik ga niet in op of uw onderzoek steekproefsgewijs een beetje significant is, want daar zouden we hele debatten over kunnen voeren. Dus dat was ik niet van plan te doen. Veiligheid is een *issue*, veiligheid moet je ook een plekje geven als je zo'n evenement organiseert en dan moet je daar op terugkomen. En dat zal Marketing Groningen ook gewoon doen. Dit wordt goed opgepakt, dit wordt met de juiste randvoorwaarden omkleed, de juiste richting, het juiste overleg tussen met name de ondernemers en het evenement. En volgens mij gaat het met die veiligheid ook wel goedkomen is mijn overtuiging. Dus ik zou zeggen: laten we het gewoon doen. Hierbij ontraad ik *en passant* dus ook de motie.

Dan de motie van D66. Een interessante motie, maar dat zult u van mij natuurlijk ook verwachten. Ik denk dat het goed is om vooral te kijken naar niet alleen de ondernemers, maar ook de bezoekers van onze stad. Want wat we zien en wat ik ook vandaag in de raad heb gehoord is dat Groningen steeds meer de toeristische stad wordt en daarin ook een steeds belangrijkere rol in Nederland gaat vervullen. Vanuit die positie zie je ook de druk op onze detailhandel toenemen. De detailhandel is niet voor niets een van de speerpunten van ons economisch beleid. Ik zou dus de motie over willen laten aan de raad, waarbij ik de opmerking wil maken dat het onderzoek om te kijken of, zowel vanuit de bezoekers, de consumenten, als natuurlijk ook vanuit onze ondernemers in de stad, de op dit moment vastgestelde regeling rondom koopzondagen voldoet of niet …
Zo lees ik hem en daar kom ik dan graag bij onze nieuwe detailhandelsmonitor op terug.

De VOORZITTER: Het oordeel wordt overgelaten aan de raad. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. U bent nog iets vergeten?

Wethouder SCHROOR: Ik had nog een vraag van de Stadspartij over het verruimen van de urenopenstelling 's avonds. Ik heb het even nagekeken en het is, dat weet niet iedereen, ik wist het namelijk in de commissie ook niet, al mogelijk voor alle winkeliers, om elke dag – exclusief de aangewezen feest- en zondagen – open te zijn tot tien uur 's avonds, zonder regelgeving en aanvullende vergunningen. Het is een beetje een verborgen geheim, maar het is dus al mogelijk.
Albert Heyn bijvoorbeeld en alle andere supermarkten maken er al gebruik van. Maar ook de winkeliers in de stad kunnen gewoon open blijven tot 22.00 uur.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Maar voorzitter, zou dat dan ook niet veel beter gestimuleerd kunnen worden? Het is nu niet zo gangbaar, dat mensen tot 22.00 uur hun winkels open hebben.

De VOORZITTER: De wethouder zegt nog dat dat niet aan hem is. Ik zag niet heel veel belangstelling voor een tweede termijn. Misschien een korte opmerking nog van mevrouw Dekker? Verder niet meer? Mevrouw Dekker dan.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Een korte een vraag aan de wethouder: ik vroeg me af of het samen met de winkeliers in de binnenstad van Groningen de wensen ten aanzien van het aantal koopzondagen te onderzoeken niet allang gebeurt.

Wethouder SCHROOR: Op dit moment niet zo specifiek. Dus ik zou dit onderwerp wel een apart plekje willen geven en daar dus ook specifiek nader op terug willen komen.

De VOORZITTER: Oké, wilt u dan overgaan tot besluitvorming?

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dan heeft mijn fractie behoefte aan een korte schorsing.

De VOORZITTER: Mag dat voor enkele minuten zijn? Ja, en paar minuutjes schorsing voor de PvdA. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 21.00 -21.05 uur.

De VOORZITTER: Dan heropenen we de vergadering en is het woord aan mevrouw Dekker die om deze schorsing had gevraagd.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wat onze fractie betreft is er niet zoveel mis met het onderzoeken en het betrekken van de resultaten van het onderzoek samen met de winkeliers. Maar wij steunen de motie van D66 niet en dat zit hem in het feit dat het toch lijkt voor te sorteren op een mogelijke verruiming en daar voelen wij op dit moment niets voor. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Daar wou ik me eigenlijk helemaal bij aansluiten.

De VOORZITTER: De heer Luhoff wil nog een vraag stellen aan mevrouw Dekker. Ga uw gang. We hebben er niet echt een tweede termijn van gemaakt. Ik heb gezegd dat mevrouw Dekker nog even kort het woord mocht voeren. Maar ik vind dat de heer Luhoff de kans moet krijgen om te reageren. Dus daar heeft hij even de gelegenheid toe. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): De vraag aan de PvdA is of zij het niet interessant vindt om te weten hoe winkeliers tegen een mogelijke verruiming aankijken voor ze een definitief standpunt inneemt.

De VOORZITTER: Mevrouw Dekker.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Volgens mij hebben we daar geen motie voor nodig. Het zou ook zo kunnen zijn dat winkeliers opvattingen hebben over mogelijke beperking. Dat lees ik ook niet terug in de motie.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen wij dan tot de besluitvorming overgaan over de moties?

Stemverklaringen:
De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ik wou eigenlijk alleen bij motie nummer 6 een stemverklaring afleggen. Op zich vinden we het inhoudelijk een sympathieke motie, alleen vinden wij het te voorbarig om nu al als raad op de rem te gaan staan. Vandaar maar even niet.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, motie nummer 6 van de SP vinden wij logisch gezien het standpunt van de SP, maar zullen wij niet steunen. Wij denken dat er nog wel wat te halen valt via Marketing Groningen in het hele programma en dan kijken we wel verder.

De motie op nummer 7 hadden we zelf geschreven kunnen hebben, dus die gaan wij gewoon steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over motie nummer 6 als eerste, ingediend door de SP. U ziet hem.
Wie steunt de motie op stuk nummer 6? Dat is de SP en dat is Stadspartij. Verder niet, waarmee die motie is verworpen.

Dan de motie op stuk nummer 7 van D66. Die ziet u misschien ook. Dat is deze motie
Wie steunt de motie op stuk nummer 7? Dat zijn VVD, Partij voor de Dieren, Student en Stad en D66, waarmee die motie is verworpen.

Dan het voorstel zoals het aan u is voorgelegd.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het betreft een collegebrief.

De VOORZITTER: Er is geen voorstel. Dan kunnen wij nu overgaan tot de discussiestukken op nummer 8 en die gaan wij volgens het besluit van het Presidium in gezamenlijkheid behandelen: 8.a en 8.b

8. Discussiestukken

8.a: Meerjarenprogramma Verkeer en vervoer 2011-2014
8.b: Actualisatie nota Duurzame Mobiliteit

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord? Dat is de heer Offerman van de Stadspartij.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dank u wel. Bij 8.a hebben wij een heel korte woordvoering. Op pagina 2, mevrouw Dekker, college, van de nota Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2011-2014 staat (citaat): *Bij de projecten vanaf 2012 baseren wij ons op inschattingen. Dit geldt ook voor de kosten en mogelijke medefinanciering door andere overheden en subsidies.* (einde citaat). Wij hebben twee vragen: 1) Kunt u dit uitleggen? En 2) Stellen wij als raad een wensenlijst vast zonder dekking?
Dan agendapunt 8.b: Duurzame Mobiliteit. Voorzitter, een duidelijke nota, waarvoor dank. Het woord 'sectorenmodel' komt naar de mening van de Stadspartij echter wat te vaak voor. Het college zet terecht volop in op de economische groei van de stad. Maar hier hebben ommelanders die niet zonder auto kunnen en in de stad werken niets aan. Slimme oplossingen moeten worden gezocht. Die zitten volgens onze fractie nog niet in de kofferbak van mevrouw Jongman. Dus die moeten we vinden. Daarom, voorzitter, wil de Stadspartij niet dat het college de stad verder op slot doet door in deze nota te anticiperen op een nieuw sectorenmodel. Dat onze stad in een groot leeg achterland ligt waar automobiliteit onontkoombaar lijkt komt niet aan de orde. Het wordt weliswaar genoemd, maar er wordt niets mee gedaan.

De VOORZITTER: De heer Moes wilde al een poosje interrumperen.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ah, de heer Moes.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Nog over het vorige punt: ik ben blij dat de Stadspartij tot pagina 3 is gekomen, maar ik ben tot pagina 31 gekomen en ook bij het voorstel zelf. En dan zien wij daar dat de financiële onderbouwing voor de programmajaren 2012-2014 aan het eind van het jaar opnieuw besproken wordt nadat de brede heroverweging in het kader van de meerjarenbegroting is afgerond. Heeft u dat deel van het stuk ook gelezen?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ja, mijnheer Moes. Maar dat zegt dus nog niks. We stellen iets vast waarvan ik niet weet waar de dekking van komt. Van de herprioritering? Van eventueel niet te ontvangen Rijkssubsidies? Onduidelijk dus. We stellen iets vast waarvan we niet weten of er geld voor is. Dat is mijn mening en die van de Stadspartij.

Een mogelijk nieuw sectorenmodel dient onderdeel te zijn van een nieuw integraal verkeers- en vervoersbeleid voor Stad en Ommeland. De Stadspartij dient hiertoe een motie in. Dank u, voorzitter.

Motie 8: Herijking van het volledige verkeers- en vervoersbeleid in Stad en Ommeland (Stadspartij):

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de nota Duurzame Mobiliteit en het Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer,

Constaterende dat:
- de centrale positie die Groningen in het Noorden inneemt leidt tot veel (auto)verkeer;
- het Stadse verkeersbeleid niets verandert aan de ligging van de stad Groningen in een relatief leeg Noord-Nederland. Veel mensen zijn aangewezen op de auto, omdat er vaak geen alternatieven zijn;
- ondernemers en middenstanders de motor van onze economie zijn.

Overwegende dat:
- er op vele terreinen van het verkeer en het vervoer in en rond de stad Groningen visies worden geformuleerd en plannen worden ontwikkeld, dan wel uitgevoerd;
- in deze plannen de samenhang en de gevolgen voor de Stadjer niet of onvoldoende duidelijk zijn;
- het tijd is voor een nieuw integraal verkeers- en vervoersbeleid voor Stad en Ommeland;
- door de minister van I&M een nieuwe Structuurvisie, samen met een beleidsbrief Investeringen en een plan voor Beter Benutten is gepresenteerd;
- er op korte termijn gestart wordt met een proces voor de volledige vernieuwing van het verkeers- en vervoerbeleid in en rond de stad Groningen;
- dit proces moet leiden tot een nieuwe samenhangende visie voor verkeer en vervoer voor Stad en Ommeland;
- dit beleid wordt geformuleerd op basis van reële uitgangspunten, basisgegevens en prognoses, die door de raad controleerbaar zijn;
- de betrokkenheid van burgers, deskundigen, bedrijfsleven en overheden hierbij centraal staat.

Verzoekt het college:
- nog dit jaar op basis van het hierboven gestelde met een aanpak voor de herijking van het verkeers- en vervoersbeleid in en rond de stad te komen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Wie wil het woord? Dat is mevrouw Koebrugge van de VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Met betrekking tot het Meerjarenprogramma heeft de wethouder al aangegeven vooral prioriteit te willen geven aan verkeersveiligheid rondom scholen. Daar zijn wij het volledig mee eens, al vragen wij ons wel af of het stopverbod rondom scholen niet erg ver gaat.
Als we toch aan het prioriteren zijn, zouden wij ook graag aan willen geven wat we in onze ogen vooral níet moeten gaan doen en dat is de aanpak van de Diepenring. Het is u al bekend dat wij dat geen goed plan vinden. Het is ook bij de omwonenden en de winkeliers al omstreden. Maar ten tijde van bezuinigingen vinden we het helemaal onbegrijpelijk. Bovendien levert de Diepenring op dit moment veel parkeergeld op en dat is juist wat we op dit moment nodig hebben. Dus wij zouden zeggen: in deze tijd daar vooral niet aan beginnen.
Los hiervan vinden we het wel goed dat de verkeersprojecten op deze wijze bekeken worden en zullen wij ook instemmen met het plan, maar dat neemt niet weg dat wij de plannen wel individueel willen beoordelen en ons het recht voorbehouden om toch tegen bepaalde plannen te zijn.
Dan Duurzame Mobiliteit.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank, voorzitter. Ik ga nog even een stukje terug, over uw opmerking over de Diepenring. U zegt: laten we dat maar niet doen. Dat vind ik eigenlijk wel jammer, want ik dacht juist dat het gunstig was dat er meer ruimte kwam op de kades, waardoor de binnenstad ook

aantrekkelijker wordt om te verblijven en eventueel ook een mogelijkheid voor terrasjes en dergelijke. Dat is toch ook goed voor de binnenstad? Of zie ik dat verkeerd? **[03:40:21]**

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Die aanpak betekent dat het voor de fietsers aantrekkelijker wordt, maar veel fietsers doorkruisen de binnenstad gewoon recht er doorheen en niet er omheen. Dus wij zien daar zeker geen prioriteit om dat nu in deze tijd aan te pakken. Dat is vooral wat ik aangaf.
Dan Duurzame Mobiliteit. Daar wil ik het college graag een compliment voor geven. De VVD-fractie vindt het goed dat dit zo besproken is en ook de wijze waarop. We hebben eerst al per fractie kunnen aangeven hoe wij zelf over deze punten denken. Daarna is dat in de commissievergadering ook besproken. Hulde daarvoor, dat is een fijne manier van werken. Wat wel opvalt is dat we het nu gaan vaststellen tot 2020, dat is ook vastgelegd in het plan en dat begrijpen we ook, dat je verder vooruit wilt kijken. Dat is ook nodig als het gaat om duurzaamheid. Anderzijds is het bij duurzaamheid ook zo dat de ontwikkelingen heel snel gaan en we moeilijk vooruit kunnen kijken over een zo lange termijn. Daarom zouden we de wethouder willen vragen om eens in de drie jaar weer zo'n update te doen, zoals we nu ook hebben gedaan. We hebben ook gezien dat toen het van 2007 tot 2010 vastgesteld werd dat het nu al weer heel anders ligt. Wel dus tot 2020 vaststellen zoals het nu ligt, maar dan over drie jaar weer een update, zodat we weer met elkaar kunnen kijken wat er anders kan. Ik denk dat we drie jaar geleden niet hadden kunnen denken dat we nu al zouden spreken over oplaadpunten voor elektrische auto's, om maar iets te noemen. Dus graag daarover een toezegging van de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie mag ik dan het woord geven? De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik begin maar even met het punt dat ook door de Stadspartij is aangeraakt: dat sectorenmodel. Ik zag in de krant grote koppen: 'Van wijk naar wijk via de Ringweg'. Wat ons betreft is dat wat op een verkeerd moment. Er zijn een aantal redenen waarom je dat volgens mij niet zou moeten doen. In de eerste plaats kun je je afvragen of het nodig is. Het aantal verkeersbewegingen daalt. Dat zou tijdelijk kunnen zijn, maar dat is dan nu niet de aanleiding. Belangrijker is dat het college zelf in ditzelfde stuk ook zegt: de ringwegen zijn nu klaar, dat is afgesloten. Dat is rond. Maar ze zijn nog niet allemaal ongelijkvloers. Het beleid en de visie is om dat op termijn wel te gaan doen. Nou, als je dan al zou willen dat mensen van wijk naar wijk via de Ringweg moeten rijden, dan moet je ook gewoon zorgen dat die Ringweg de capaciteit aankan en dat hij op niveau is. Maar dat is hij voorlopig nog niet. Bijvoorbeeld voor de Westelijke Ringweg is er voorlopig nog geen geld om die ongelijkvloersheid voor elkaar te krijgen. Dus waarom zou je dat dan nu doen? Vooral ook omdat dit project naast Tram en allerlei andere zaken enorm veel reuring in de stad zal veroorzaken; allerlei inspraakavonden over iets dat misschien wel helemaal niet gaat gebeuren, of op een veel langere termijn. Dus allerlei redenen waarom ik niet goed begrijp waarom dit nu zo naar voren wordt gehaald. In die zin kan ik ook wel begrijpen waarom de Stadspartij er een motie over indient, die ik trouwens nog niet gezien heb.
Voor mijn tweede punt sluit ik aan bij wat de VVD zegt. In dat Meerjarenprogramma staan veel dingen die wij heel goed vinden en die wij voluit steunen. Er staan ook een paar dingen in waar het CDA moeite mee heeft. Over de Diepenring hebben wij hetzelfde standpunt als de VVD en wij vinden dat nou typisch een onderwerp waarbij de brede heroverweging aan de orde kan komen. Los van aspecten als dierenwelzijn, waarom zou je hier de kip met de gouden eieren slachten?
Ten slotte nog maar een voorbeeld. Het schilparkeren. We hebben eerder een discussie gehad met het college: wanneer moet je dat nou doen, als de bewoners erom vragen of moet je nou zelf uit een vorm van een soort missie zending gaan bedrijven in de wijken? Dat hoeft wat ons betreft niet. Het staat wel in dit programma en dat is een voorbeeld van iets. Het programma willen wij in grote lijnen steunen, maar op onderdelen houden wij ons eigen standpunt. En daar sluit ik mee af. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Het college constateert zelf dat de stad tegen de grenzen van de automobiliteit aanloopt en dat we daarom fiets, OV en efficiency moeten gaan stimuleren. Dat lijkt goed te lukken. Dat lijkt zelfs zo goed te lukken dat de parkeergarages daarmee leeg komen te staan, waardoor de resultaten van het Parkeerbedrijf onder druk komen te staan. Moeten we nu de leegstand van de parkeergarages opvatten als een succes voor P + R? En als dat zo is, wat gaan we daar dan aan doen? Een idee van onze fractie is in ieder geval dat het interessant is om te gaan kijken of we niet ook geld moeten gaan vragen voor het parkeren op die P + R-terreinen. Ik begrijp dat de SP al heel uitgesproken is

dat dat moet met het buskaartje. Alleen gaan dan de revenuen naar het OV-bedrijf en daar zijn wij op voorhand niet zo'n groot voorstander van.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Mijnheer Moes, we hebben het net gehad over kippen met gouden eieren, maar je kunt ook over kip en eieren praten. Het gevoel van de Stadspartij is dat we de stad eerst zo veel mogelijk op slot doen, zo weinig mogelijk mobiliteit door bepaalde modaliteiten mogelijk maken en vervolgens zeggen dat de grenzen van de groei zijn bereikt. Volgens mij moet je het andersom doen. Je moet eerst kijken of je de groei nog een beetje handig kunt organiseren en dan pas constateren dat de grenzen bereikt zijn of niet. Maar dit lijkt mij de omgekeerde volgorde.

De heer MOES (PvdA): Volgens mij is dat een tegenstelling die er niet is. Want dan kom ik op het volgende punt: het Oosterhamriktracé. Daarmee kun je in ieder geval ook bekijken of je de bereikbaarheid van het UMCG en de Boterdiepgarage kunt verbeteren. Wij zijn er niet op voorhand een voorstander van, maar we vinden het wel interessant om eens te kijken wat het verkeersstromenonderzoek nou oplevert voor het Oosterhamriktracé en dat ook goed te doen in overleg met de buurt.
We hebben ook geconstateerd dat als de tram aangelegd wordt het wel eens heel erg druk kon worden op het Oosterhamriktracé, als we het over die brug hebben. Er gaan nu een paar bussen per uur, een paar taxi's en wat ambulances overheen. Maar als er nog een tram overheen gaat en misschien ook nog wat fietsers, dan is onze vraag eigenlijk wel: gaat dat allemaal nog wel lukken? En hebben we ook niet wat te vroeg dat Vinkenstraattracé afgeschaft?

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Denkt de PvdA-fractie dan ook al na over of het dan toch niet beter is het Vinkenstraattracé weer uit de kast te halen?

De heer MOES (PvdA): Dat is nog de vraag. Dat was volgens mij mijn laatste zin: als nou blijkt dat het niet lukt over die ene brug, wat gaan we dan doen om dat probleem op te lossen? Ik snap wel dat we nu in het traject zitten waarbij we dat Vinkenstraattracé eventjes aan de kant hebben geschoven. Maar als nu blijkt dat het straks niet zou lukken, hoe gaan we dan het probleem oplossen? Dat is mijn vraag aan het college.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, een vraag aan de heer Moes. Het gaat natuurlijk over die auto-ontsluiting bij het Oosterhamriktracé en u zegt dat u op voorhand niet tegen bent. Mag ik dat zo formuleren dat u niet op voorhand voor bent? Bent u dan wel bereid erover na te denken als optie? En ook in overleg met de buurt om dat wel te doen?

De heer MOES (PvdA): Dat is volgens mij ons standpunt steeds geweest. Vandaar ook dat wij in de commissie Werk & Inkomen bijvoorbeeld hebben gepleit voor goed overleg met de buurt en dat wij ook heel erg benieuwd zijn naar de uitkomst van dat verkeersstromenonderzoek. Als wij daar een probleem mee op kunnen lossen, en dat kunnen we op een goede manier doen door een balans te vinden tussen bereikbaarheid en leefbaarheid, dan vind ik het in ieder geval de moeite waard om het te verkennen. En niet om het op voorhand terzijde te schuiven.
Ik wou graag even doorgaan, voorzitter. Wij zijn heel positief over de taskforce Bereikbaarheid. De stad komt de komende jaren nogal wat op de kop te staan. Er zijn heel wat grote projecten. Wij hebben ervoor gepleit om dat in samenhang te bezien en niet alleen voor de Zuidelijke Ringweg. We constateren dat dat opgepakt is en dat waarderen we positief.
De Zuidelijke Ringweg. Er zitten wat risico's in ook voor de toekomst en er zullen misschien wat moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. Wij gaan voor de verbinding tussen de Herewegbuurt en het Sterrebos. Daar hebben we in ieder geval één deksel voor nodig, maar wij vragen ons af hoeveel deksels uiteindelijk betaalbaar zouden zijn.
Verder wordt er een fiets- en voetgangersbrug bij IKEA gepland. Wij vragen ons af of dat wel heel erg nodig is, of er niet vlak bij IKEA veel betere manieren zijn om IKEA te bereiken. En laten we ook niet

vergeten dat de stad ook aantrekkelijk is voor bootjesmensen om hier te komen. Nog een brug er bij betekent dat het moeilijker bereikbaar wordt voor die categorie mensen.
Tot slot is het ook altijd goed om te kijken wat er in de nota níet staat. Het viel mij op, daarom heb ik ook even gewacht op de woordvoering van de VVD, dat de kabelbaan niet genoemd staat in het stuk. Moeten wij nu hieruit begrijpen dat die kabelbaan geen vervoerswaarde heeft maar vooral een attractiewaarde?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, om antwoord te geven: nee, dat hoeft u er niet uit te begrijpen.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, de vraag was aan het college.

De VOORZITTER: Wie wil nu het woord nog voeren? Dat is mevrouw Krüders van Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Als we kijken naar het Meerjarenprogramma wordt er een heel mooie drietrap gemaakt die wij ook in ons eigen verkiezingsprogramma hebben staan, namelijk fiets, openbaar vervoer en vervolgens de auto. En het is ook mooi om te zien dat hier dan ook de verschillende punten worden aangestipt, zoals de hoofdfietsroutes, het parkeren van de fiets en bij het openbaar vervoer de aansluiting van de verschillende modaliteiten die in onze ogen soms nog wel wat meer verbeterd kan worden. Maar ook wat er is aan informatievoorziening, en bij de auto, P + R en ook een oud voorstel van ons, namelijk het dynamisch verkeersmanagement.
In de commissievergadering hadden wij nog gerefereerd aan de 200.000 euro die vanuit Zernike wordt gehaald en toen zei de wethouder heel sterk: ik kan u geen garantie geven voor aanvulling van het budget. En ze had nog een aantal andere argumenten die niet al te sterk waren. Omdat plannen voor het Zernike het budget zouden overstijgen, kunnen we het budget net zo goed daar maar vandaan halen. Begrijpelijk dat u geen garantie kunt geven, maar we zijn er een voorstander van dat wanneer uit het ene potje geld wordt gehaald voor een ander doel, dit alleen kan wanneer het eerste doel hierdoor niet onmogelijk wordt gemaakt. Als we het geld totaal wegbezuinigen op het Zernike-doel, dan is het jammer dat we daar tijdelijk niks verder mee zouden doen.
Dan de nota Duurzame Mobiliteit. Daar staan ook een aantal voorstellen in die ook nog weer afzonderlijk bij bepaalde projecten bij ons terug zullen komen. Bijvoorbeeld: zoals de Partij voor de Dieren wel een voorstander is van het afsluiten van een weg voor fietsers op een bepaald moment zijn wij daar misschien wat minder een voorstander van. Maar u zult als we daar nader over spreken horen wat daarover onze mening is.
Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. In het kader van duurzame mobiliteit hebben wij al vaker aangegeven dat wat ons betreft van belang is dat mobiliteit zo groen mogelijk is. Biobrandstof mag natuurlijk niet concurreren met voedsel. Daarnaast mag biobrandstof niet afkomstig zijn van plantages waar natuurgebieden als oerwouden en savannes voor moeten wijken, of inheemse voedselplantages. Biobrandstof, dat hebben we al eerder aangekaart, mag niet afkomstig zijn van restproducten uit de intensieve veehouderij. Want met deze uitgangspunten is het niet duurzaam meer. Maar het rijden op biogas in de gemeente, afkomstig uit bijvoorbeeld de SuikerUnie, mag wat ons betreft toch wel meer aandacht krijgen. Het college heeft gezegd haar rol vooral als stimulator en facilitator te zien en wat dat betreft kan dat ook inhouden dat het college meer stimuleringsmaatregelen treft om auto's en bussen op groen gas te laten rijden.
Er is voor consumenten weinig bekend op dit gebied en als men geen mogelijkheid heeft om te tanken, zal men ook niet een auto aanschaffen of om laten bouwen op groen gas. Naast dat wij vinden dat de gemeente hier het goede voorbeeld kan geven door bussen bijvoorbeeld te laten rijden op groen gas, zou het naar de particuliere markt ook een goed signaal zijn om toch bepaalde faciliteiten te promoten waardoor het voor de markt interessanter wordt op groen gas te gaan rijden. Nu heb ik het gevoel dat iedereen een beetje op elkaar wacht: als zij niet beginnen gaan wij het ook niet doen. Je zou dan bijvoorbeeld kunnen denken aan goedkopere parkeerplekken, of in overleg met de provincie goedkopere belasting voor het alternatieve groene rijden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik ga niet herhalen wat ik in de commissie gezegd heb. Maar ik maak nog even drie kleine accenten.
In de commissie heb ik genoemd: aandacht voor de Van Ketwig Verschuurlaan Corpus den Hoorn en ik lees al de eerste berichten in de krant dat er hard aan gewerkt wordt, dus dat is een heel snelle actie van het college. Het kan dus ook een keer snel, dat is ook wel eens een positieve om te noemen. En als tweede: afgelopen zaterdag stond er een artikel in over het verkeerscirculatieplan dat in de jaren tachtig, volgens mij, veel beroering teweeg heeft gebracht. En dan het sectorenmodel. Misschien was die vergelijking niet helemaal goed om te trekken, want we kunnen ons nu inderdaad niet meer voorstellen dat die auto's nu nog over de Grote Markt zouden rijden. Maar het sectorenmodel vind ik toch wel een wat ingewikkeld model dat heel erg ver gaat. Dat wil zeggen: wil je hetzelfde wat je in de binnenstad hebt ook in de buitenwijken uitstralen? En nou snap ik het dat het college wil stimuleren dat mensen met bus of fiets gaan, maar die auto zal toch een deel blijven uitmaken van die samenleving, dus ik vind hem erg ver gaan zoals die daar verwoord stond.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, zou de ChristenUnie-fractie het ook niet heel goed vinden voor zover automobiliteit nodig is in deze stad dat het dan inderdaad ook gaat om het noodzakelijke autoverkeer en dat we proberen dat zo veel mogelijk te beperken? En dan is op zich een onderzoek naar zo'n nieuw model toch ook wel iets dat u vanuit uw duurzaamheidsprincipes zou kunnen steunen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, maar volgens mij kun je dat als overheid nooit zo ver regelen dat je de individuele automobiliteit regelt als overheid. Je kunt wel zeggen: het is misschien even iets lastiger, enzovoort, maar volgens mij is dat niet te regelen als overheid, los van het feit dat je niet meer in de binnenstad kunt komen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Mijn gedachte zou zijn dat we dat op heel veel manieren al doen. We sturen het autoverkeer natuurlijk al wel degelijk in deze stad, voor zover autoverkeer mogelijk is en wel en niet toegestaan is.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dat ben ik met u eens, maar naar mijn idee gaat dit voorstel verder dan we al gaan op dit moment. En u vraagt mij in hoeverre je dit kunt sturen. Volgens mij kun je het niet verder sturen dan we nu al doen. En ik zou zeggen, want dat was mijn tweede punt daarbij …

De VOORZITTER: U bent door uw spreektijd.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Een klein zinnetje nog.

De VOORZITTER: Een klein zinnetje.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De capaciteit is hard nodig bij de dienst. Laten we die capaciteit dan niet inzetten voor het ontwikkelen van zoiets wat minder nodig is maar voor dingen die nodig zijn. Ik ben blij met de inzet voor een veilige schoolomgeving. Een stopverbod rondom scholen vind ik een heel goede zaak, want het verhoogt de veiligheid van heel veel schoolkinderen. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP-fractie.

De heer DIJK (SP): Dank u, voorzitter. Ik zal ook niet herhalen wat ik in de commissie heb gezegd. We kunnen ons in beide nota's wel redelijk vinden.
Ik wil nog even ingaan op wat de heer Moes zei over wat ik had gevraagd in de commissie. Dat zei hij niet helemaal precies zoals ik het zei. Ik had gevraagd wat de gevolgen zijn van het P + R -citybuskaartje, in plaats van parkeerautomaten neerzetten op de P +R -parkeerplaatsen en of dat überhaupt mogelijk is.

De heer MOES (PvdA): Maar waarom brengt u überhaupt die optie naar voren over dat citybuskaartje? Dan is het toch zo dat de revenuen naar het OV-bedrijf gaan?

De heer DIJK (SP): Waarom ik dat juist vraag is dat ik me kan voorstellen dat als mensen én een citybuskaartje kopen én geld in een automaat moeten werpen op een parkeerplaats dat een extra drempel is.

De VOORZITTER: Dan had ik eerst nog de heer Luhoff en dan de heer Gijsbertsen. De heer Luhoff, D66-fractie.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Op het gevaar af dat ik ook wat zaken uit de commissie moet herhalen, wil ik toch nog een paar punten aanstippen. Voorzitter, ten eerste de keuze om MUST, de structuurvisie en de dynamo's aan te grijpen voor prioritering; dat was ook een wens van onze fractie. Ik ben blij dat dat is overgenomen en terug te lezen is in de nota Duurzame Mobiliteit. Datzelfde geldt ook voor de Regionale Vervoersautoriteit waar we ook graag naartoe zouden willen werken. Want veel verkeer is niet alleen in de stad, maar ook in combinatie met het ommeland.
In het Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer is al heel duidelijk gezegd dat er een prioritering moet komen binnen het meerjarenprogramma. En dat is ook goed. Ik kan me ook wel vinden in de woorden die door de VVD zijn uitgesproken om die nota dan ook een keer in de zoveel tijd te herzien. En dat heeft niet alleen te maken met de prioritering die de komende periode zou moeten plaatsvinden, maar ook als we het hebben over een visie op de autostructuur en het verkeerscirculatieplan. Het zou kunnen zijn dat de ontwikkelingen die daarmee samenhangen een aanpassing behoeven van de kaders die zijn genoemd in de nota Duurzame Mobiliteit.
Voorzitter, dan nog een klein punt. Dat is de Diepenringdiscussie. Ik kan me voorstellen dat dat bij een aantal fracties op het lijstje staat om direct te schrappen. Ik zou er toch op willen wijzen dat het niet alleen gaat om de kip met de gouden eieren, want dat zou wel eens wat anders kunnen liggen. Als je de parkeerplaatsen op straat weg zou halen en die auto's gaan in de parkeergarage parkeren, is wellicht het verlies dat je zou krijgen op straat veel kleiner dan de winst die je vervolgens in de parkeergarage kunt maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, is de heer Luhoff zich er dan ook bewust van dat zo'n aanpak ook geld kost en dat we op dit moment moeten bezuinigen?

De heer LUHOFF (D66): Ja, daar ben ik me van bewust en het Parkeerbedrijf is zich daar op dit moment volgens mij ook wel van bewust.

De VOORZITTER: Dan de heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik zou ook niet de commissie willen herhalen, dus ik wil me richten op een aantal puntjes uit mijn woordvoering toen en uit dit huidige debat. Dan zie ik in elk geval in de nota's die voorliggen een positieve duurzame ambitie: fiets, OV en P + R, zaken die mijn fractie, uiteraard zou ik zeggen, kan steunen. En ik zou juist gezien deze discussie ook een keer de Diepenring en het onderzoek naar het nieuwe sectorenmodel als positieve punten in die plannen willen noemen, omdat we met die leefbaarheid van de stad toch ook verder moeten.
Als ik dan kijk naar de nota's die voorliggen dan zou ik drie punten even willen benadrukken die ik nog wat weinig terugvind. Dat heb ik in de commissie ook gedaan.
Allereerst is dat de kwestie van de schone brandstof. Ik geloof dat er iemand staat te springen om mij te interrumperen, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Mijnheer Gijsbertsen, vindt u mensen die nergens meer met de auto kunnen komen een verhoging van de leefbaarheid? Voor wie? Voor wie verhoogt dat de leefbaarheid?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, het gaat erom dat mensen deze stad kunnen bereiken op een goede manier. Op een duurzame manier, waardoor je ook nog die stad prettig leefbaar houdt voor al die mensen die niet in de auto zitten op dat moment, maar op de fiets zitten of hier wonen of verblijven. En dat kan op een andere manier dan waarop we dat nu organiseren; dat kan beter.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ja, kijk, het probleem met GroenLinks is volgens mij …

De VOORZITTER: Denkt u dat u dat met een interruptie op kunt lossen, mijnheer Offerman?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): De vraag is: er zijn twee soorten automobilisten: de ene groep zijn de mensen die in de stad wonen, de andere de groep die in de stad moet werken, vaak vanuit de ommelanden en het platteland. Daar zal op de ene of de andere manier onderscheid tussen moeten worden gemaakt. Om deze stad leefbaar te houden, maar ook voor werk. Dus wat wilt u nu? Wilt u zorgen dat er werk in de stad komt en blijft of wilt u de stad helemaal opgeven? Want dat is volgens mij wat GroenLinks doet.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik krijg allemaal leuke suggesties. Maar gezien de spreektijd zal ik maar niet beginnen over de problemen van de Stadspartij. Op zich is wat u schetst relevant en als ik zie wat we aan het doen zijn: het gaat er niet om dat mensen hier beter met de auto op hun werk kunnen komen; het gaat erom dat mensen op een goede manier, op een duurzame manier op hun werk kunnen komen in deze stad. En dat kan niet altijd met die auto. En daar gaat het in dit verband om.
Ik wil uit de nota's de schone brandstof even benadrukken, ik wil ook de schone binnenstad nog eens benadrukken; stadsdistributie bijvoorbeeld, elektrische taxi's. Wij hadden eerder een stuk over het Groene Golf Team wat het Rijk heeft geïnitieerd om in de verkeersregelinstallaties 'groene golven' te introduceren. Dat brengt mij natuurlijk haast automatisch weer op de fietsvriendelijke verkeerslichten die ik nog wat onderbelicht vind in de nota's en die er wel in staan. Dus ik zal daar de komende jaren niet-aflatend op blijven wijzen. En ik hoop dat het college daarin ook verder actie wil ondernemen.
Het laatste punt, voorzitter. Ik zei het ook eventjes in de commissie en toen zei de wethouder: misschien is dat nog wel een idee voor het najaar. Mijn gevoel bij de nota Duurzame Mobiliteit is nog steeds een beetje van: zijn we niet iets aan het opstellen dat we vervolgens in de la schuiven? Dan zijn het mooie uitgangspunten, maar wat gebeurt er nu eigenlijk concreet mee? En gaan we daar nog een vervolg aan geven nu we die nota vast gaan stellen? Dus daar zou ik van de wethouder nog wel graag iets over horen. Misschien heeft ze er in de tussentijd nog wat verder over nagedacht, wie weet. Dank u wel.

De VOORZITTER: Volgens mij hebben we alle fracties gehad. Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, een actualisatie van de nota Duurzame Mobiliteit, en dat vormt misschien al een eerste antwoord op de vraag van de heer Gijsbertsen, het kader voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, dat we hier met zijn allen vaststellen. De uitgangspunten worden geformuleerd in een kadernota en op basis daarvan hebben we een Uitvoeringsprogramma 2011-2020 vastgesteld. Jaarlijks stellen we dat vast en dat is tegelijkertijd een antwoord op een vraag van mevrouw Koebrugge.
Overigens is het een actualisatie; een uitvoeringsprogramma dat niet alleen maar gekaderd wordt door de inhoud, maar ook door de financiën. Ik heb in de commissie al gezegd: 'We hebben meer wensen en ambities dan middelen.' Dus we zullen ook het komend najaar moeten prioriteren.
Als ik kijk naar de inhoud van de nota is er niet zo heel veel aan veranderd. We hebben toch in feite het collegebeleid van de afgelopen vier jaar voortgezet, met wat meer nadruk nog op leefbaarheid en duurzaamheid, omdat we als college duurzaamheid hoog in het vaandel willen hebben en dat ook in ons verkeersbeleid willen laten terugkomen. Bereikbaar is, heb ik gezegd, van groot belang, maar niet tegen elke prijs. Duurzaamheid en ruimtelijke inpassing spelen daarbij een belangrijke rol.
Tegelijkertijd, het was wel aardig dat de heer Luhoff daar opmerkingen over maakte, eigenlijk als een van de weinigen, is dat er ook iets heel nieuws was, zeker in ons uitvoeringsprogramma, omdat we grote nadruk hebben gelegd op de kwaliteit van het programma en ook het programmatisch werken. Ruimtelijke en sociaaleconomische zaken worden daarbij betrokken en we hebben ook een beetje geprobeerd dat in het uitvoeringsprogramma terug te laten komen. De concrete uitwerking van in feite het MUST (Meerjaren Uitvoeringsprogramma Structuurvisie), waardoor je niet meer alleen kijkt naar welke effecten je hebt voor bereikbaarheid, maar ook waarom het van belang is voor de woningbouw en voor de economische ontwikkeling.
Er zijn in de commissie wat zorgen uitgesproken over de groei van de mobiliteit. Met name ook vanwege het feit dat de stadsmonitor een daling gaf te zien met name op het gebied van ov-gebruik en de fiets. Ik

heb daar de afgelopen weken nog eens over doorgedacht en gesproken met mensen uit de regio en iedereen is toch wel van mening dat je de cijfers zoals we die op dit moment hebben en die uitgaan van een groei moet blijven handhaven. De meeste mensen hebben de afgelopen weken tegen mij gezegd: wat je nu ziet is, wellicht op onderdelen, voornamelijk te wijten aan de economische crisis, de effecten die dat heeft op de mobiliteit; dit had je wel vaker en dat zal op termijn wel weer gecorrigeerd worden. Overigens is het misschien goed om aan te geven dat die cijfers geactualiseerd worden. Binnenkort krijgen wij het verkeersmodel Groningen Plus. We zijn bezig met de actualisatie van de netwerkanalyse regio Groningen-Assen en het NRM is binnenkort bekend en dan kunnen we dat allemaal meenemen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, mag ik de wethouder een vraag stellen? U zegt: door die crisis neemt het openbaar vervoer af, de automobiliteit neemt enigszins af; rekent u op een inhaalslag de komende jaren, op het moment dat we uit die crisis zijn? Of verwacht u dat het weer gestaag gaat doorgroeien volgens de prognoses van voor de crisis?

Wethouder DEKKER: Wij zullen daar als wij hier het verkeersmodel Groningen Plus bespreken nader op terugkomen. Wat ik nu terugkrijg van de deskundigen uit de regio is dat er wordt gesteld: ga er maar van uit dat dit een dip is van 1, 2, 3 jaar en dat die zich dan vervolgens weer zal herstellen, dus ga op dit moment nog uit van de groei zoals die door het Rijk wordt geprognosticeerd.
Maar ik ben gevoelig voor uw argumenten. Ook in de commissie is daar iets over gewisseld, dus het lijkt me goed als wij straks de meest actuele cijfers daarbij betrekken.
Als ik dan vervolgens kijk naar het uitvoeringsprogramma, 1,9 miljard euro, dat is behoorlijk veel geld. Veel is gedekt, zeker als het gaat om de grote projecten, maar dat heeft te maken met de Rijks- en de RSP-financiering. Tegelijk is nog niet alles gedekt. Ik denk bijvoorbeeld aan de maatregel bij de Parkeernota die onder druk staat vanwege de tegenvallende exploitatie. Ik denk, waar we het vorige week over hadden, aan de kleine verkeersmaatregelen, veilige schoolomgeving, ook nog een aantal ambities die in het uitvoeringsprogramma staan op het gebied van het verbeteren van het fietsnetwerk. Kortom, er zal een duidelijke prioritering moeten plaatsvinden en dat gaan we in het najaar ook doen. En we zullen er vervolgens ook met u over spreken of u zich in die prioritering kunt vinden. Een aantal van u heeft daar vandaag al voorstellen voor gedaan. Vorige week ook. En die zullen wij meenemen en ik zal beargumenteerd aangeven waarom we, als we ze niet overnemen, dat hebben gedaan.
Vandaag werd ook weer iets gezegd over het nadeel van de parkeergarage, wat misschien zou komen door het effect van P + R. Ik heb vorige week geprobeerd dat beeld wat te nuanceren. Ik kan dat beeld nu nog beter nuanceren omdat we de tweejaarlijks enquête op het gebied van parkeren af hebben. Die komt in de zomer naar uw commissie en daaruit blijkt niet dat daar een verschuiving heeft plaatsgevonden van parkeergarages naar P + R. Daar wordt in feite het beeld bevestigd dat die verschillende producten: parkeergarage en P + R toch een heel ander publiek trekken.

Dan zijn er een aantal concrete vragen gesteld, bijvoorbeeld over Zernike, als we het hebben over het uitvoeringsprogramma: ‘goh, u haalt daar nu twee ton uit, hoe verhoudt zich dat tot de voornemens voor een P + R daar?’ Ik heb niet gezegd dat ik die P + R niet belangrijk vind. We hebben daar volgens mij ook afspraken over met uw raad, dat daar een kwalitatief hoge P + R komt. Ik heb wel mijn zorg uitgesproken over het budget, of dat wel voldoende is, omdat de eerste terugkoppeling die we hebben gehad hoger uitkwam dan het beschikbare bedrag. Ik heb wel aangegeven dat ik natuurlijk wel een uiterste poging ga doen om dat op die manier terug te financieren. Maar wij zullen daar met zijn allen een prioriteitendiscussie over moeten voeren.
Ja, als de kabelbaan er nou niet instaat, omdat het geen vervoerswaarde heeft en dan alleen maar een attractiewaarde; de kabelbaan staat er niet in omdat wij als college en ook u als raad geen besluit hebben genomen om een kabelbaan te nemen. We hebben volgens mij drie jaar geleden al gezegd: op dit moment hebben wij geen argumenten om te stellen dat dat een vervoerswaarde zou kunnen hebben, maar als de markt en dergelijke iets wil opstarten dan zijn wij bereid om dat goed te faciliteren, zodat achteraf bij de beoordeling niet kan worden gezegd: u heeft daar niet aan gedacht en u had daar wel aan moeten denken. Maar dat hebben we gefaciliteerd, we hebben ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld en ik neem aan dat daar volop gebruik van gemaakt wordt. De mensen zijn met elkaar in kennis gesteld en volgens mij moeten we dat onderzoek gewoon afwachten en dat op zijn merites beoordelen.
Wat betreft het sectorenmodel: het is absoluut niet de bedoeling dat daarmee de stad op slot wordt gezet. Het is ook niet de doelstelling geweest van wat we in het collegeprogramma hebben opgesteld.
We hebben gezegd: het zou goed zijn als de leefbaarheid van de stad vergroot zou kunnen worden. We gaan onderzoeken of sectorenmodellen daar een bijdrage aan kunnen leveren. Tegelijkertijd moeten onze

dynamo's in de stad bereikbaar blijven. Dat zijn de uitgangspunten van dat onderzoek. Ik heb het artikel heel snel gescand, mevrouw Jongman, en dat eindigde volgens mij redelijk positief. Overigens, ik ben niet verantwoordelijk voor de inhoud van het stuk; er is niet eens met mij gesproken. Maar ik herinner me wel dat de steller van het stuk afsloot met een verschil ten opzichte van de jaren tachtig; dat dit niet als een dictaat werd gezien, maar dat dit gewoon als een onderzoek werd gepresenteerd, waarbij iedereen vervolgens ook bij de uitkomsten betrokken wordt. Dus ik zou willen zeggen: beoordeel straks de uitkomsten van het onderzoek en schort uw oordeel daarover gewoon op tot u de argumenten voor en tegen op een rijtje ziet staan.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, even reageren hoor. De teneur was ook niet zo bedoeld, maar het gaat ook om het beeld dat dan leeft dat die binnenstad dan op slot zit en dat dan ook die buitenwijken op slot lijken te gaan. U zegt het nu anders dan wat er in de krant stond, dus dat u daar niet voor verantwoordelijk bent. Dat klopt ook, maar toch is dat een beeld waar mensen mij dan ook weer op aanspreken, zo van: wat gebeurt er nu? Dus ik heb dat gevoel ook uit willen spreken. Maar ik zie graag dat onderzoek tegemoet.

Wethouder DEKKER: Oké, dan ben ik blij dat ik u heb kunnen overtuigen van het feit dat het van belang is om aan de leefbaarheid van deze stad te werken, dat we alle mogelijke maatregelen daartoe moeten inzetten en u bent bereid om vervolgens uw oordeel op te schorten en gewoon de plussen en de minnen af te wachten.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Overtuigd is een wat snelle reactie, maar natuurlijk ben ik, net zoals u altijd zegt, bereid tot hoor en wederhoor.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dat heb ik mevrouw Jongman niet horen zeggen. Dus ik denk dat de wethouder toch eventjes terug moet naar de werkelijkheid.

Wethouder DEKKER: Het is de vraag of het uw werkelijkheid wordt of de mijne en ik hou het voorlopig nog maar even bij de mijne.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Dat is niet de waarheid.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Ja, over werkelijkheid: nog even over dat sectorenmodel. Ik vroeg naar het verband tussen de visie van uw eigen college om de ringwegen ook ongelijkvloers te maken en of een eventueel in te voeren sectorenplan of zoiets dergelijks van betrekking is op dat beleid. Hoe ziet u dat?

Wethouder DEKKER: Nou ja, die onderdelen komen nog nader terug en het kan best zijn dat het voorwaardelijk is om een sectorenbeleid in te voeren, dat je dat ongelijkvloers moet gaan doen. Want op het moment dat je net zoals destijds bij het VCP een bepaald soort verkeer – hebben wij hier nu te maken met het zinkende orkest van de Titanic? (*op het geluid van een ringtone ergens uit de zaal*) – alleen het betreft dan wel de Partij van de Dieren en niet het college – daar kan een uitknop op – hebben we ook nog een boete tegenwoordig of is dat niet meer? – een ijsje of zo?

De VOORZITTER: Gaat u maar vast verder. Ik zie dat de heer Kelder er alles aan doet.

Wethouder DEKKER: Ik ben hier helemaal door afgeleid, voorzitter. Ik had het net over het sectorenmodel. Het is de bedoeling om de leefbaarheid van de stad te vergroten, het is niet de bedoeling om de stad op slot te zetten en de stad onbereikbaar te maken. Maar soms kun je met goede ingrepen toch die dynamo's bereiken en tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de wijken. Want u weet net zo goed als ik, mijnheer Seton, dat op het moment dat mensen in de auto zitten, ze overal willen komen. Op het moment dat ze in een wijk wonen, willen ze speelgelegenheid voor hun kinderen, willen ze ruimte voor voetgangers en de fiets en willen ze eigenlijk de hele auto niet meer zien. Nou, dat is niet helemaal te realiseren, maar we kunnen misschien wel een systeem bedenken – en dat vind ik op zijn

minst een uitdaging, of het lukt of niet, dat zullen cijfers en de modellen moeten uitwijzen – om de leefbaarheid van niet alleen maar die binnenstad te vergroten, maar ook van de wijken.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik herken dat verhaal, maar dan zou ik eigenlijk graag van beide kanten, dat wat u ook wilt, willen bereiken en dat is afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek, dus dan zullen we gezamenlijk moeten afwachten of dat een reëel perspectief is of niet.

Wethouder DEKKER: We hebben als college ook niet gezegd: dit gaan we doen. We hebben gezegd: we gaan het onderzoeken, het mag niet ten koste gaan van de bereikbaarheid van de dynamo's.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Mevrouw de wethouder zegt steeds verschillende dingen. De bereikbaarheid van de dynamo's, de bereikbaarheid van de wijken, het is niet de bedoeling om de stad op slot te doen. Ik kan het antwoord op het onderzoek al bijna voorspellen. Dat wordt: de stad gaat op slot, voorzitter.

Wethouder DEKKER: Blijkbaar verschillen we van mening over wat de uitkomst van zo'n onderzoek zou kunnen zijn. Ik zou daar nog even niet op vooruit willen lopen. We zijn gewoon aan het zoeken, we zijn verkeersmodellen aan het analyseren en op basis daarvan komen we tot een analyse. Dat is mijn manier van werken en ik hou er gewoon niet zo van om te redeneren vanuit beelden of gevoelens. Dan heb ik gewoon liever rationele argumenten.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Nog één keer, voorzitter.

De VOORZITTER: En dan de wethouder om af te ronden.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Wie betaalt bepaalt. Dat weet u toch ook?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, nog even over de opmerkingen die zijn gemaakt naar aanleiding van de eventuele ontsluiting van het Oosterhamriktracé en de effecten die dat heeft op het Oosterpark. Het is op dit moment niet het geëigende moment voor het wel of niet weer ter discussie stellen van de Vinkenstraat. Na de zomer komen wij met elkaar te spreken over het voorlopige ontwerp en dan heeft u alle ruimte om uw opmerkingen te maken en met ons en met elkaar in gesprek te gaan.
Voorzitter, volgens mij, want ik ben een papiertje kwijt, dat heb ik ergens gestopt, heb ik alles gehad. Een motie?

De VOORZITTER: Een motie van de Stadspartij over de herijking van het verkeers- en vervoersbeleid.

Wethouder Dekker: Voorzitter, ik neem aan dat u begrijpt dat het college deze motie ontraadt, omdat hij haaks staat op alles wat we hier met elkaar hebben verwoord en wat het college aan de raad voorstelt. Want dan zouden we eigenlijk moeten zeggen dat we datgene wat we hier hebben neergelegd nog eens een keer gaan herijken. Dat gaan we niet doen. Wat we wel gaan doen, dat is misschien aardig om te vermelden, is dat we de verkeerscommissie gevraagd hebben om eens naar deze nota's te kijken. En dat zijn mensen van verschillende disciplines. En dan met name ook items als 'het nieuwe werken' en zo daar bij te betrekken. Die commissie komt medio 2012 met een advies, ook richting uw kant. Het leek me heel aardig om te kijken wat voor effect dat heeft op deze actualisatie, maar de motie zoals verwoord door de heer Offerman zullen wij ontraden.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Het gaat erom dat partijen betrokken worden bij datgene wat u allemaal wilt. En dat die meekijken of het allemaal wel haalbaar is. Dát is de vraag. Dat is een nieuw integraal verkeers- en vervoersbeleid. Dat u dat niet wilt, snap ik. Maar misschien wil de raad het wel.

De VOORZITTER: Heeft de wethouder nog behoefte om te reageren? Dat is volgens mij niet het geval. De wethouder ontraadt de motie. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, ik had een toezegging aan de wethouder gevraagd. Ze had zelf alleen een reactie gegeven als antwoord, dat het meerjarenprogramma als jaarlijks bijsturen gezien kan worden. Maar de VVD-fractie vindt dat onvoldoende en vindt het onvoldoende recht doen aan het belang van een gefundeerde visie op duurzame mobiliteit. De vraag was of we eens in de drie jaar weer kunnen actualiseren.

Wethouder DEKKER: Dat klopt, maar twee dingen misschien. Enerzijds hebben we de nota Duurzame Mobiliteit. Dat is onze uitgangspuntennotitie. Volgens mij moet je die niet de hele tijd weer gaan actualiseren, want dan blijf je aan het actualiseren. Tegelijkertijd hebben we ook ons uitvoeringsprogramma. We zitten nu in 2011. Over drie jaar zitten we in 2014, het eind van het nieuwe collegeprogramma. Ik zou me kunnen voorstellen dat het nieuwe college ook weer de nieuwe nota wil actualiseren, dus het lijkt me dat ik die toezegging wel kan doen. Dus uiteindelijk krijgt u toch uw zin. U heeft die toezegging te pakken.

De VOORZITTER: De heer Seton nog.

De heer SETON (CDA): Volgens mij hoor ik de wethouder nu een toezegging doen namens het nieuwe college. Is dat niet een beetje voorbarig?

De VOORZITTER: Dat is misschien wel een groot blijk van zelfvertrouwen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): We gaan stemmen.

De VOORZITTER: Dat vind ik nou een heel goede suggestie, mevrouw van Gijlswijk. We gaan stemmen, als u dat ook goed vindt. Is er nog behoefte aan stemverklaringen? Die is er niet.
Dan gaan we eerst stemmen over de motie op stuk nummer 8 en dan apart natuurlijk over de voorstellen die aan u onder 8.a en 8.b zijn voorgelegd.

<u>De motie op stuk nummer 8 van de Stadspartij</u>.
Wie steunt de motie op stuk nummer 8? U ziet hem hier afgebeeld. Dat is de Stadspartij zelf, anderen niet, waarmee die motie is verworpen.

Dan de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd.

<u>Voorstel 8.a: I tot en met VII</u>: Wie kan daar mee instemmen? Dat geldt voor de hele raad, waarmee aldus is besloten.

<u>Voorstel 8.b: I tot en met IV</u>: Wie kan daar instemmen met wat is voorgelegd? Dat is de gehele raad, waarmee ook in dat opzicht zoals aan u is voorgelegd wordt besloten.

Dan hebben wij onze agenda afgehandeld en kan ik de vergadering sluiten.

Ik sluit de vergadering (21.55 uur). De vergadering is gesloten.